

คำชี้แจง

เอกสารฉบับนี้ เป็นรายงานการประมวล สรุป วิเคราะห์และสังเคราะห์ เหตุการณ์และแนวโน้ม ด้านต่างๆ ของประเทศไทย ในรอบเดือนกรกฎาคม 2544 ซึ่งเป็นรายงาน UPDATE ให้กับรายงานหลัก ของโครงการข่าวสารทิศทางการประเทศไทย (TTMP) ที่จัดทำทุกกรอบระยะ 3 เดือน

โครงการข่าวสารทิศทางการประเทศไทย (TTMP) ให้การสนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย (สกว.) ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน ตามหนังสือสัญญาให้ทุนเลขที่ RDG 01/0004/2543

ท่านที่สนใจดูรายงานทุกฉบับของโครงการฯ ทางอินเทอร์เน็ต ขอเชิญที่เว็บไซต์ของ สกว. ชื่อ <http://www.trf.or.th/ttmp/index.htm>

คณะผู้จัดทำหวังว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ตามสมควร

นายอนุช อภาภิรม

หัวหน้าโครงการข่าวสารทิศทางการประเทศไทย (TTMP)

15 สิงหาคม 2544

สารบัญ

คำชี้แจง.....	1
สารบัญ.....	2
รายงานสถานการณ์และแนวโน้มประเทศไทย	3
ปฏิรูปครั้งใหญ่: การต่อสู้สองกระแส	3
ความเคลื่อนไหวด้านประชากร สิ่งแวดล้อม และพลังงาน	16
ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครอง	24
ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา	28
ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	32
ความเคลื่อนไหวด้านอาหารและสาธารณสุข	34
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับหน่วยงานการดำเนินชีวิต.....	42
ภาคผนวก	46
รายชื่อคณะผู้ดำเนินงานโครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย	46

รายงานสถานการณ์และแนวโน้มประเทศไทย

มิถุนายน 2544

ปรับฐานครั้งใหญ่: การต่อสู้สองกระแส

ตลอดเดือนกรกฎาคม 2544 สถานการณ์ประเทศไทยแวดล้อมอยู่กับคดีความการแจ้งบัญชีทรัพย์สินของ นายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนทางการเมืองในระดับหนึ่งซึ่งมีส่วนส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ และความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายหลายอย่างที่เพิ่งเริ่มต้น ยิ่งใกล้วันตัดสินการเคลื่อนไหว ทั้งที่สนับสนุนและคัดค้านการที่จะให้นายกฯพ้นผิดก็ยิ่งเข้มข้นขึ้น สื่อตะวันตกของกลุ่มทุนนิยมโลกซึ่งได้กระพือข่าวนี้มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเนื้อหาข่าวและบทวิเคราะห์วิจารณ์ ได้แพร่ข่าวว่านายกฯจะไม่พ้นผิด ขณะที่กลุ่มสนับสนุนให้นายกฯพ้นผิด ก็เร่งรวบรวมรายชื่อให้มากขึ้นเป็นจำนวนมาก ความเข้มข้นของการเคลื่อนไหวนี้มีมากจนกระทั่งเกิดการเรียกร้องในสื่อมวลชนให้ศาลรัฐธรรมนูญเร่งตัดสินความ เพราะว่าประเทศไม่อาจตกอยู่ในความไม่แน่นอนเช่นนี้ต่อไปได้นาน

หลังการตัดสินด้วยคะแนนที่ค่อนข้างกำกวมให้นายกฯพ้นผิด เสียงวิพากษ์วิจารณ์ของกลุ่มผู้ไม่เห็นด้วยก็ดังประสานทั้งภายนอกและภายในประเทศ จนกระทั่ง ก่อให้เกิดบรรยากาศความไม่แน่นอนทางการเมืองขึ้นใหม่ในระดับหนึ่ง ปรากฏการณ์นี้แสดงว่า ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศนั้น มีสมมูลฐานลึกซึ้งกว่าคดีแจ้งบัญชีทรัพย์สิน และแม้จะมีความพยายามรวมพรรคขนาดเล็กและขนาดกลางเข้ากับพรรคใหญ่ เพื่อให้เหลือน้อยพรรค ก็คงไม่ช่วยเพิ่มความแน่นอนทางการเมืองมากนัก

ความไม่แน่นอนทางการเมือง ที่สำคัญเกิดจากการปรับฐานทางเศรษฐกิจ-การเมืองครั้งใหญ่ซึ่งจะมีผลกระทบทั่วทั้งสังคม การปรับฐานดังกล่าวสืบเนื่องจากวิกฤติ ซึ่งทำให้นโยบายที่ผูกพันกับตะวันตก มุ่งการส่งออก อาศัยเงินลงทุนจากต่างประเทศใช้ไม่ได้ผลแบบเดิมอีกต่อไป ความหวังจากการส่งออกยิ่งยากลำบากขึ้น เมื่อต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศที่มีค่าแรงถูกกว่า เงินลงทุนที่เคยไหลเข้ามากก็เหือดแห้ง และคงไม่ไหลกลับมาก็คักแบบเดิมอีกในระยะใกล้ เช่นเดียวกับการอาศัยระบบราชการแบบเดิมในการบริหารประเทศ

การปรับฐานนี้มีแนวโน้มที่จะค่อยเป็นค่อยไป ไม่อาจเปลี่ยนแปลงแบบหักมุมได้ ดังนั้นจึงมีทั้งกระแสเดิมที่ยังคงมีอิทธิพลสูง และกระแสใหม่อันหลากหลาย ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งมาจากนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่ต้องการสร้างฐานเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับชุมชนหมู่บ้าน เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน การปฏิรูประบบราชการให้กระตือรือร้นต่อตัวทำนองเดียวกับองค์กรธุรกิจเอกชน มีระดับขั้นน้อยลงและเป็นระบบเปิดมากขึ้น กระแสการปรับฐานส่วนอื่นมาจากองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรประชาชน องค์กรอิสระ ตลอดจนบุคคลสาธารณะและปัญญาชน ตลอดจนสื่อมวลชน

ขณะที่เส้นทางเก่าเห็นชัดขึ้นว่าไม่ได้ผล และเส้นทางใหม่ก็ยังไม่ชัดเจนมั่นคง มีความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับที่อาจจะล้มเหลวหากผิดพลาดในจังหวะก้าว ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เร็วเกินไปของสถานการณ์แวดล้อม ความลังเลไม่มั่นใจ การติดขัดที่สมเหตุสมผลและวิตกกังวล เหล่านี้ล้วนแสดงว่าสภาพการณ์แห่งความไม่แน่นอนนี้น่าจะดำรงต่อไปยาวนาน

ทางด้านสถานการณ์สากล ปรากฏชัดขึ้นว่าภาวะชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกน่าจะยาวนานกว่าที่คาดคิดในแง่ดีเอาไว้ ความเป็นไปได้ที่เศรษฐกิจโลกจะถดถอยมีสูงขึ้น การชุมนุมต่อต้านการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว

7 ชาติ หรือกลุ่ม จี 7 ของผู้สนับสนุนกลุ่มและองค์กรเอกชนต่างๆ จำนวนนับแสนคน ที่เมืองเจนัว ประเทศอิตาลี ในเดือนกรกฎาคม 2544 ที่ดำเนินไปอย่างดุเดือด แสดงถึงปัญหาที่แหลมคมและลึกซึ้งภายในกลุ่มประเทศที่เป็นศูนย์กลางของโลกเอง วิกฤติเอเชียไม่ใช่เป็นเพียงวิกฤติในภูมิภาค หากแต่สะท้อนให้เห็นวิกฤติของโลกทุนนิยมด้วย พบว่าการชุมนุมประท้วงที่เป็นข่าวใหญ่ นับตั้งแต่ครั้งกรณีนครซีแอตเติลของสหรัฐ เรื่อยมานั้น มีจุดมุ่งหมายที่ลึกซึ้งกว้างขวางกว่าการชุมนุมประท้วงเมื่อครั้งทศวรรษ 1960 และตอนต้นทศวรรษ 1970 เสียอีก ในครั้งนั้นเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การคัดค้านสงครามเวียดนาม แต่เป้าหมายปัจจุบันเป็นการคัดค้านระบบทุนนิยม และการผลักดันเรื่องการสร้างวัฒนธรรมใหม่ที่มีโฉมหน้าเป็นมนุษย์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การเคลื่อนไหวดังกล่าวได้สั่นคลอนเสาหลักของวัฒนธรรมทุนนิยมตะวันตกซึ่งได้ครอบงำโลกมาเป็นเวลานานนับร้อยปี เสาหลักนี้ได้แก่ 1) *ประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน* ซึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาสำคัญได้แก่ความยากจน การเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม คุณภาพชีวิต การกีดกันทางเชื้อชาติและการกีดกันอื่นๆ มีการต่อสู้เพื่อให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายได้อย่างแท้จริงมากขึ้น ทั้งในระดับประเทศและในองค์การระหว่างประเทศเช่นธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และองค์การการค้าโลก 2) *วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการแข่งขันและกำไรสูงสุด* มีข้อเสนอให้กำหนดพันธสัญญาของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ให้เป็นเพื่อชีวิตและสังคม การคัดค้านพัฒนาการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งมีชีวิตดัดแปลงยีนหรือ GMO การแตกหน่อ (cloning) มนุษย์ การจดสิทธิบัตรสิ่งมีชีวิต เป็นต้น ได้เข้มข้มขึ้นโดยลำดับ โยกคลอนความเชื่อในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบเดิม และความเชื่อเรื่องการเติบโตอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

การสั่นคลอนจนถึงรากฐานทางวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ ย่อมก่อให้เกิดการถกเถียง การเห็นต่าง และการแบ่งเป็นฝักฝ่ายขึ้น โดยกระแสหนึ่ง ซึ่งเป็นกระแสหลักในปัจจุบันได้พยายามรักษาสถานะเดิมโดยการตอบโต้ทั้งในทางวาทกรรมและอำนาจความรุนแรง เช่นการตั้งกำแพงเหล็ก การใช้ตำรวจพลร่มปราบปรามจนชาวเจนัวผู้หนึ่งเสียชีวิต ตลอดจนการยึดฟิล์ม เทปวีดีโอ และภาพถ่ายต่างๆ ของเหตุการณ์รุนแรงนี้ ส่วนอีกกระแสหนึ่ง ก็พยายามขยายเครือข่ายและแนวร่วมในการต่อสู้ให้กว้างขวางและเป็นปึกแผ่นยิ่งขึ้น และทั้งสองกระแสต่างปรัชญาศาสตร์และกลวิธีในการต่อสู้ใหม่

การต่อสู้ภายในศูนย์กลางของประเทศตะวันตกเองนี้ อาจก่อให้เกิดผลที่เป็นไปได้หลายทาง เช่น ทางหนึ่งกลุ่มอำนาจเดิมมีชัยชนะทำนองเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นในการต่อต้านสงครามเวียดนาม ทุกอย่างดำเนินต่อไปไม่ต่างจากเดิมหรืออีกทางหนึ่งขบวนการประชาสังคมมีชัยชนะ สามารถสร้างวัฒนธรรมใหม่ขึ้นมาได้ เข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายและบริหารประเทศ และวัฒนธรรมตะวันตกแบบใหม่นี้ก็กลายเป็นแบบอย่างให้แก่ประเทศอื่นๆ ทั่วโลกเหมือนอย่างที่เคยเป็น หรืออีกทางหนึ่งการต่อสู้สองกระแสยืดเยื้อ ไม่อาจบอกได้ว่ากระแสใดแพ้กระแสใดเช่นอย่างเด็ดขาดได้ อย่างไรก็ตาม ในเฉพาะหน้าหากภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลกเกิดรุนแรงขึ้น ก็ย่อมทำลายอิทธิพลของทุนนิยมโลกไปในระดับหนึ่ง และการฟื้นตัวจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอาจไม่ง่ายเหมือนเดิม เนื่องจากจำนวนประชากรมีมากกว่าเดิมมาก และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงได้ร่อยหรอลงถึงราวครึ่งหนึ่ง

ไม่ว่าผลที่ออกมาจะเป็นเช่นใด เหตุการณ์ทั้งหมดในช่วงนี้ได้ชี้ว่า 1) วัฒนธรรมตะวันตกมีด้านดีหลายประการที่เป็นแบบอย่างได้ แต่การวิ่งตามตะวันตกไปทุกฝีก้าวนั้นไม่น่าจะถูกต้อง เพราะแม้แต่ประชาชนจำนวนไม่น้อยในประเทศตะวันตกเองก็ได้เริ่มลุกขึ้นมาแสดงความกังขาต่อค่านิยมและทัศนคติเดิมของตน 2) การไหวตัวในประเทศศูนย์กลางนี้มีแนวโน้มที่จะก่อผลสะท้อนให้เกิดการไหวตัวและความไม่แน่นอนในที่ต่างๆ ทั่วโลก 3) เมื่อคำนึงถึงการไหวตัวในศูนย์กลางและการเปลี่ยนแปลงที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นอย่างลึกซึ้งดังกล่าวแล้ว สำหรับในประเทศไทยคาดว่า การไหวตัวและความไม่แน่นอนในสถานการณ์คงดำรงต่อไป

จากการที่หลายสำนักมีการปรับแก้อัตราดอกเบี้ยทางเศรษฐกิจของประเทศลงโดยตลอด แสดงถึงความยากลำบากที่รออยู่ข้างหน้า ดังนั้น ประชาชนไทย เช่นเดียวกับประชาชนในประเทศกำลังพัฒนาอื่นหลายประเทศ จำต้องเผชิญกับการท้าทายหลายประการ ได้แก่ การเอาชนะความยากลำบากข้างหน้า การเอาชนะความไม่แน่นอนและความมั่นคงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง

การเผชิญกับการท้าทายมากๆ เช่นนี้ต้องการผู้นำที่เข้มแข็ง แต่ก็ไม่ใช่การแอบอยู่หลังผู้นำ แล้วแต่ว่าจะนำไปทางใด ขณะเดียวกัน การเผชิญกับการท้าทายมากๆ ทำให้บางที่ต้องการหันไปหาทางลัด เพื่อแก้ปัญหาให้เสร็จเร็วๆ ทันใจ แต่โลกในปัจจุบันดูจะไม่มีทางลัด ไม่มีต้นแบบสำเร็จรูป แต่แต่ละประเทศจะต้องแสวงหาหนทางและจังหวะก้าวที่เหมาะสมสำหรับตนเองและพันธมิตร เพื่อความอยู่รอดในโลกที่ไม่แน่นอนนี้ด้วยกัน

จัดทำโดย

โครงการข่าวสารทิศทางการประเทศไทย (TTMP)

โดยการสนับสนุนของ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ประมวลเหตุการณ์และแนวโน้มประเทศไทย

กรกฎาคม 2544

ความเคลื่อนไหวด้านการผลิตและการค้า

1. สถานการณ์และคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจโลกและภูมิภาคต่างๆ

1.1 สถานการณ์และคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจโลก

1.1.1 ความพยายามของกลุ่มประเทศร่ำรวยเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโลก ดูจะยังไม่เป็นมรรคเป็นผลแต่อย่างใด

ในช่วงเดือน ก.ค. 2544 ได้มีความพยายามของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว 7 ชาติ หรือ จี 7 ที่จะประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจโลกให้พ้นจากภาวะชะงักงัน ไม่ว่าจะในการประชุมระดับรัฐมนตรีคลังในช่วงต้นเดือนที่กรุงโรม และการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศดังกล่าวที่เมืองเจนัว เมืองท่าใหญ่ของอิตาลี ดูจะยังไม่เป็นมรรคผล ขณะที่ต้องประสบกับอุปสรรคมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระแสการประท้วงของกลุ่มต่อต้านโลกาภิวัตน์ ที่มีขนาดใหญ่และมีความรุนแรงเป็นประวัติการณ์ในครั้งนี้

รายงานข่าวกล่าวว่า ในการประชุมระดับรัฐมนตรีคลังของกลุ่ม จี 7 ที่กรุงโรม ซึ่งเสร็จสิ้นในวันที่ 7 ก.ค. ได้มีสัญญาณบ่งชี้ถึงภาวะไม่ลงรอยกันภายในกลุ่มระหว่างสหรัฐกับชาติยุโรป หลังจากที่ รมต.คลังสหรัฐเรียกร้องให้ชาติยุโรป และญี่ปุ่น เข้ามีส่วนร่วมในการทำให้เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกาศไม่ยอมลดดอกเบี้ยของธนาคารกลางยุโรป (อีซีบี) โดยบ่งชี้เป็นนัยว่า ในส่วนของสหรัฐนั้น ธนาคารกลางได้ลดดอกเบี้ยมาแล้ว 6 ครั้งในปีที่ผ่านมา เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจสหรัฐไม่ให้ตกสู่ภาวะถดถอย ขณะที่ อีซีบี ลดดอกเบี้ยไปเพียง 0.5% เท่านั้น ทำให้ นายโรเจอร์ ฟาเบียส รมต.คลังฝรั่งเศส ออกมาตอบโต้ว่า ชาติยุโรปก็ทำได้ทำในส่วนของตัวเองแล้ว เห็นได้จากการที่เศรษฐกิจในเขตยูโรมีการเติบโตแข็งแกร่งมากที่สุดในเขตเศรษฐกิจชั้นนำทั้ง 3 เขต ถึงแม้จะมีสัญญาณชัดเจนว่าการเติบโตในภูมิภาคจะชะงักงันก็ตาม นายวิม ดุยเซนเบิร์ก ประธานอีซีบี ยังระบุว่า อัตราดอกเบี้ยในระดับปัจจุบัน เหมาะสมแล้วสำหรับการยับยั้งเงินเฟ้อ และมีแนวโน้มจะอยู่ในระดับนี้ไปอีกระยะหนึ่ง

ส่วนในการประชุมสุดยอดระดับผู้นำประเทศที่กรุงเจนัวที่เปิดประชุมขึ้นเมื่อวันที่ 20 ก.ค. และปิดประชุมในวันที่ 21 ก.ค. โดยออกแถลงการณ์ความยาว 5 หน้ากระดาษ มีเนื้อหาพุ่งเป้าไปที่การช่วยเหลือชาติกำลังพัฒนา ระบุว่า “เราตัดสินใจสานต่องานโลกาภิวัตน์สำหรับประชากรทั้งหมด โดยเฉพาะผู้ยากไร้ และการนำชาติยากจนที่สุดเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจโลกถือเป็นวิธีการที่แน่นอนที่สุดในการรับมือความต้องการพื้นฐานของพวกเขา” และแถลงการณ์ยังกล่าวถึงการอนุมัติแผนพัฒนาแอฟริกา รวมถึงแผนการก่อตั้งที่ประชุมร่วมกับผู้นำจากทวีปที่ยากจนที่สุดแห่งหนึ่ง

รายงานข่าวกล่าวว่า ที่ประชุมกลุ่ม จี 7 ยังเสนอให้ก่อตั้งกองทุนเพื่อต่อสู้กับโรคเอดส์ และเรียกร้องให้ยุติความขัดแย้งในตะวันออกกลาง มาซิโดเนีย และคาบสมุทรเกาหลี นอกจากนี้ บรรดาผู้นำ จี 7 เห็นพ้องว่าเศรษฐกิจโลกขณะนี้ชะงักงันรุนแรงเกินคาด อีกทั้งแสดงความกังวลต่อความผันผวนของราคาน้ำมัน แต่ก็ยืนยันว่าเศรษฐกิจโลกอยู่บนพื้นฐานที่ดีสำหรับการฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่ง ส่วนประเด็นที่ตกลงกันไม่ได้คือข้อตกลงเกี่ยวกับด้วยภาวะโลกร้อน

อย่างไรก็ตาม รายงานข่าวกล่าวว่า แถลงการณ์ของกลุ่ม จี 7 ถูกสื่อมวลชนในญี่ปุ่นวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบอย่างกว้างขวาง บทบรรณาธิการของนิฮง เคอิไซ ชิมบุง ระบุว่า “แถลงการณ์จี 7 ปราศจากความรู้สึกในเรื่องวิกฤตปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงความผันผวนในเศรษฐกิจโลกที่เกิดขึ้นควบคู่กับที่ราคาน้ำมันตกรุนแรงเนื่องจากการปรับตัวของภาคโออีซีดีในสหรัฐฯ” และว่า จี 7 ละเลยคำเตือนของนายอลัน กรีนสเปน ประธานผู้ว่าการธนาคารกลางแห่งสหรัฐฯ (เฟด) เกี่ยวกับความเสี่ยงของแนวโน้มขาลงของเศรษฐกิจโลก และว่า จี 7 แทบจะไม่แตะแนวโน้มการชะงักงันรุนแรงในญี่ปุ่นเลย ด้านโยมิอูริ ชิมบุงวิจารณ์ว่า แถลงการณ์จี 7 แทบจะปราศจากสารที่หนักแน่นในการร่วมมือกันป้องกันไม่ให้เกิดการถดถอยพร้อมกันทั่วโลก “แถลงการณ์คาดหวังในแง่ดีจากภาวะปัจจุบันของเศรษฐกิจสหรัฐว่าจะได้รับอานิสงส์จากมาตรการลดภาษีและดอกเบี้ย ทั้งยังมองแนวโน้มแง่บวกสำหรับเศรษฐกิจของ 12 ชาติในยูโรโซน ทั้งที่สมาชิกสำคัญหลายประเทศออกอาการชะงักงัน” (กรุงเทพธุรกิจ 07, 10, 21-220744 ผู้จัดการ 220744)

อนึ่ง ตั้งแต่เริ่มเปิดการประชุมในวันที่ 20 ก.ค. มีรายงานข่าวการนัดชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่ของกลุ่มต่อต้านโลกาภิวัตน์ ที่มีผู้เข้าร่วมนับแสนคน และมีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจของอิตาลี 15,000 คน ผู้ประท้วงเสียชีวิต 1 คน บาดเจ็บ 450 คน ความเสียหายคิดเป็นมูลค่าหลายสิบล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (The Wall Street Journal 230701)

1.2 สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจสหรัฐ

1.2.1 "กรีนสเปน" ซี ศก.สหรัฐใกล้ถึงจุดต่ำสุด แต่ไม่มีหลักฐานชัดเจนที่แสดงถึงการฟื้นตัว

ในการชี้แจงนโยบายการเงินรอบครั้งที่ต่อคณะกรรมการการเงินประจำสภาผู้แทนราษฎรนั้น นาย อลัน กรีนสเปน ผู้ว่าการธนาคารกลางสหรัฐกล่าวว่า การลดดอกเบี้ยของเฟด 6 ครั้งในปีนี้มีผลสอดคล้องกับมาตรการลดภาษี และต้นทุนพลังงานที่ต่ำลง น่าจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ โดยมาตรการลดภาษีที่บังคับใช้เมื่อไม่นานมานี้ มีแนวโน้มจะส่งผลต่อเศรษฐกิจสหรัฐช่วงปลายปี และปีหน้า

ประธานธนาคารกลางฯ กล่าวว่า ดูเหมือนเศรษฐกิจสหรัฐกำลังจะถึงจุดต่ำสุด พร้อมชี้ว่า ข้อมูลเศรษฐกิจที่ประกาศในระยะเวลาหลังมีทั้งบวกและลบ แทนที่จะเป็นลบอย่างเดียว "เรากำลังมองเห็นสัญญาณว่า จุดต่ำสุดได้เริ่มก่อตัว ซึ่งนับเป็นสัญญาณที่อยู่ในระดับแรกเริ่ม" กรีนสเปนกล่าว และระบุว่า "มีหลักฐานค่อนข้างมากที่บ่งชี้ว่าเรากำลังเข้าใกล้จุดที่มีเสถียรภาพในระดับต่ำ"

อย่างไรก็ตาม กรีนสเปน ไม่ได้อธิบายหลักฐานที่แสดงถึงการมีเสถียรภาพ และในรายงาน กรีนสเปนก็ระบุว่า ไม่มีหลักฐานชัดเจนที่แสดงถึงการฟื้นตัว และเอ่ยถึงปัจจัยที่คุกคามเศรษฐกิจสหรัฐ เช่น การใช้จ่ายด้านทุนในภาคธุรกิจที่ไม่ฟื้นตัว ความอ่อนตัวของเศรษฐกิจยุโรป เอเชีย และละตินอเมริกา รวมถึงความเสี่ยงที่การใช้จ่ายของผู้บริโภคจะลดลง เพราะผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดหุ้นที่ลดลง และความอ่อนตัวของตลาดแรงงาน

กรีนสเปนยังระบุถึงสภาพเศรษฐกิจสหรัฐว่า การขยายตัวในระดับต่ำยังไม่สิ้นสุด และสหรัฐยังไม่ปลอดภัยจากความอ่อนตัวทางเศรษฐกิจจะรุนแรงกว่าที่คาดหมาย และความอ่อนตัวของเศรษฐกิจโลกอาจกระทบต่อการฟื้นตัวของสหรัฐ ซึ่งทำให้เฟดอาจต้องดำเนินนโยบายที่สอดคล้อง เพราะสภาพเศรษฐกิจขณะนี้อาจเรียกได้ว่ามีความไม่แน่นอนสูงมาก

นักวิเคราะห์ มองว่า ดูเหมือนกรีนสเปนกำลังส่งสัญญาณว่าเขารู้สึกว่าเมฆหมอกที่บดบังการเติบโตของสหรัฐ กำลังสลายตัว แม้จะไม่ใช่วันที่แต่ก็น่าจะเป็นในอนาคตอันใกล้ (กรุงเทพธุรกิจ 200744)

อนึ่ง รายงานตัวเลขเศรษฐกิจล่าสุดของคอนเฟอเรนซ์ บอริต กลุ่มวิจัยเศรษฐกิจสหรัฐ เปิดเผยเมื่อวันที่ 19 ก.ค.2544 ระบุว่าดัชนีเครื่องชี้สำคัญ ซึ่งใช้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระยะ 6-9 เดือนข้างหน้า เพิ่มขึ้น 0.3% ในเดือนมิ.ย. หลังจากขยายตัว 0.5% เมื่อเดือนพ.ค. นับเป็นการเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 3 ขณะเดียวกัน กระทรวงพาณิชย์สหรัฐรายงานว่า การขาดดุลการค้าในด้านสินค้าและบริการลดลงอย่างฮวบฮาบ เมื่อเดือนพ.ค. โดยหดลง 11.4% เหลือ 28,300 ล้านดอลลาร์ เนื่องจากการนำเข้าลดลง ซึ่งนายดีค ริปปี้ แห่งบริษัทพูเดนเซียล ชิเคียวริตี้ส์ กล่าวว่า รายงานฉบับนี้เป็นอีกสัญญาณหนึ่งที่แสดงถึงความอ่อนแอทางเศรษฐกิจสหรัฐ แม้ทำให้ตัวเลขขาดดุลการค้าดูดีขึ้น ทางด้านกระทรวงแรงงานสหรัฐรายงานว่า การอ้างสิทธิรับเงินประกันว่างงานประจำสัปดาห์ลดลง 35,000 ราย เหลือ 414,000 รายในสัปดาห์สิ้นสุดเมื่อวันที่ 14 ก.ค. หลังจากพุ่งสูงสุดในรอบ 9 ปีเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านั้น แต่นักเศรษฐศาสตร์หลายคนกล่าวว่า การว่างงานที่เพิ่มขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ เป็นความเสี่ยงสำหรับเศรษฐกิจสหรัฐ เพราะอาจส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายของผู้บริโภค

รายงานตัวเลขทางเศรษฐกิจข้างต้นช่วยสนับสนุนคำพูดของนายอลัน กรีนสเปน ประธานธนาคารกลางสหรัฐ หรือเฟด ที่กล่าวว่า เศรษฐกิจสหรัฐเริ่มฟื้นตัวอย่างช้าๆ แต่ยังคงเสี่ยงต่อความอ่อนแอ (กรุงเทพธุรกิจ 210744)

1.3 สถานการณ์และคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจเอเชีย

1.3.1 เศรษฐกิจญี่ปุ่นและสิงคโปร์เข้าสู่ภาวะถดถอยแล้ว

-เศรษฐกิจสิงคโปร์เข้าสู่ภาวะถดถอยทางเทคนิค

เมื่อวันที่ 11 ก.ค. 2544 ทางการสิงคโปร์ได้ประกาศตัวเลขอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 ซึ่งเป็นไปตามที่คาดการณ์กัน นั่นคือหดตัวลง 10.1% และ 0.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และ ก.อุตสาหกรรมและการค้าของสิงคโปร์ก็ได้ปรับลดคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของทั้งปีของสิงคโปร์ จากเดิม 3.5-5.5% เหลือเพียง 0.5-1.5% และต่อมาในวันที่ 12 ก.ค. 2544 ธนาคารกลางสิงคโปร์ก็ได้ประกาศปรับนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน จากที่เน้นให้ดอลลาร์สิงคโปร์แข็งค่าอย่างช้าๆ ผ่านทางการกำหนดกรอบค่าเงิน มาดำเนินนโยบายสายกลาง และพร้อมที่จะเข้าแทรกแซงตลาดเงินตลอดเวลา เพื่อลดความผันผวนที่มากเกินไปของดอลลาร์สิงคโปร์ ซึ่งนักวิเคราะห์ต่างมองว่า อาจส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์สิงคโปร์อ่อนตัวลงต่อไป หลังจากที่ย่อลงแตะที่ระดับต่ำสุดในรอบ 11 ปีมาแล้วในช่วงก่อนหน้านั้น นายราชีพ มาลิก นักเศรษฐศาสตร์ของเจพี มอร์แกน เชส กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของธนาคารกลางสิงคโปร์ สะท้อนถึงความเลวร้ายของเศรษฐกิจสิงคโปร์ และจะกระทบต่อบรรยากาศการบริโภค

ขณะเดียวกัน รายงานตัวเลขส่งออกจากคณะกรรมการพัฒนาการค้าของสิงคโปร์ ระบุว่า ในเดือน มิ.ย. การส่งออกของสิงคโปร์ลดลงอย่างฮวบฮาบเกือบ 17% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ผลจากสินค้าทุกภาคอ่อนตัวลง กล่าวคือ การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ได้ลดลง 21.2% เหลือ 4,840 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ผลจากยอดขายวงจรรวม ดิสก์ไดรฟ์ และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลในตลาดต่างประเทศลดลง ส่วนยอดส่งออกชิพคอมพิวเตอร์ ดึงลง 31% เหลือ 1,200 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ สำหรับการส่งออกสินค้านอกภาคอิเล็กทรอนิกส์ ลดลง

8.8% เหลือ 2,960 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ขณะที่การส่งออกเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี เพิ่มขึ้น 4.4% เป็น 932 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ หากแบ่งเป็นตลาดหลัก จะพบว่า การส่งออกไปสหรัฐ ลดลง 24.5% เหลือ 1,830 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ ขณะที่การส่งออกไปสหภาพยุโรป ปรับตัวลง 17.7% เหลือ 1,180 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ และการส่งออกไปมาเลเซีย ร่วงลง 17.4% เหลือ 957 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์

ทั้งนี้ ทางการสิงคโปร์ยังได้คาดการณ์ทั้งปี 2544 ว่า การค้าสิงคโปร์จะติดลบ 2-4% เพราะอุปสงค์สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกซบเซาหนัก อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจในสหรัฐ สหภาพยุโรปและหลายประเทศในเอเชียยังคงต่ำ

ในช่วงปลายเดือนคือเมื่อวันที่ 27 ก.ค. 2544 ธนาคารกลางสิงคโปร์ได้ประกาศใช้ระบบใหม่ในการตรวจสอบสภาพคล่องธนาคารพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับความเสียหาย โดยตั้งแต่เดือน พ.ค. ปีหน้าเป็นต้นไป ธนาคารพาณิชย์ในประเทศสามารถเลือกที่จะรักษาระดับทรัพย์สินสภาพคล่องขั้นต่ำ (เอ็มแอลเอ) ระหว่าง 12-18% เทียบกับที่กำหนดไว้ 18% ในปัจจุบัน หากธนาคารพาณิชย์บรรลุข้อกำหนดด้านความเสี่ยงต่างๆ ได้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารกลางตั้งไว้ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ นายวินสตัน เชียะ นักวิเคราะห์จากเอ็มเอ็มเอส/สแตนดาร์ด แอนด์ พาร์ต ให้ความเห็นว่าการปรับระบบเอ็มแอลเอใหม่ คงไม่มีผลต่ออุปสงค์ของธนาคารสิงคโปร์มากนัก เนื่องจากธนาคารไม่มีช่องทางให้ปล่อยเงินทุนออกไป แม้จะมีความยืดหยุ่นในการโยกเงินทุนก็ตาม ความต้องการเงินกู้ในสิงคโปร์มีต่ำมาก ทำให้ธนาคารมีสภาพคล่องท่วมท้น ซึ่งแม้จะมีเงินทุนเพิ่มขึ้น ก็คงไม่ช่วยเพิ่มรายได้

รายงานข่าว ช่วงต้นเดือน ก.ค. 2544 มีบรรดานักวิเคราะห์สถาบันมีชื่อต่างๆ ออกมาซึ่งเป็นระยะๆ ว่าเศรษฐกิจของสิงคโปร์นั้นเข้าสู่ภาวะถดถอยทางเทคนิคแล้ว ฮิโคโนมิสต์ ดอทคอม ก็ออกมาชี้ชัดว่า ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของสิงคโปร์จะกระทบไปทั่วทั้งเอเชียอีกครั้ง และครั้งนี้ไม่ได้เกิดจากการโจมตีค่าเงิน แต่ที่สำคัญเกิดจากการที่สหรัฐได้ส่งทอดภาวะถดถอยที่ควรจะเกิดในประเทศของตนมาสู่เอเซียนั้นคือความล้มเหลวจากการลงทุนในธุรกิจเทคโนโลยีขั้นสูงของสหรัฐนั่นเอง(กรุงเทพธุรกิจ 02, 07, 12-13, 18, 290744)

-เศรษฐกิจญี่ปุ่นเข้าสู่ภาวะถดถอยครั้งที่ 2 ในรอบ 2 ปี

เมื่อวันที่ 2 ก.ค. ธนาคารกลางญี่ปุ่น หรือ บีโอเจ ได้เปิดเผยรายงานการสำรวจความเชื่อมั่นภาคธุรกิจ หรือรายงาน "ทันกัน" ประจำไตรมาส 2 สิ้นสุดเดือนมิ.ย. พบว่าดัชนีวัดความเชื่อมั่นภาคธุรกิจหรือดีไอ ในส่วนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตขนาดใหญ่ติดลบที่ระดับ 16 ขณะที่ไตรมาสก่อนติดลบที่ระดับ 5 ถือเป็นตัวเลขที่แย่ที่สุด นับตั้งแต่ตัวเลขติดลบที่ระดับ 17 ในการสำรวจเมื่อไตรมาสสิ้นสุดเดือน ธ.ค. 2542 นักวิเคราะห์หลายคนมองว่า ผลการสำรวจครั้งนี้ สะท้อนความวิตกของนักธุรกิจในประเทศที่ว่า สหรัฐและยุโรป อาจจะถูกดันผู้บริโภคนในประเทศให้ลดการซื้อสินค้าจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ รายงานข่าวกล่าวว่า หลังจากการเปิดเผยรายงานทันกัน ดัชนีหุ้นนิคเคอิ ที่ตลาดโตเกียวร่วงลงไปกว่า 2% ขณะที่ค่าเงินเยน อ่อนตัวลงไปถึงระดับ 125 เยนต่อดอลลาร์สหรัฐ อันเป็นระดับที่อ่อนค่าที่สุดในรอบ 3 เดือน ภาคธุรกิจของญี่ปุ่นกังวลว่าภาวะซบเซาในตลาดหุ้น จะส่งผลกระทบต่อให้บริษัทหลายแห่ง ต้องลดคนงานและการลงทุนใหม่ๆ

นายยาสุชิ โอคาตะ หัวหน้านักเศรษฐศาสตร์ จากเครดิต สวิต เวิร์ลด์ บอสตัน ซีเคียวริตีส์ กล่าวว่า รายงานการสำรวจข้างต้นเป็นเครื่องยืนยันความวิตก ในเรื่องแนวโน้มเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ลงเรื่อยๆ และทำให้มีการมองกันว่า เศรษฐกิจของประเทศ อาจได้เข้าสู่ภาวะถดถอยแล้ว ซึ่งถือเป็นภาวะเศรษฐกิจถดถอยครั้งที่ 2 ในรอบ 2 ปีของญี่ปุ่น ส่วนนายเฮอิโซ ทาเคนากะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กำกับดูแลนโยบายการเงินและเศรษฐกิจ กล่าวว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะที่เลวร้าย รวมถึงมีแนวโน้มที่แย่ลง เป็นเพราะปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอ

อนึ่ง เมื่อวันที่ 11 ก.ค. 2544 รัฐบาลญี่ปุ่นรายงานตัวเลขการได้เปรียบดุลบัญชีเดินสะพัดเดือน พ.ค. ปรากฏว่าตกต่ำลง 45.9% เหลือ 444,000 ล้านเยน จากปีก่อนหน้านี้อาจคิดเป็นสัดส่วนเพียง 1% ของยอดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว โดยการส่งออกลดลง 2.5% เหลือ 3,611,100 ล้านเยน และการนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 19 ติดต่อกัน โดยขยับขึ้น 12.7% เป็น 3,359,100 ล้านเยน นักเศรษฐศาสตร์แห่งสถาบันวิจัยญี่ปุ่นชี้ว่า การนำเข้าที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สะท้อนว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นพึ่งพาสินค้านำเข้ามาก อันเป็นผลสืบเนื่องจากการที่บริษัทญี่ปุ่นย้ายฐานการผลิตออกไปนอกประเทศจำนวนมาก แล้วนำเข้าสินค้าในราคาที่ถูกลงและลดการจ้างงานในประเทศลงไป

หนังสือพิมพ์ไอเซียน วอลล์สตรีท เจอร์นัล ฉบับวันที่ 17 ก.ค. 2544 อ้างความคิดเห็นของนักเศรษฐศาสตร์จำนวนหนึ่ง ว่า ตัวเลขได้เปรียบดุลการค้าของญี่ปุ่นที่กำลังหดตัวแคบลงเรื่อยๆ นี้ ทำให้คาดว่า ในอีก 5 ปีข้างหน้า ญี่ปุ่นจะเข้าสู่ภาวะขาดดุลการค้า (กรุงเทพธุรกิจ 03, 12, 180744)

1.3.2 คาดจีดีพีได้วันไตรมาส 2 โตน้อยสุดในรอบ 26 ปี

สำนักข่าวดาวโจนส์รายงานเมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2544 ว่า สถาบันวิจัยเศรษฐกิจได้วันออกแถลงการณ์ระบุว่า ความต้องการที่ชะลอตัวลงทั่วโลกและการค้าปรับตัวลดลง หมายถึงการเติบโตของผลิตภัณฑ์ในประเทศ (จีดีพี) ไตรมาส 2 จะต่ำกว่าไตรมาส 1 โดยคาดว่าจีดีพีไตรมาส 2 จะเติบโตในอัตรา 0.76% ลดลงจาก 1.06% เมื่อไตรมาสแรก และเป็นการเติบโตรายไตรมาสที่ต่ำที่สุดในรอบ 26 ปี

การบริโภคส่วนบุคคลจะลดลงในไตรมาส 2 เนื่องจากรายได้ต่ำลง และผู้บริโภคได้รับผลกระทบจากการหดตัวของตลาดหุ้นในประเทศ สถาบันวิจัยเศรษฐกิจคาดว่า การบริโภคส่วนบุคคลของชาวไต้หวันจะเติบโต 2.52% ในปีนี้ ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนจะหดตัว 10.52% ส่วนการส่งออกจะลดลง 3.86% และการนำเข้าจะลดลง 7.01% ทั้งนี้ สถาบันวิจัยเศรษฐกิจไต้หวัน ยังได้ปรับลดการทำนายการเติบโตของจีดีพี ปี 2544 เหลือ 2.07% จาก 4.75% (กรุงเทพฯธุรกิจ 260744)

1.3.3 เศรษฐกิจจีนเฟื่องฟูสวนกระแสโลก ตัวเลขจีดีพีครึ่งปีแรก ขยายตัวเกือบ 8% ขณะที่รัฐบาลยอมรับ อาจต้องเจอกับความท้าทายที่รุนแรงมากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี

นายอู๋ เจิน โฆษกสำนักงานสถิติแห่งชาติของจีน เปิดเผยเมื่อวันที่ 17 ก.ค.2544 ว่า ตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) ในช่วงครึ่งแรกของปี 2544 ขยายตัว 7.9% มาอยู่ที่ 4.294 ล้านล้านหยวน ซึ่งสอดคล้องกับตัวเลขคาดการณ์ที่รัฐบาลเคยระบุไว้ก่อนหน้านี้ว่า น่าจะขยายตัวราว 8% ปัจจัยสำคัญที่ทำให้จีดีพีในช่วงครึ่งปีแรกของจีน ต่ำกว่าเป้าที่คาดไว้ คือ การขยายตัวของภาคการส่งออกเพียง 11.3% เทียบกับ 26% ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

นายอู๋ เตือนว่า เศรษฐกิจอาจเผชิญกับความท้าทายที่รุนแรงขึ้น ในช่วงครึ่งปีหลัง เพราะเศรษฐกิจโลกที่ยังซบเซาอยู่ แต่ก็ยืนยันว่า เศรษฐกิจจีนในปี 2544 จะขยายตัวได้ตรง หรืออาจเกินเป้าที่กำหนดไว้ที่ 7% (กรุงเทพฯธุรกิจ 180744)

2. สถานการณ์เศรษฐกิจและคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจในประเทศ

2.1 สถานการณ์เศรษฐกิจในช่วงการรายงานเดือน ก.ค. 2544

2.1.1 ธนาคารโลกประเมินเศรษฐกิจไทย ยังสามารถทนต่อผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัวได้ดี เนื่องจากปัจจัยพื้นฐานปรับดีขึ้น

ธนาคารโลก ได้ออกรายงานประเมินภาวะเศรษฐกิจของไทย ฉบับล่าสุด เมื่อวันที่ 20 ก.ค.ที่ผ่านมา โดยระบุว่า ถึงแม้สถานการณ์เศรษฐกิจของไทยจะชะลอตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก แต่จากการประเมินของธนาคารโลก เชื่อว่า เศรษฐกิจของไทยจะผ่านพ้นช่วงเวลาแห่งความยากลำบากนี้ไปได้ด้วยดี ธนาคารโลก ชี้ว่า ตัวเลขทุนสำรองเงินตราต่างประเทศของไทย พื้นตัวกลับมาอยู่ในระดับที่น่าพอใจ กล่าวคือ อัตราส่วนของทุนสำรอง เมื่อเทียบกับตัวเลขหนี้ระยะสั้น เพิ่มขึ้นจาก 57% เมื่อปี 2540 เป็น 137% เมื่อสิ้นเดือน มี.ค.ปีนี้ ขณะเดียวกัน ตัวเลขหนี้ต่างประเทศ ลดลงจาก 70% ของตัวเลขผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ หรือจีดีพี ในปี 2540 เป็น 65% ในปีนี้

ในส่วนของตัวเลขการได้เปรียบดุลการค้าต่างประเทศ ลดลงในช่วงไตรมาสแรกของปีนี้ อันเป็นผลมาจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ขยับสูงขึ้น รวมถึงมูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าโภคภัณฑ์ โดยเฉพาะข้าว ลดลง อย่างไรก็ดี คาดว่า ตัวเลขการค้ามีแนวโน้มจะดีขึ้นในปีหน้า อันเป็นผลมาจากราคาน้ำมันที่อ่อนตัวลง บวกกับการฟื้นตัวของมูลค่าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์

ขณะเดียวกัน ธนาคารโลก เตือนว่า ถึงแม้ไทยจะได้ดำเนินการมาตรการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ หลังจากเกิดวิกฤตการเงินเมื่อปี 2540 แต่จนถึงขณะนี้ ยังมีปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงอยู่ โดยธนาคารโลก ระบุว่า การฟื้นตัวของไทย และชาติเอเชียตะวันออกอื่นๆ ขึ้นอยู่กับการส่งออกเป็นสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันการขยายตัวของตัวเลขการส่งออก เริ่มชะลอตัวลงอย่างเห็นได้ชัด อันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ซบเซา นอกจากนี้ ปัญหาหนี้เสียในภาคธนาคาร ความล่าช้าในการปรับโครงสร้างบริษัท และแนวโน้มของปัญหาความเกี่ยวเนื่อง ระหว่างนโยบายระยะสั้น กับเป้าหมายระยะกลาง ยังเป็นความเสี่ยงที่ต้องจับตามอง และต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ พร้อมทั้งคาดว่า ตัวเลขจีดีพีของไทยในปีนี้ น่าจะอยู่ที่ระดับ 2% เมื่อเทียบกับ 4.3% ของปีที่แล้ว

ในส่วนของความเกี่ยวเนื่องระหว่างนโยบายระยะสั้น กับเป้าหมายระยะกลาง ธนาคารโลก ระบุว่า ปัญหาท้าทายอย่างยิ่งสำหรับรัฐบาลไทย คือการใช้นโยบายระยะสั้นเพื่อพลิกฟื้นเศรษฐกิจ ให้อยู่ในตำแหน่งที่สามารถฟื้นตัวอย่างยั่งยืน สอดรับกับการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจโลกในปีหน้า

ธนาคารโลก ระบุว่า มาตรการหลายๆ อย่างของรัฐบาล ภายใต้การนำของพรรคไทยรักไทย ไม่ว่าจะเป็นการตั้งกองทุนหมู่บ้าน การพักหนี้เกษตรกร การตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย หรือทีเอเอ็มซี รวมถึงการเร่งแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ล้วนเป็นการดำเนินการในทิศทางที่ถูกต้อง แต่ปัญหา คือ การสร้างหลักประกันเพื่อให้แน่ใจว่า นโยบายระยะสั้นเหล่านี้จะสอดคล้องกับเป้าหมายระยะกลาง อาทิ การสานต่อนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เหมาะสม การทำให้องค์กรธุรกิจ ทั้งภาคเอกชน และภาครัฐ มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น และการปรับปรุงหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพและความโปร่งใสมากขึ้น

สำหรับการใช้นโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ธนาคารโลกชี้ว่า จะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยตั้งข้อสังเกตว่า ไทยได้เพิ่มตัวเลขการขาดดุลงบประมาณ จาก 4.6% ของตัวเลขจีดีพี เมื่อปีที่แล้ว เป็น 5.9% ของตัวเลขจีดีพี ในปีนี้ (กรุงเทพฯธุรกิจ 240744)

3. ความเคลื่อนไหวภาครัฐ

3.1 ความเคลื่อนไหวเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์

3.1.1 นายกรัฐมนตรี จัดให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรี อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อปรับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาของประเทศให้การทำงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ระหว่างวันที่ 15-17 ก.ค. 2544 พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จัดให้มีการประชุม ครม.อย่างไม่เป็นทางการ นอกสถานที่ โดยจัดขึ้นที่ จ.เชียงใหม่ รายงานข่าวกล่าวว่า ในระหว่างการประชุมครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีเตรียมที่จะนำ "กรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน" เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการเร่งรัดการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยพิจารณา เพื่อรับมือกับภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทยที่ทำให้ขณะนี้ดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศเริ่มมีปัญหา ภาวะเงินทุนไหลออกอยู่ในระดับที่สูง แต่ทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศกลับลดต่ำลง ส่งผลต่อพื้นฐานเศรษฐกิจภายในประเทศอ่อนแอ รัฐบาลจึงหวังว่าการจัดทำกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวจะทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่อไปท่ามกลางวิกฤติโลก ไม่ต้องหวังพึ่งเศรษฐกิจโลกมาก ดังนั้น จึงต้องเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจในลักษณะควบคู่กันสองด้านภายใต้กรอบการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่มั่นคง (Dual Track Plus Development Model) คือเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกอย่างรู้เท่าทัน พัฒนาเศรษฐกิจในประเทศที่ใช้ความรู้ความสามารถของคนในประเทศให้มากขึ้น ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการขนาดกลางขนาดย่อม หรือเอสเอ็มอี และธุรกิจชุมชนในระดับรากหญ้า

ขณะที่กรอบนโยบายการคลังและบริหารหนี้สาธารณะจะต้องดำเนินการไปใน 5 แนวทาง มีดังนี้ 1. ควบคุมการก่อหนี้และการขาดดุลงบประมาณเท่าที่จำเป็น 2. บริหารรายได้จากการเก็บภาษีของรัฐบาล โดยปรับปรุงโครงสร้างและอัตราภาษี ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลักให้สัดส่วนรายได้จากภาษีต่อจีดีพีเพิ่มขึ้นจาก 15% ในปี 2544 เป็น 17% ในปี 2546 3. บริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้มีผลตอบแทนสูงสุด ได้แก่ การจัดการทรัพย์สินรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ และนำรัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะสร้างรายได้ให้ รัฐบาลจากการขายหุ้นแก่สาธารณะประมาณ 86,530 ล้านบาท และเพิ่มมูลค่าหลักทรัพย์ที่กระทรวงการคลังถือหุ้่นอยู่ให้มากขึ้น 4. บริหารรายจ่ายงบประมาณแผ่นดิน ให้เพียงพอสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาและการผ่อนชำระหนี้ 5. สร้างภูมิคุ้มกันและการกำกับระบบการเงินที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดวิกฤติที่จะเป็นภาระหนี้รัฐบาลเพิ่มขึ้นในอนาคต

เป้าหมายหลักของแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือการปรับฐานเศรษฐกิจของประเทศให้แข็งแกร่ง และขยายตัวต่อเนื่องอย่างมีเสถียรภาพ มีการกระจายการเติบโตอย่างทั่วถึง และเติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยรัฐบาลตั้งเป้าเศรษฐกิจขยายตัวได้ 5-6% ในระยะปานกลาง มีอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยไม่เกิน 3% ต่อปี รักษาการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดให้คงอยู่เฉลี่ย 1-2% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) และรักษาทุนสำรองเงินตราต่างประเทศให้มีเสถียรภาพ โดยเน้นเพิ่มขีดความสามารถในการหารายได้ การปรับปรุงกระบวนการผลิต การจัดการให้ใช้สินค้าทุนและวัตถุดิบนำเข้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนกระจายการลงทุนและการเติบโตของเศรษฐกิจสู่ชนบท

ด้านนโยบายการคลัง แผนยุทธศาสตร์ใหม่จะใช้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินภาครัฐควบคู่กันไปให้เกิดประสิทธิภาพ โดยก่อหนี้สาธารณะและการขาดดุลงบประมาณเท่าที่จำเป็น รักษายอดหนี้คงค้างไว้ไม่เกิน 60% ของจีดีพี ทำให้คาดว่ายอดหนี้คงค้างต่อจีดีพีจะสูงสุดในปี 2546 และลดลงต่อเนื่องโดยมีหนี้ต่องบประมาณรายจ่ายสูงสุดที่ 16% ในปี 2548 ซึ่งรัฐบาลมั่นใจว่าจะมีงบประมาณเพียงพอที่จะสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ 23% ของรายจ่ายรวม จะมีการกำหนดแนวทางบริหารหนี้ภาครัฐ และกำหนดแผนบริหารสินทรัพย์ของภาครัฐให้ได้ผลตอบแทนสูงสุด ทั้งยังจะปรับปรุงโครงสร้างและอัตราภาษีใหม่เพื่อเป็นที่ยอมรับของรายได้หลักอีกด้วย

สำหรับนโยบายการเงินจะเน้นดูแลสภาพคล่องของระบบให้เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน และรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งความมั่นคงของทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ สร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน แก้ไขปัญหาอุปสรรคของสถาบันการเงินให้ทำงานได้ตามปกติ ทั้งจะให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง (เอสเอ็มอี) ส่งเสริมการส่งออก รวมทั้งการสร้างฐานรายได้จากการท่องเที่ยว

ในระยะยาวแผนนี้จะเน้นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อการเติบโตอย่างมีคุณภาพ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ ของสินค้าเกษตรหลัก 12 ชนิด การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาตลาดเฉพาะ (Niche Market) การพัฒนากลุ่มการผลิต ทั้งนี้ รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์มากขึ้น โดยแผนยุทธศาสตร์นี้จะมีการกำหนดเวลาของการทำงานอย่างชัดเจน มีระบบติดตามงาน และเกณฑ์ชี้วัดประเมินผลงาน ตามแผนปฏิบัติการในแต่ละเรื่อง (ไทยรัฐ 160744)

อนึ่ง ผลการประชุมที่ผ่าน ครม. ออกมาในวันที่ 17 ก.ค. ได้ข้อสรุปการแบ่งงานและกรอบระยะเวลาของแต่ละกระทรวงที่เกี่ยวข้องกันทั้งหมดแล้ว โดยมาตรการหลักๆประกอบไปด้วย 28 มาตรการ ซึ่ง คร.ม.เห็นชอบทุกมาตรการแล้ว ทั้งนี้ เมื่อแต่ละหน่วยงานนำไปปฏิบัติแล้วก็จะมีการติดตามงานในระยะเวลาที่กำหนดต่อไป (ข่าว อ.ส.ม.ท. 16-170744)

3.1.2 สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จัดทำโมเดลการปฏิรูประบบราชการ โดยเสนอจัดตั้งกระทรวงใหม่ 4 กระทรวง เพื่อให้การทำงานกะทัดรัด คล่องตัว ลดความซ้ำซ้อนของงานในแต่ละกระทรวง ที่เคยมีในอดีต

รายงานข่าวเปิดเผยเมื่อวันที่ 30 ก.ค. 2544 โดยสำนักงาน ก.พ. ระบุว่า เนื่องจากปัจจุบันกลไกการทำงานของภาครัฐมีปัญหา มาก เพราะบทบาทภารกิจโครงสร้างหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความต้องการที่หลากหลายเพิ่มขึ้นของประชาชน รวมทั้งปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่ทวีความซับซ้อน แต่ระบบราชการในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทัน สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำโมเดลการปฏิรูประบบราชการขึ้นมา โดยจัดตั้งเป็นกระทรวงใหม่ขึ้นมา 4 กระทรวง โดยอ้างว่าโมเดลของ 4 กระทรวงใหม่นี้ ก.พ.ได้เสนอให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการจัดทำโมเดลมาแล้ว ทั้งนี้ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในการประชุมวันที่ 4-5 ส.ค. 2544

สำหรับกระทรวงที่จัดตั้งขึ้นใหม่ภายใต้โมเดล การศึกษาของ ก.พ.ประกอบด้วย

1. **กระทรวงการค้าระหว่างประเทศ** เพื่อเป็นแกนนำและมีบทบาทหลัก ในการประสานการดำเนินการทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้ากับนานาประเทศ เน้นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเจรจาการค้า และปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชน ให้มีศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าและเข้าถึงตลาดใหม่ๆ

สำหรับโครงสร้างภารกิจของกระทรวงการค้าระหว่างประเทศ ได้แบ่งกลุ่มนโยบายออกเป็น 2 ส่วน คือ 1.กลุ่มนโยบายและแผนเชิงยุทธศาสตร์ และ 2. กลุ่มโครงสร้างพื้นฐานทางการค้าระหว่างประเทศ ในกลุ่มนโยบายและแผนเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย แผนแม่บทยุทธศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ, แผนยุทธศาสตร์การค้าระดับภูมิภาครายประเทศและตลาดสำคัญ โดยมี *สำนักนโยบายและแผนการค้าระหว่างประเทศ* เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ในส่วนของกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานทางการค้าระหว่างประเทศ ประกอบด้วยงานด้านสารสนเทศทางการค้า งานวิจัยและพัฒนาธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า การจัดองค์ประกอบจะมี*กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า* กลุ่มบริหารการค้าระหว่างประเทศ ประกอบด้วยงานบริหารการนำเข้าและส่งออก, งานกำหนดคุณภาพและมาตรฐานสินค้า, งานส่งเสริมการค้าและพัฒนาตลาด อยู่ภายใต้ *กรมบริหารการค้าระหว่างประเทศ*

กลุ่มข้อตกลงและการพิทักษ์ผลประโยชน์ หน้าที่หลักติดตามแก้ไขปัญหาการกีดกันทางการค้า งานข้อตกลงทางการค้าและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของไทย อยู่ภายใต้ *กรมข้อตกลงและการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการค้า*

กลุ่มการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ หน้าที่หลักกำหนดท่าทีการเจรจาทางการค้าของไทย งานเจรจาการค้าระดับทวิภาคี พหุภาคี ภูมิภาคและองค์ระหว่างประเทศ, งานความร่วมมือกลุ่มทางเศรษฐกิจ อยู่ภายใต้ *กรมเจรจาการค้า*

2. **กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เป็นการรวมภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่อยู่กระจัดกระจายมาไว้ในหน่วยงานเดียวกัน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ ให้การบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแบบบูรณาการ นำไปสู่ความคิดที่จะให้ภาครัฐมีการพัฒนานโยบายและการดำเนินงานอนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน บทบาทและภารกิจหลักของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายและวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ในการอนุรักษ์ บริหารจัดการ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการรักษาและการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน นอกจากนี้ จะต้องศึกษา วิจัยและพัฒนาวิธีการอนุรักษ์การบริหารจัดการ และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์อย่างฉลาด ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม รักษาสมดุลทางธรรมชาติ รวมทั้งการวางแผน บริหาร และประสานการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและในพื้นที่ต่างๆ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการ และผลกระทบที่เกิดจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการประสานการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่สภาพธรรมชาติ ตลอดจนการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ในการริเริ่มโครงการที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามโครงสร้างใหม่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แบ่งกลุ่มการบริหารออกเป็น 6 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มนโยบายและแผนเชิงยุทธศาสตร์ ภาระหน้าที่ของกลุ่มนี้ คือกำหนดนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรอบการใช้ที่ดินแห่งชาติ อยู่ภายใต้ *สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม* โดยหน่วยงานที่จะต้องอยู่ภายใต้กลุ่มดังกล่าวประกอบด้วย สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์, สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรฯ ในส่วนของสถาบันทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ กรมที่ดินในส่วนของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ และสำนักงานทรัพยากรน้ำ ของสำนักนายกรัฐมนตรี

กลุ่มทรัพยากรน้ำ ภารกิจก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำ จัดสรรน้ำ อุทกวิทยาและการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย อยู่ภายใต้ *กรมทรัพยากรน้ำ* ประกอบด้วยกรมชลประทานบางส่วน กรมทรัพยากรธรณี กองน้ำบาดาล กรมส่งเสริมและพัฒนาพลังงาน ในส่วนของสำนักงานปฏิบัติการและบำรุงรักษาและกองออกแบบ

กลุ่มทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ภารกิจอนุรักษ์ บริหาร จัดการและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อยู่ภายใต้ *กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง* ประกอบด้วยกรมประมงบางส่วน กรมป่าไม้ บางส่วน

กลุ่มทรัพยากรดินและแร่ ภารกิจอนุรักษ์ บริหาร จัดการ และพัฒนาด้านธรณีวิทยา และทรัพยากรดินและแร่ อยู่ภายใต้ *กรมทรัพยากรธรณีและกรมพัฒนาที่ดิน* ประกอบด้วยกรมทรัพยากรธรณี กรมพัฒนาที่ดินบางส่วน

กลุ่มทรัพยากรป่าไม้ ภารกิจอนุรักษ์ บริหาร จัดการและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า อยู่ภายใต้ *กรมทรัพยากรป่าไม้* ประกอบด้วยกรมป่าไม้บางส่วน

กลุ่มคุณภาพสิ่งแวดล้อม กำหนดมาตรฐาน ติดตามและตรวจสอบมลพิษ, ส่งเสริม เผยแพร่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,วิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้ *กรมควบคุมมลพิษและกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม* ประกอบด้วย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ ทั้งนี้มีองค์กหรือสระที่อยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สารสนเทศ ขณะทีรัฐวิสาหกิจคือองค์การการน้ำเสีย

3. กระทรวงการท่องเที่ยว แผนการจัดตั้งกระทรวงใหม่ด้านการท่องเที่ยว ทาง ก.พ.ได้กำหนดโครงสร้างไว้ 2 โมเดล คือ 1.การจัดตั้งกระทรวงท่องเที่ยว และ โมเดล 2 คือ สภาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

โมเดลที่ 1 จะประกอบด้วย 3 กลุ่มงาน คือ 1. กลุ่มนโยบายและแผนเชิงยุทธศาสตร์ 2. กลุ่มกำกับและควบคุมมาตรฐานบริการการท่องเที่ยว 3. กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว *กลุ่มนโยบายและแผนยุทธศาสตร์* ทำหน้าที่เกี่ยวกับด้าน นโยบายและแผนการท่องเที่ยว การประสานงานกับองค์กรของรัฐเอกชนและต่างประเทศ ภายในองค์กรประกอบด้วย 2 ส่วนคือ สำนักงานนโยบายและแผนการท่องเที่ยว และ สำนักงานปลัดกระทรวง *กลุ่มกำกับและควบคุมมาตรฐานบริการการท่องเที่ยว* ทำหน้าที่ในการกำหนด กำกับมาตรฐานและรับรองคุณภาพเกี่ยวกับธุรกิจ ครอบคลุมด้านการท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก อาหาร แหล่งท่องเที่ยว ราคาสินค้าและบริการ มัคคุเทศก์ โดยจัดองค์กรในรูปของกรมส่งเสริมมาตรฐานการท่องเที่ยว *กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว* ทำหน้าที่ด้านการการพัฒนาและประสานงานกลไกของรัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยจัดองค์กรในรูปของ กรมส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งนี้หน่วยงานเครือข่ายจะประกอบด้วย สنج.ตำรวจแห่งชาติ สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมศิลปากร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงอุตสาหกรรม

ส่วนโมเดลที่ 2 จะเป็นการจัดตั้งเป็น "สภาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย" ซึ่งจะมีโครงสร้างเดียวกับการจัดตั้งกระทรวงท่องเที่ยว โดยจะมีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (องค์กรมหาชน) เป็นหน่วยงานหลัก

4. กระทรวงการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต เพื่อเพิ่มกลไกในการสร้างความแข็งแกร่งของครอบครัว และชุมชน โดยการเพิ่มศักยภาพของเยาวชน สตรี คนพิการและผู้สูงอายุ ทั้งนี้ภายใต้กระทรวงใหม่จะประกอบด้วยโครงสร้างและภารกิจของกระทรวงฯ 5 กลุ่มงานหลัก คือ

1. *กลุ่มนโยบายและแผน* จัดตั้งองค์กรในรูปของ สำนักงานปลัดกระทรวง ภารกิจหลักคือ กำหนดนโยบายการพัฒนาสังคม กิจกรรมต่างประเทศ มาตรฐานสวัสดิการสังคมและข้อมูลสารสนเทศ

2. *กลุ่มสวัสดิการสังคม* จัดตั้งองค์กรในรูป กรมสวัสดิการสังคม ภารกิจหลักคือ การจัดระบบสวัสดิการสังคม ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดบริการสังคม ค้ำครอง ช่วยเหลือฟื้นฟู ผู้ประสบปัญหาสังคม

3. *กลุ่มส่งเสริมเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ* จัดตั้งเป็น 2 องค์กร คือ กรมส่งเสริมเยาวชนและสตรี และกรมส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ภารกิจหลักคือ การส่งเสริม สนับสนุนเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และคนพิการ, พัฒนาศักยภาพ, ค้ำครองและพิทักษ์สิทธิการจ้ดองค์กร

4. *กลุ่มสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและครอบครัว* จัดตั้งเป็น กรมพัฒนาสังคม

5. *กลุ่มเคหะชุมชน* มีการเคหะแห่งชาติ เข้ามาอยู่ภายใต้กระทรวงนี้ ภารกิจหลักคือ การจัดหาที่อยู่อาศัย,การพัฒนาที่อยู่อาศัย แหล่งเสื่อมโทรม และค้ำครอง ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย

หน่วยงานที่คาดว่าจะเข้ามาอยู่ภายใต้กระทรวงใหม่ ซึ่งจะมีสายงานที่เกี่ยวข้องกับ 5 กลุ่มงานดังกล่าว คือ กรมประชาสัมพันธ์ กองวิชาการและแผนงาน, สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรี, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติบางส่วน และ กรมสวัสดิการและค้ำครองแรงงาน กองแรงงานหญิงและเด็ก, กรมการพัฒนาชุมชน, กรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท บางส่วน และ การเคหะแห่งชาติ สำหรับหน่วยงานเครือข่ายที่จะเข้าร่วมอยู่ในกระทรวงนี้ ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข ด้านดูแลสุขภาพ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ด้านพัฒนาเทคโนโลยีคนพิการ กระทรวงศึกษาฯ ด้านการจัดการศึกษาให้ความรู้ กระทรวงการจ้างงานและแรงงานสัมพันธ์ (กรุงเทพธุรกิจ 300744)

3.2 ความเคลื่อนไหวด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ

3.2.1 กลุ่มวุฒิสมาชิกผลักดันผู้ตรวจการแผ่นดินยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พ.ร.ก. บสท. ขัดกับกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ ขณะคณะกรรมการบริหาร บสท. เริ่มกระบวนการทำงานตามกำหนดการ

หลังจากที่ พ.ร.ก. บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย หรือ บสท. ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาเพียงไม่กี่วัน รายงานข่าววันที่ 4 ก.ค. 2544 แจ้งว่า มีสมาชิกวุฒิสภา 116 คน นำโดยนายสัก กอแสงเรือง สว. กทม. ได้ร่วมลงนามส่งเรื่องให้ นายพิเชฐ สุนทรพิพิธ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 198 เพื่อขอให้พิจารณาเรื่องที่ว่ารัฐบาลออก พ.ร.ก. บสท. อันอาจจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ โดย สว.กลุ่มนี้มองว่า พ.ร.ก.ฉบับนี้จำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลตาม รธน.ในหมวด ๓ และ ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดย พ.ร.ก.นั้นได้อำนาจแก่คณะ กก.บสท.เด็ดขาด ทำให้สิทธิเสรีภาพของบุคคลไม่ได้รับการคุ้มครอง อีกทั้งยังให้คณะกก.บสท.ยื่นต่อศาลสั่งให้ลูกหนี้ล้มละลายโดยไม่ต้องมีการไต่สวน และระบุว่าการออก พ.ร.ก. ดังกล่าว ยังไม่เป็นการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรี โดยอาศัยกลไกตลาดกำกับดูแลให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และยิ่งไปกว่านั้น บทบัญญัติของพระราชกำหนดดังกล่าวยังเปลี่ยนแปลงแก้ไขไม่ให้อำนาจอิสระของศาล แต่อำนาจ บสท.แทน โดยศาลต้องปฏิบัติตามคำร้องของ บสท. ซึ่งเมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้พิจารณาแล้ว ได้ส่งเรื่องต่อไปให้กับศาลรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณารับคำร้องดังกล่าวไว้วินิจฉัยในการประชุมเมื่อวันที่ 18 ก.ค. 2544 (สำนักข่าว จีเอ็นเอ็น, ข่าว อ.ส.ม.ท. 040744)

รายงานข่าวกล่าวว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้ออกมาระบุว่า จำเป็นต้องมอบอำนาจให้คณะกรรมการที่จะต้องมาปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด ซึ่งรวมแล้วประมาณ 1.2 ล้านล้านบาท โดยต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ระบบธนาคารกลับมาเป็นระบบที่สามารถจัดเงินหล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจของไทยต่อไป และกล่าวในรายการ "นายกรัฐมนตรีคุยกับประชาชน" ว่า รัฐบาลพร้อมน้อมรับการตัดสินของศาลรัฐธรรมนูญ แต่ที่กฎหมายให้อำนาจก็จะทำอย่างดีที่สุด เพราะการแก้ปัญหาที่เรื้อรังมานาน บางครั้งต้องใช้ความเด็ดขาด และยังได้กล่าวด้วยว่า แม้ศาลรัฐธรรมนูญจะรับตีความและมีผลวินิจฉัยออกมาอย่างไร พ.ร.ก. นี้ก็จะไม่ตกไปทั้งฉบับ หากมีข้อบกพร่องจุดใดก็จะแก้ไขจุดนั้น โดยจะวินิจฉัยเป็นมาตรา ไม่ใช่ทั้งฉบับ (วิทยุเนชั่น 300644, 07, 220444)

อย่างไรก็ตาม จากรายงานข่าวปรากฏว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการ บสท. ก็ยังคงเป็นไปตามกำหนดการ นายทง พิทยะ ประธานกรรมการบริหาร บสท. กล่าวในรายงานข่าวเมื่อวันที่ 20 ก.ค. 2544 ว่า ขณะนี้ บสท. ยังคงดำเนินงานอย่างเต็มที่ โดยมีกรรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ที่จะโอนมาให้ บสท.บริหาร ซึ่งงวดแรกจะมีลูกค้า 300 ราย โอนหนี้ประมาณ 4 แสนล้านบาท มาบริหารได้ประมาณสิ้นเดือน ส.ค. นี้ (วิทยุเนชั่น 200744)

อนึ่ง ในการดำเนินงาน ได้มีการท้วงว่า การโอนหนี้ที่จะต้องประเมินราคาหลักทรัพย์ใหม่โดยอิงกับราคาของกรมที่ดิน จะทำให้การโอนหนี้ที่แอลล่าช้าออกไป และเกิดค่าใช้จ่ายจำนวนมาก และสมาคมธนาคารไทย ได้ออกมาร้องขอให้ใช้เกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยไม่ต้องไปประเมินใหม่ รายงานล่าสุดกล่าวว่า นายทง พิทยะ ประธาน กก.บริหาร บสท. ได้กล่าวภายหลังการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ว่า ที่ประชุมบอร์ด บสท. เห็นชอบให้เสนอขายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รมต.คลัง พิจารณาเสนอให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีแก้ไข พ.ร.ก. ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินราคาทรัพย์สินก่อนที่จะทำการโอนหนี้เอ็นพีแอลให้กับ บสท. โดยกำหนดให้ใช้ราคาตามมูลค่าบัญชีสุทธิที่ ธปท. กำหนดไว้ และเป็นไปตามข้อตกลงร่วมเดิม (ข่าวทีวี 7, วิทยุคลื่น 100.5 310744, 010844)

3.3 ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ

3.3.1 ครม. มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติบรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เพื่อนำส่งให้กฤษฎีกาปรับปรุง จากนั้นเตรียมนำเข้าสู่พิจารณาของสภาในเดือน ส.ค.

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2544 ที่ประชุมได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติบรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เผยภายหลังการประชุมว่า ครม.ได้เห็นชอบหลักการให้กระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ และให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการช่วยสร้างรัฐวิสาหกิจให้มีความเข้มแข็งขึ้น ซึ่งสิ้นปีนี้จะมีการกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจหลายแห่งเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์และอีกจำนวนมากในปีหน้า ถือเป็นภารกิจสำคัญว่าประเทศมีของดี หากนักลงทุนสนใจก็จะเข้ามา ซึ่งช่วงแรกอาจกระจายหุ้นเข้าไปในตลาดไม่มากนัก แต่เมื่อตลาดเข้มแข็งก็จะมากขึ้น

ด้านนายปองพล อดิเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ร่างฯ ดังกล่าวได้จัดทำเพื่อแปลงรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัท โดยใน 2 ปีจะทยอยเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งกระบวนการขั้นแรกจะแปลงทุนเป็นหลักทรัพย์ เริ่มจากรัฐวิสาหกิจที่พร้อมก่อน เช่น บริษัทการบินไทย, ธนาคารกรุงไทย, บริษัทอินเตอร์เน็ตประเทศไทยและการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ที่อนุมัติตั้งเป็นบริษัทแล้ว จากนั้นจะมีคณะ

กรรมการ 3 ระดับคือ 1. คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (กนร.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน 2. คณะกรรมการบริหารชุดใหญ่ที่มี รมต. คลังหรือผู้ที่กนร.เห็นชอบเป็นประธาน และ 3. คณะกรรมการบริหารของแต่ละรัฐวิสาหกิจ

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รมต.คลัง กล่าวว่า ภายหลังจาก พ.ร.บ.บรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติผ่าน ครม.แล้ว ก็จะส่งไปให้กฤษฎีกาตรวจสอบอีกครั้งก่อนจะเสนอเข้าสู่การประชุมสภาฯ ในเดือน ส.ค.นี้ และเมื่อ พ.ร.บ.มีผลบังคับใช้จะทำให้รัฐวิสาหกิจถือหุ้นโดยบรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติเท่านั้น และรัฐวิสาหกิจเชิงพาณิชย์ก็จะถูกจัดการเป็นระบบ ส่วนเงินที่ได้จากการกระจายหุ้นส่วนหนึ่ง จะใช้ในการพัฒนารัฐวิสาหกิจ อีกส่วนนำเข้าคลัง ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ รวมทั้งพนักงานรัฐวิสาหกิจก็ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบหุ้นและหากบรรษัทรัฐวิสาหกิจขายหุ้น ก็สามารถนำเงินชดเชยความเสียหายให้กองทุนฟื้นฟูได้ ซึ่งจะได้ประโยชน์ทั้งสองทาง (ข่าว อ.ส.ม.ท. 240744, ไทยรัฐ 250744)

4. ความเคลื่อนไหวภาคเอกชน

4.1 ความเคลื่อนไหวตลาดหลักทรัพย์และตลาดเงิน

4.1.1 หน่วยคอมมานโดกองปราบปราม พร้อมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุกจับกุมแก๊งชาวต่างชาติ ซึ่งมีหลายเชื้อชาติดำเนินธุรกิจโบรกเกอร์ผิด กม. ที่อาคารบางกอกซิตีทาวเวอร์ และเศรษฐกิจวอเตอร์ยานสาธ

รายงานข่าววันที่ 26 ก.ค. 2544 กล่าวว่า ตร.กองปราบปรามร่วมกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ตำรวจออสเตรเลียและตำรวจเอฟบีไอ ได้บุกหลายแก๊งโบรกเกอร์เถื่อนข้ามชาติ ได้ผู้ต้องหาที่กระทำความผิดคดีการเงินที่ใหญ่ที่สุดในโลก มูลค่าความเสียหายมากกว่า 300 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (เกือบ 7 พันล้านบาท) โดยแก๊งโบรกเกอร์เถื่อนรายนี้ประกอบธุรกิจในไทยชื่อ กลุ่มบริษัทบริติชกรุ๊ป และกลุ่มเดอะเบนสันคูปองด์ แคปิตอล เมเนจเม้นต์ ตั้งอยู่ชั้น 24 อาคารบางกอกซิตีทาวเวอร์ ถ.สาทรใต้ และชั้น 19 อาคารเศรษฐกิจวอเตอร์ ถ.ปิ่นเกล้า เมื่อต้นตำรวจอยู่ระหว่างการรวบรวมใบหุ้น และเชื่อว่าขบวนการนี้ใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการหลอกเงินเถื่อน โดยใช้โทรศัพท์ติดต่อชักชวนลูกค้าที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ไปลงทุนในหลักทรัพย์ของอีกประเทศหนึ่ง โดยใช้ชื่อบริษัทต่างๆ อีกหลายชื่อ ซึ่งให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ และให้บริการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากลูกค้าดังกล่าว นอกจากนี้ ได้มีการจัดพิมพ์และแจกจ่ายเอกสารที่ใช้ในการโฆษณาและนำตัว มีพฤติกรรมบ่งชี้ว่าจะขายหลักทรัพย์ตามคำสั่งของลูกค้า.

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล เลขาธิการ สนง.คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) เปิดเผยว่า กลต.ได้รับการร้องเรียนจากนักลงทุนออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และฮ่องกง ว่าได้รับการติดต่อซื้อขายหุ้นจากโบรกเกอร์ที่มีใบอนุญาตในประเทศอื่น แต่ทำการซื้อขายหุ้นในประเทศไทย โดยให้ไปลงทุนในตลาดหุ้นอื่น เช่น อเมริกา ซึ่งปรากฏว่าเมื่อนักลงทุนซื้อหุ้น แต่เมื่อถึงเวลาจะขาย กลับไม่ได้รับการติดต่อจากบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากการลงทุนในตลาดมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง โดยเฉพาะช่วงนี้มีช่องว่างของระยะเวลาที่มีความแตกต่างกัน และการซื้อขายหุ้นแบบที่มีการเช่าบริการสถานที่รับส่งเอกสาร และบริการโอนสายโทรศัพท์ในลักษณะอำพรางสถานที่ทำการ ทำให้การติดตามทำได้ยาก แต่ กลต. ได้ติดตามโดยได้รับข้อมูลจากนักลงทุนต่างประเทศ โดยได้ที่อยู่และเบอร์ติดต่อของโบรกเกอร์ที่เป็นปัญหาถูกร้องเรียน ส่วนมูลค่าความเสียหายยังต้องรอการสอบสวนจาก จนท.ตำรวจ

รายงานข่าวกล่าวว่า วันที่ 27 ก.ค. 2544 น.ส.พ.อเล็กทอนิกส์นาโนว่า ในประเทศอังกฤษรายงานข่าว ชาวอังกฤษ-ไอริช ถูกจับกุมข้อหาตั้งบริษัทซื้อขายหุ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจชาวไทยได้เข้ายึดทรัพย์สินทั้งหมดเป็นมูลค่าประมาณ 4 ล้านปอนด์ ผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมมีทั้งชาวอเมริกัน แคนาดา ออสเตรเลีย และชาวยุโรป รวม 81 คน โดยบริษัทดังกล่าวได้จ้างชาวต่างชาติจำนวนมากกว่า 70 รายเพื่อโทรศัพท์ติดต่อชักชวนให้มาลงทุนซื้อหุ้นกับบริษัทหลักทรัพย์ปลอมของสหรัฐฯ ลูกค้าที่ถูกหลอกให้มาลงทุนมีจำนวนมากกว่า 100 รายและส่วนมากมักเป็นชาวออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

รายงานล่าสุดเมื่อวันที่ 28 ก.ค. 2544 ผู้ต้องหาต่างชาติ 78 คนได้ถูกนำตัวส่งฟ้องศาลแล้ว ในข้อหาลักลอบทำงานโดยผิดกฎหมาย ส่วนอีก 2 คนกำลังตรวจสอบว่าทำผิดตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือไม่ ก่อนที่ทั้งหมดจะถูกส่งตัวไปควบคุมตัวต่อที่สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เพื่อให้ดำเนินคดีก่อนส่งตัวกลับประเทศ (ข่าว อ.ส.ม.ท., ยูบีซี 8, ทีวีช่อง 7, วิทยุกระจายเสียงคลื่น 100.5 26-280744)

4.1.2 ตลท. มีมติเห็นชอบในหลักการ ให้ตลาดหลักทรัพย์ ออกมาตรการกำกับดูแลการซื้อขายหุ้น ที่ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด และมีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าจะมีการปั่นหุ้น เพื่อให้ตลาดฯสามารถดูแล และระงับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้ทันเวลาและทันเหตุการณ์

จากการเปิดเผยของนางภทริยา เบญจพลชัย ผช.ผจก.ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 30 ก.ค. 2544 ว่า คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ได้มีมติให้ปรับปรุงข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เกี่ยวกับการ

กระจายการถือหุ้นรายย่อยของบริษัทจดทะเบียนใหม่ โดยจะต้องกระจายให้เพิ่มขึ้นเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของทุนชำระแล้ว พร้อมปรับปรุงเกณฑ์การเพิกถอนหลักทรัพย์ใหม่ หากมีผู้ถือหุ้นรายย่อยน้อยกว่า 150 ราย หรือถือหุ้นรวมกันน้อยกว่าร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้ว เป็นเวลา 2 ปี การเงินติดต่อกัน และการปรับปรุงนิยามของผู้ถือหุ้นรายย่อย ให้หมายถึงผู้ถือหุ้นที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหมุนเวียนซื้อขายไปเท่านั้น สำหรับมาตรการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด หรือพฤติกรรมที่น่าสงสัยว่าจะมีการปั่นหุ้นนั้น หากตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าไม่มีพฤติกรรมการซื้อขายผิดปกติ จะห้ามบริษัทสมาชิกไม่ให้ส่งคำสั่งซื้อขายของลูกค้าย่างน้อย 30 วันทำการ และหากมีแนวโน้มเป็นอันตรายต่อระบบการซื้อขายโดยรวม จะให้บริษัทสมาชิกห้ามลูกค้าย่างน้อย 30 วันทำการ และหากมีแนวโน้มเป็นอันตรายต่อระบบการซื้อขายโดยรวม จะให้บริษัทสมาชิกห้ามลูกค้าย่างน้อย 30 วันทำการ “เนท เซทเทิลเมนต์” หรือในลักษณะมาร์จิ้น หรือการขายชอร์ตอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือประกอบกัน และให้ซื้อขายโดยวิธีเงินสดเป็นการชั่วคราว ซึ่งหากยังไม่สามารถระงับพฤติกรรมได้ จะห้ามการซื้อขายเป็นการชั่วคราว ชั่ว อ.ส.ม.ท. 300744, ไทยรัฐ 310744)

5. ประมวลทรรศนะด้านเศรษฐกิจ

5.1 ทรรศนะนักวิชาการ

5.1.1 นักวิชาการ - นักเศรษฐศาสตร์ - นักธุรกิจลงความเห็น 4 ปี หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ไทยยังไม่ฟื้นปากเหว เฝ้ามองอีกหลายปัจจัยที่ต้องจับตามอง และแก้ไขปัญหาย่างเข้มข้น

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ได้รวบรวมความเห็นนักวิชาการ นักเศรษฐศาสตร์ และนักลงทุน เนื่องในโอกาสครบรอบ 4 ปี ที่ประเทศไทยเดินเข้าสู่วิกฤติ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เศรษฐกิจไทยในปัจจุบันยังไม่ฟื้นจากวิกฤติแต่อย่างใด ยังมีปัญหาอีกมากมายที่ต้องเร่งแก้ไข จะได้ผลหรือไม่ ขึ้นกับมาตรการที่ออกมารองรับด้วย

ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี อดีตประธานกรรมการ บงค.จีเอฟ ซึ่งเป็น 1 ใน 56 โฟเนนซ์ ที่ถูกสั่งปิดกิจการ และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มองวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของไทยเมื่อ 4 ปีที่ผ่านมาว่า เป็นฝันร้ายที่ยังตามหลอกหลอนคนไทยถึงปัจจุบัน แต่ได้สอนบทเรียนหนึ่งให้แก่คนไทยว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูงๆ อย่างรวดเร็วไม่ใช่เรื่องจริง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการเดินทางของผู้กำหนดนโยบายในอดีต แม้จะผ่านมา 4 ปีแล้ว แต่ในสายตาของดร.ณรงค์ชัย มองว่าไทยยังไม่หลุดจากวิกฤติ และว่าตอนนี้คนไทยต้องทำงานหนักกว่าเดิม แต่ได้ผลน้อยกว่าเดิม

ดร.ณรงค์ชัย ยังได้แสดงทรรศนะในตอนท้ายว่า ให้ล้มไปได้เลยว่าการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้จ่ายเงินให้กับเศรษฐกิจระดับรากหญ้าตามนโยบายที่ทำอยู่ในปัจจุบัน จะได้ผลในทางการกระตุ้นการขยายตัวของเศรษฐกิจ เขาระบุว่า สิ่งที่รัฐบาลดำเนินการในขณะนี้เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้นเท่านั้น และเตือนว่า การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจโดยใช้เงินบันดลบันดาลทุกสิ่ง ปัญหาที่จะตามมาในอนาคต คือ ความไม่มั่นคง และความจนอย่างถาวรของประชาชน เมื่อรัฐบาลไม่สามารถหาเงินมาใช้จ่ายได้ "เป็นการตั้งสมมติฐานที่ผิด เพราะการขยายตัวทางเศรษฐกิจ จะมาจากการลงทุนภาคเอกชน"

แนวคิดของ ดร.ณรงค์ชัย ไม่ต่างจากแนวคิดของ ดร.อัมมาร สยามวาลา นักวิชาการเกียรติคุณ จากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ที่มองว่า นโยบายของรัฐบาล คือการยืมเงินของลูกหลานในอนาคต มาใช้ก่อนในวันนี้

ดร.ตีรณ พงศ์มพัฒน์ อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ ในปี 2541 ให้ทรรศนะว่าสำหรับเศรษฐกิจประเทศไทย เมื่อกวาดตาไปมองเพื่อนบ้านที่เกิดวิกฤติมาด้วยกัน ปรากฏว่าเขาไปไกลจนทั้งทางไทยเรื่อยๆ ดร. ตีรณ ชี้ว่าหัวใจความสำเร็จแห่งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ที่ควรติดตามมี 4 ปัจจัยสำคัญปัจจัยแรกคือ ค่าเงินบาท และดุลบัญชีเดินสะพัด ปัจจัยที่ 2 วิกฤติสถาบันการเงิน ปัจจัยที่ 3 ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real Sector) ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติ ที่จะต้องใช้เวลาอย่างมาก กว่าจะกลับมาเดินเครื่องการผลิต หรือขยายตลาดได้เต็มที่เหมือนเดิม และ ปัจจัยที่ 4 ปัญหาสังคม เขาระบุว่าปัจจัยทั้ง 4 ด้านที่กล่าวมาข้างต้น ยังเป็นปัญหาที่รอกการแก้ไข ขณะเดียวกันก็ชี้ว่ามีสิ่งที่น่าสนใจ และจะกลายเป็นปัจจัยที่ 5 ที่จะตามมาในอนาคต ได้แก่ ภาระหนี้สาธารณะที่จะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก อันเป็นผลพวงมาจากนโยบายภาครัฐ ที่ใช้จ่ายเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับล่างมากเกินไปจนความจำเป็น

อย่างไรก็ตาม ดร.ทง พิทยะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และที่ปรึกษาเศรษฐกิจนายกรัฐมนตรีก่อนหน้านี้ กล่าวแย้งว่า นโยบายสำคัญๆ ของรัฐบาล แม้จะไม่เหมือนโครงการมีชาวาที่ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวรวดเร็ว แต่จะสร้างผลระยะยาว เพราะเป็นการเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในระดับรากหญ้า จะทำให้การบริโภคและการผลิตเริ่มทำงาน แต่ก็ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 6 เดือนในการจัดระบบ

"ประชาชนต้องอดทน เพราะไม่สามารถทำได้เร็ว แต่เชื่อว่าหลังจากนั้นอีก 1 ปี จะเริ่มเห็นผล และในระหว่างนี้จะต้องมีมาตรการเร่งรัดออกมาช่วย ซึ่งรัฐบาลก็กำลังเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เบิกจ่ายเร็วขึ้น" ดร.ทงอภิบาล (กรุงเทพธุรกิจ 070744)

ความเคลื่อนไหวด้านประชากร สิ่งแวดล้อม และพลังงาน

1. ความเคลื่อนไหวด้านประชากร

1.1 ความเคลื่อนไหวด้านประชากรและคุณภาพชีวิต

1.1.1 12 องค์การประชาชน - นักศึกษานัดชุมนุมใหญ่ด้านการขึ้นค่าเอฟที

รายงานข่าวเมื่อวันที่ 29 ก.ค. 2544 กล่าวว่า เครือข่ายคณะทำงานติดตามตรวจสอบค่าเอฟที ประกอบด้วยองค์กรพันธมิตร 12 องค์กร สหพันธ์องค์กรผู้บริโภค กลุ่มพลังงานทางเลือกเพื่ออนาคต โครงการฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ เครือข่ายพลังงานยั่งยืน คณะกรรมการการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม 17 สถาบัน เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนด้านแรงงาน เครือข่ายสลัม 4 ภาค ศูนย์ร่วมพัฒนาชุมชน มูลนิธิวงประทิว และมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ออกแถลงการณ์นัดชุมนุมแสดงพลังทวงค่าตอบแทนไฟฟ้าไม่เป็นธรรมจากนายกรัฐมนตรี ในวันที่ 7 ส.ค. 2544 นี้ที่หน้าทำเนียบรัฐบาล

แถลงการณ์ระบุว่า นับจากการประกาศขึ้นค่าเอฟทีครั้งมโหฬารอีก 24.44 สตางค์ เมื่อวันที่ 14 ก.พ. 2544 จนทำให้อัตราค่าไฟฟ้าแต่ละบ้านที่ต้องจ่ายเพิ่มปริมาณสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ชัดแย้งกับอัตราค่าครองชีพของแต่ละครอบครัวที่ถูกรัดกับทวงมาตลอดหลายปี เพราะเมื่อเอาค่าเอฟทีของเดิมทั้งหมดตั้งแต่ก่อนเดือน ก.พ. มารวมกันคือ $64.52 + 24.44 + 2.69$ เท่ากับ 91.65 สตางค์ต่อหน่วย ซึ่งค่าเอฟทีกลายเป็นกลไกและช่องทางหลักในปัจจุบันที่หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งกำกับดูแลและเกี่ยวข้องกับพลังงานไฟฟ้า ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการพลังงานแห่งชาติ (สพช.) การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง รวมทั้งรัฐบาล หรือแม้แต่หน่วยงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้ผลักภาระค่าใช้จ่ายหรือหนี้สินที่หน่วยงานเหล่านั้นก่อไว้ จากนโยบายการบริหารงาน การตัดสินใจที่ผิดพลาดขององค์กรเหล่านั้น เนื่องจากค่าเอฟทีนี้เป็นช่องทางที่ไม่ต้องผ่านการตรวจสอบหลายระดับชั้น เพียงคณะอนุกรรมการคณะเดียวก็สามารถประชุมพิจารณาและตัดสินใจประกาศบังคับใช้กับผู้บริโภคได้เลย ในขณะที่ค่าไฟฟ้าหลัก หรือที่เรียกว่าค่าไฟฐานต้องผ่านขั้นตอนพิจารณาหลายลำดับชั้น จนไปถึงการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เมื่อรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการพลังงานแห่งชาติ และการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ไม่นำค่าเอฟทีไปอยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง ยิ่งทำให้ค่าเอฟทีมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้น ซึ่งตลอดเวลา 6 เดือนที่ผ่านมาองค์กรต่าง ๆ ได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายคณะทำงานติดตามตรวจสอบค่าเอฟที เพื่อติดตามและตรวจสอบปัญหาค่าไฟฟ้าที่ไม่เป็นธรรม โดยดำเนินการรณรงค์ให้ข้อมูลสร้างความเข้าใจกับประชาชนมาโดยตลอด ล่าสุดเมื่อวันที่ 26 มิ.ย. 2544 เครือข่ายฯ ได้ทำหนังสือถึงนายกฯ ด้วยหวังว่าโดยนโยบายหลักของการทำงานทางการเมืองประชาชนจะเห็นการแก้ปัญหาค่าไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพในรัฐบาลชุดนี้โดยเร็วที่สุด ซึ่งขณะนี้เวลาผ่านมา 1 เดือนกว่าแล้ว ก็ไม่มีคำตอบใด ๆ ออกมาจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกฯ ดังนั้นในวันที่ 7 ส.ค. 2544 นี้ จะได้เชิญชวนผู้ใช้ไฟฟ้าทุกคนร่วมกันแสดงพลังเรียกร้องความเป็นธรรมที่หน้าทำเนียบรัฐบาล (ข่าวสด 300744)

1.1.2 ยูเอ็นดีพี ยกไทยติดกลุ่มชาติทันสมัย

สำนักข่าวเอเอฟพี รายงานว่า โครงการเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (ยูเอ็นดีพี) ซึ่งจัดทำรายงานประจำปี ครั้งที่ 11 ได้จัดอันดับให้ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่เปิดกว้างรับพลวัต ซึ่งหมายถึงประเทศต่าง ๆ ที่มีอุตสาหกรรมเทคโนโลยีไฮเทค และมีศูนย์กลางทางเทคโนโลยี ขณะที่ปริมาณการแพร่หลายของสิ่งประดิษฐ์เก่า ๆ อยู่ในระดับต่ำ โดยดัชนีวัดความสำเร็จทางเทคโนโลยีที่ได้รับการจัดทำขึ้นมาใหม่เพื่อใช้วัดระดับการสร้างสรรค์และการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ใน 72 ประเทศทั่วโลกสำหรับการพัฒนาระดับชาติ ทั้งนี้ ยูเอ็นดีพี ได้จัดให้ไทยอยู่ในอันดับที่ 40 นำหน้าฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกในกลุ่มสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมีฟินแลนด์ เป็นผู้นำโลกในการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงสิงคโปร์และมาเลเซียที่ได้รับการยอมรับว่าเป็น 1 ในประเทศระดับชั้นนำที่มีขีดความสามารถในด้านนี้

นอกจากนี้ รายงานของยูเอ็นดีพี ครั้งที่ 11 นี้ยังปรับอันดับประเทศไทยขึ้นมา 10 อันดับ ในดัชนีว่าด้วยการพัฒนามนุษย์ จากที่เคยอยู่อันดับที่ 76 เมื่อปี 2543 เป็นอันดับที่ 66 ในปี 2544 โดยพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ ในไทย อาทิ ช่วงอายุขัยโดยเฉลี่ยของคนไทย และผลผลิตมวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ตลอดจนการพัฒนาในด้านสังคมอื่น ๆ ซึ่งรายงานฉบับนี้ได้ชื่นชมประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาในชนบทและเปิดกว้างเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารแก่บรรดาผู้ใช้หน้าใหม่ ๆ และผู้ใช้ที่ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งในประเทศไทยนั้น ประมาณ 90 % ของผู้ใช้เทคโนโลยีเป็นชาวกูรู คิดเป็นสัดส่วนเพียง 1 ใน 5 ของประชากรทั้งประเทศ ประมาณ 60 ล้านคน เพราะการแพร่กระจายของอินเทอร์เน็ตไม่ได้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่แต่ในกลุ่มคนเมือง ในหมู่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตหรือเทคโนโลยีที่เป็นคนหนุ่มสาว และในกลุ่มประชาชนที่มีรายได้สูงทั้งยังเป็นกลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาดีกว่าอีกด้วย

รายงานฉบับดังกล่าว ได้ระบุว่าประเทศที่ผ่านการปรับปรุงจนก้าวขึ้นมาเป็นประเทศที่มีมาตรฐานในการดำเนินชีวิตที่สูงสุดของโลกคือ นอร์เวย์ และประเทศที่ถูกจัดอันดับให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิตต่ำที่สุดในโลกคือ เซียร์ราลีโอน ซึ่งจะสามารถลดช่องว่างเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตระหว่างกันลงได้ถ้านำเทคโนโลยีชีวภาพและเวชภัณฑ์แห่งอนาคตมาใช้ให้เป็นประโยชน์ (กรุงเทพธุรกิจ 140744)

1.2 ความเคลื่อนไหวด้านเด็กและสตรี

1.2.1 จิตแพทย์ชี้เลี้ยงดูลูกไม่สร้างสรรค์ ต้นกำเนิดเด็กพันธุ์ใหม่

จากการศึกษาวิจัยของ นายสมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะถึงรูปแบบการใช้ชีวิตใหม่ของคนไทยในยุคปัจจุบัน โดยระบุภาพลักษณ์ว่าเป็นเด็กไทยพันธุ์ใหม่ที่มีลักษณะชี้เหงา ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความอ่อนแอทางจิตใจ ขาดความสุข ขาดความขี้คิด ต้องการความรวดเร็ว ตัดสินใจง่ายเพียงคิดถึงแต่ความสุข ไม่ชอบเรียนหนังสือ ชี้เกี่ยจ ชอบมีผู้คุม ฯลฯ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า เด็กพันธุ์ใหม่เป็นเด็กที่ไม่มีสาระในตัวเองเลย เด็กดี ๆ ที่ยังเหลืออยู่ก็มีแนวโน้มจะกลายเป็นเด็กพันธุ์ใหม่ได้ไม่ยากด้วย เพราะสถาบันครอบครัว การศึกษา ชุมชนอ่อนแอลงตามลำดับ เด็กพยายามแสวงหาคำตอบจากปัจจัยภายนอกมากกว่าที่จะขอคำปรึกษาจากพ่อแม่ หรือครู ยิ่งทุกวันนี้สื่อต่าง ๆ ทำให้เด็กกลายเป็นเด็กพันธุ์ใหม่ได้ไม่ยาก เพราะมีทั้งอินเทอร์เน็ตลามก มีปัญหายาเสพติด รวมทั้งระบบป้องกันไม่มี ซึ่งถ้ามองอนาคตของเด็กในสังคมไทยจะมีแต่สถานการณ์ที่แย่ง เด็กยุคใหม่มีทัศนคติมองตัวเองหมดคุณค่า ทำงานเพื่อความสบาย สภาพที่เกิดขึ้นจะเป็นการสร้างครอบครัวแบบมั่งคั่ง สนใจแต่เรื่องเพศ เป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์

ด้านนพ.วิทยา นาควัชระ จิตแพทย์ชื่อดังได้กล่าวว่า เห็นด้วยกับผลการวิจัย ซึ่งปัญหาเด็กที่ขาดความรักในใจ ความเชื่อใจในมนุษย์ ขาดความชื่นชมและเชื่อมั่นตัวเอง กลายเป็นคนโหยหาความรักจากคนอื่น เป็นคนค่อนข้างระแวงและชี้เหงา ซึ่งทั้งหมดเป็นการเลี้ยงดูที่ไม่เปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ในลักษณะจับผิด ไม่ยกย่องชมเชยกัน ต่ำหนืดเตียน เมื่อเลี้ยงลูกเช่นนี้ย่อมเกิดการสร้างจิตใต้สำนึก และถ่ายทอดมาสู่พฤติกรรมจนกลายเป็นเด็กขาดความรัก มีแต่ความระแวงในใจ ด้วยเหตุนี้ต้องหันหน้าเข้าหากันเพื่อพัฒนาจิตสำนึกใหม่ เริ่มที่พ่อแม่ต้องสอนแบบสร้างสรรค์ด้วยการชมไม่ซีติ ให้ลูกรักและเชื่อใจพ่อแม่ได้ ต้องทำให้เด็กรู้สึกกับตัวเองดี ๆ ทำดี ๆ กับตัวเอง ที่ทำไม่ดีให้เด็ก ให้คิดว่าตัวเองยังมีค่า ให้นึกซ้ำ ๆ ว่าตัวเราดี จะได้เกิดกำลังใจในการดูแลตัวเอง ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ แล้วรู้สึกคนอื่น ทำดีช่วยเหลือคนอื่น ถ้าเรารู้ว่าตัวเรามีหน้าตาอย่างไร สังคมไทยจะดีขึ้น

ทางด้านนพ.เทอดศักดิ์ เดชคง นักจิตวิทยากรมสุขภาพจิต ให้ทัศนะเสริมว่า พ่อแม่หรือสถาบันครอบครัวถือเป็นแรงผลักดันที่สำคัญในการดูแลให้เด็กมีชีวิตอยู่และเรียนรู้อยู่บนความถูกต้อง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก พ่อแม่ต้องเข้าใจหลักจิตวิทยาด้วยว่าต้องค่อย ๆ ปรับต้องค่อย ๆ เปลี่ยนสร้างความเข้าใจให้เขา อีกจุดหนึ่งคือ เด็กหลายคนมักมีพฤติกรรมเลียนแบบ ซึ่งมักจะเลียนแบบจากผลลัพธ์ เช่น เห็นนักดนตรีผมสีแดงคนนั้นเล่นกีตาร์เก่ง ก็เลียนแบบด้วยการย้อมผมสีแดง โดยคิดว่าจะเก่งหรือเป็นอย่างเขา ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด พ่อแม่หรือครูควรสอนให้เขามองที่กระบวนการมากกว่าผลลัพธ์คือ นักกีตาร์เก่ง ๆ เขาทำเช่นใดถึงเก่ง ฝึกอย่างไร เรียนรู้จากไหน ดึกว่าที่เราจะไปเปิดหู หรือบอกกับเด็กว่าต้องทำให้ได้อย่างเขา โดยไม่ได้แนะนำว่าทำอย่างไร

อย่างไรก็ตาม ถ้ารัฐบาลยังไม่เอาจริงที่จะแก้ปัญหาหนี้ สภาพของสังคมไทยจะอ่อนลงเรื่อย ๆ ประเทศไทยจะประสบปัญหาไม่มีคนที่มีคุณภาพ ความคิดอ่านของเด็กรุ่นใหม่ในการที่จะทำประโยชน์ให้กับประเทศก็ไม่มี ซึ่งถือว่าอันตรายมาก ประเมินว่าอีก 10 ปี ภาพสังคมที่เริ่มอ่อนแอจะค่อย ๆ ปรากฏให้เห็นเต็มเมือง ฉะนั้นรัฐบาลควรพยายามจัดหาสถานที่และเวทีในการแสดงออกให้เด็กมากขึ้น เช่น จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัยที่ต้องการเรียนรู้และความสนุกสนาน เช่น การแสดงออกทางศิลปะ การแข่งขันกีฬา ดนตรี ฯลฯ โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาควรพยายามจัดหากิจกรรมนอกเวลา เช่น จัดแข่งกีฬา ฝึกงานศิลปะให้มากขึ้นเพื่อจะเป็นเวทีในการแสดงออกให้เด็ก ๆ (มติชน 08,090744, ผู้จัดการ 250744)

1.3 ความเคลื่อนไหวด้านแรงงาน ค่าจ้าง และสวัสดิการทางสังคม

1.3.1 สำนักงบประมาณฯ ชี้เงินเดือนข้าราชการขึ้นปี 2546

นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณฯ กล่าวถึงกรณีนี้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้สำนักงบประมาณฯ สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) ร่วมกันพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการเพิ่มเงินเดือนให้กับข้าราชการว่าจะมีแนวทางใดบ้างนั้น จากการพิจารณาในเบื้องต้น สำนักงบประมาณฯ ยังไม่สามารถกำหนดได้ว่าจะขึ้นเงินเดือนให้กับข้าราชการได้มากน้อยเพียงใด เพียงแต่พิจารณาอัตราเงินเดือนในหลายระดับว่าควรที่จะเพิ่มจำนวนเท่าไรและอย่างไร โดยอาจจะมีการเลือก 3 - 4 แนวทาง แต่ยังไม่สามารถสรุปได้ในเวลานี้

ทั้งนี้การปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการอาจจะเริ่มได้ในปีงบประมาณ 2546 เพราะปีงบประมาณ 2545 ที่จะเริ่มต้นในวันที่ 1 ต.ค. 2544 นี้ และไปสิ้นสุดวันที่ 30 ก.ย. 2545 ไม่สามารถดำเนินการเพิ่มเงินเดือนได้ทัน สำหรับวิธีการเพื่อให้ได้เงินมาเพิ่มเงินเดือนให้กับข้าราชการนั้น อาจต้องมีมาตรการตัดราคาล้างข้าราชการลงในบางหน่วยงาน และประสิทธิภาพในการทำงานต้องเพิ่มขึ้น เช่นส่วนที่ได้เงินเดือนปรับไป

แล้วจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อให้คุ้มกับเงินที่ได้รับเพิ่มขึ้น ส่วนอัตราว่างที่มีอยู่อาจไม่ต้องบรรจุใหม่ แต่เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานแทน ส่วนเรื่องการปลดหนี้สินให้กับข้าราชการนั้น ยังไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ถ้าหากสามารถปรับเงินเดือนได้ หนี้สินก็จะเบาบางลง (อาทิศย์ วิเคราะห์รายวัน 120744)

1.3.2 กสิกรไทย เปิดโครงการเกษียณก่อนกำหนด ก.ย. - ต.ค. 2544 หวังลดต้นทุนธุรกิจ

นายบัณฑิต ล่ำซำ กรรมการผู้จัดการ ธ.กสิกรไทย เปิดเผยว่า ธ.กสิกรไทยได้ตั้งสำรองค่าใช้จ่ายประมาณ 1,400 ล้านบาท เพื่อเตรียมความพร้อมของโครงการเกษียณอายุพนักงานก่อนกำหนดในปีนี้ สำหรับพนักงานจำนวน 2 พันคน ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลการดำเนินงานในงวดครึ่งแรกของปีนี้ของธนาคาร มีกำไรสุทธิเพียง 169.4 ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีกำไรสุทธิ 2,511.4 ล้านบาท ผลของการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากโครงการต่าง ๆ อาจทำให้ธนาคารจำเป็นต้องประกาศโครงการการให้ความช่วยเหลือพนักงานที่ขอลาออกจากงานเป็นกรณีพิเศษขึ้นอีกครั้งหนึ่งในระยะเวลาอันใกล้นี้ ทั้งนี้โครงการดังกล่าวจะเป็นโครงการที่จัดขึ้นตามความสมัครใจของพนักงานเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันพนักงานของ ธ.กสิกรไทยมีจำนวน 11,366 คน โดยมีสาขาทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 530 สาขา และจำนวนพนักงานที่ธนาคารต้องการคือ 9,000 คน คาดว่าประมาณเดือน ก.ย. - ต.ค. ธนาคารคงจะประกาศรายละเอียดและเงื่อนไขของผลตอบแทนต่าง ๆ สำหรับพนักงานที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ธนาคารเปิดโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดมาแล้ว 3 ครั้ง รวมพนักงานที่เข้าโครงการทั้งสิ้น 2,000 คน ซึ่งธนาคารจะต้องลดพนักงานให้เหลือเพียง 9,000 คน ภายใน 5 ปี

สำหรับกระแสการปลดพนักงานของธนาคารพาณิชย์ไทยอื่น ๆ ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าธนาคารแต่ละแห่งคงจะทยอยลดลงปีละ 10% เพราะต่างก็พยายามลดต้นทุนด้านการพนักงานให้เหลือน้อยที่สุด จากที่ก่อนหน้านี้ธนาคารแต่ละแห่งได้หันไปลดค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ลง แต่ไม่สามารถช่วยได้มากนัก เพราะค่าใช้จ่ายที่เป็นรายจ่ายหลักของธนาคารคือพนักงาน ดังนั้นเมื่อไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายได้ตามเป้า ธนาคารแต่ละแห่งจึงหันมาลดจำนวนพนักงานลง ซึ่งถือว่าเป็นวิธีสุดท้ายและดีที่สุด อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เหล่านั้น คงจะไม่สามารถลดคนได้จำนวนมากในทันที เนื่องจากมีปัจจัย 2 ด้านคือ เรื่องงบประมาณ หากลดพนักงานทันทีก็จะใช้งบประมาณมาก ขณะที่หัวหน้ากรเรื่องกระแสสังคมด้วยหากมีการลดคนอย่างฮวบฮาบ

ทางด้าน ธ. กรุงเทพนัน ในปีที่ธนาคารจะมีการจัดโครงการเกษียณก่อนอายุอีกครั้ง แต่คงต้องเป็นช่วงปลายปี 2544 ซึ่งการปรับลดพนักงานของ ธ. กรุงเทพ คงต้องทยอยทำปีละประมาณ 1,000 - 1,200 คน เพราะต้องคำนึงถึงกระแสสังคมเป็นหลัก ดังนั้นกว่าที่จะลดพนักงานลงมาให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ก็คงต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

ในส่วนของ ธ. กรุงไทย จะมีโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดอีกครั้ง ซึ่งคงอยู่ช่วงปลายปี 2544 ซึ่งการลดพนักงานของธนาคารคงจะสามารถจัดโครงการได้ปีละครั้งเท่านั้น เนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในโครงการแต่ละปีมีไม่มากพอกับพนักงานจำนวนมาก ทั้งนี้คาดว่าพนักงานที่จะเข้าร่วมโครงการในปีนี้ก็คงจะมีจำนวนใกล้เคียงกับพนักงานที่เข้าร่วมโครงการก่อนหน้านี้ (กรุงเทพธุรกิจ 210744)

1.4 ความเคลื่อนไหวเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง

1.4.1 “ทักษิณ” กดปุ่มไปรษณีย์เงินล็อตแรกกว่า 7 พันล้าน เข้า 7,125 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท

มีรายงานข่าวเมื่อวันที่ 25 ก.ค. ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เป็นประธานโอนเงินเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้าน โดยมี นาย สุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกฯ เป็นประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยในที่ประชุมได้มีการฉายวิดีโอสรุปการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และนายกฯ ได้กดปุ่มโอนเงินเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านจำนวน 7,125 หมู่บ้าน หลังจากนั้นได้มีการพูดคุยกับชาวบ้านผ่านวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ 4 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น เชียงใหม่ สุราษฎร์ธานี และฉะเชิงเทรา

ทางด้านพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกฯ ได้กล่าวว่า เงินชุดแรก 7 พันกว่าล้านบาทได้โอนไปสู่มือของคณะกรรมการหมู่บ้าน คาดว่าเดือน ก.ย. 2544 นี้จะปล่อยเงินได้ครบ 7 หมื่นล้านบาท ซึ่งรัฐบาลสามารถทำนโยบายที่ถูกต้องกว่าเป็นไปไม่ได้ให้เกิดขึ้น การทำโครงการนี้ทำให้ช่องว่างระหว่างเมืองและชนบทลดลง เศรษฐกิจไทยจะยั่งยืน เพราะเป็นการสร้างพีระมิดจากฐานด้วยการทำให้คนไทยหายจน หลังจากพยายามสร้างพีระมิดจากยอดมานานและล้มมาหลายรอบ

ส่วนนายชาญชัย มุสิกนิสสาร ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน กล่าวว่า ในวันที่ 25 ก.ค. 2544 ได้มีการโอนเงินไปให้หมู่บ้าน 7,125 หมู่บ้าน เปิดบัญชีไว้ พอจะใช้เงินก็จะมีคณะกรรมการคอยดูแลอยู่ ส่วนความเสี่ยงก็จะมีคณะกรรมการหมู่บ้านดูแลรับผิดชอบด้วย คงไม่มีปัญหาอะไร คาดว่าภายในเดือน ก.ย. 2544 นี้ ทาง ธ.ออมสินจะโอนเงินเปิดบัญชีได้ครบทั้ง 7 หมื่นกว่าหมู่บ้าน ส่วนเรื่องเงินคงไม่มีปัญหาต่อสภาพคล่อง หากไม่พอจริงก็จะเอาตราสารหนี้ที่ ธ.ออมสินถืออยู่ ซึ่งจะดูที่ครบกำหนดหรือใกล้ครบออกมายืมเอามาใช้ได้ (สยามรัฐ 260744)

1.4.2 ชุมชน 50 เขต สังกัด กทม. เตรียมรับเงินกองทุนชุมชนละล้าน สร้างหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งชุมชน

นางผ่องลักขณ์ วาลิกศิริ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน เปิดเผยว่า นับจากรัฐบาลมีนโยบายจัดสรรเงินงบประมาณให้ชุมชนละ 1 ล้านบาท เพื่อให้คนในชุมชนนั้น ๆ นำเงินไปสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ต่อไป ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวได้จัดสรรมาถึงชุมชนในวันที่ 26 ก.ค. 2544

ปัจจุบันนี้ กทม. มีชุมชนเมืองที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายอยู่ 1,596 ชุมชน ขณะเดียวกันยังมีชุมชนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของการเคหะแห่งชาติและชุมชนบ้านจัดสรรอีกจำนวนหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ชุมชนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและชุมชนของการเคหะแห่งชาติจะได้รับพิจารณาจัดตั้งกองทุนชุมชนก่อน ส่วนชุมชนหมู่บ้านจัดสรรจะได้รับการพิจารณาในลำดับท้าย ๆ เพราะผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านจัดสรรนั้นฐานะดีกว่าชุมชนอื่น ๆ นอกจากนี้ต้องการให้เงินถึงมือคนจนจริง ๆ และยังต้องการสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนว่าเงินจำนวน 1 ล้านบาท ต้องมีการจัดระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เงิน 1 ล้านบาท กระจายไปสู่คนจนมากที่สุด จึงได้กำหนดวงเงินกู้ไว้ 20,000 - 50,000 บาทต่อ 1 โครงการ และปลอดดอกเบี้ยอีก 3 ปี ส่วนปีที่ 4 -6 ถึงจะให้ทยอยคืนเงินโครงการฯ เพื่อที่จะได้นำเงินจำนวนนี้ไปปล่อยกู้ในโครงการอื่นต่อไป ส่วนอัตราดอกเบี้ยจะไม่มีการกำหนดตายตัว

ทางด้านนายจิรพัทธ์ ไชยพร ผู้อำนวยการกองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน กทม. ได้เปิดเผยถึงความคืบหน้าของโครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งเขตว่า ขณะนี้ทางสำนักงานเขตเริ่มส่งโครงการมายังสำนักพัฒนาชุมชนแล้ว ทั้งนี้สำนักพัฒนาชุมชนจะได้รวบรวมแล้วเสร็จภายในเดือน ก.ค. นี้ เพื่อนำเสนอไปยังนายสมัคร สุนทรเวช ผู้ว่าฯ กทม. พิจารณานอมนุมัติต่อไป และหลังจากได้รับการอนุมัติเชื่อว่าจะมีผลงานให้เห็นไม่เกินเดือน พ.ย. นี้ ส่วนนบฯ ในการดำเนินงานโครงการหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งเขต ได้รับเงินสนับสนุนจาก 4 หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน (ก.มหาดไทย) กทม. การเคหะแห่งชาติ และการทางพิเศษฯ โดยมีเงินทุนทั้งสิ้น 142.9 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม การสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นมาได้ให้ทางเขตเสนอขึ้นมา เพราะไม่ต้องการให้สร้างผลิตภัณฑ์ซ้ำซ้อนกัน สำหรับ กทม. มีทั้งหมด 50 เขต ซึ่งต้องมีผลิตภัณฑ์อย่างต่ำ 50 ชนิด และต้องมองหาลาดอื่น ๆ มารองรับผลิตภัณฑ์ที่จะมีจำนวนมากขึ้น นอกเหนือจากผลิตเพื่อขายเพียงคนในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทาง กทม. ก็มีแผนที่จะเปิดตลาด 4 มุมเมือง และมีโครงการนำสินค้าไปวางขายยังห้างสรรพสินค้าและออกร้านตามงานต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งสินค้าทุกชิ้นถือเป็นหน้าตาของแต่ละเขต เพราะฉะนั้นสินค้าทุกชิ้นก่อนที่จะออกไปจำหน่ายให้ลูกค้าจะต้องตรวจสอบให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ผู้จัดการ 170744)

1.5 ความเคลื่อนไหวแรงงานต่างด้าว

1.5.1 รัฐบาลปล่อยแรงงานต่างด้าวยึดพื้นที่ทำงานทั่วไทย

นายเดช บุญ-หลง รมต.ก.แรงงานและสวัสดิการสังคมกล่าวภายหลังการประชุมจัดทำแผนเพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวของ ก.แรงงานฯ ว่าได้เสนอแผนงานทั้งหมดหลังจากที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ที่มี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้เห็นชอบในหลักการและมอบหมายให้ ก.แรงงานฯ จัดทำรายละเอียดของแผนฯ ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 31 ส.ค. 2544 แต่คาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในเดือน ก.ค. 2544 นี้อย่างแน่นอน

ด้านการกำหนดรายละเอียดของแผนการ จะเปิดให้แรงงานต่างด้าวลงทะเบียนทำงานได้ทั่วประเทศโดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งคาดว่าจะมีประมาณ 1 ล้านคน ระหว่างวันที่ 1-30 ก.ย. นี้ และยังเสนอให้จัดรวบรวมประเภทงานสำหรับแรงงานต่างด้าวใหม่ จากเดิมผ่อนผันใน 18 ประเภทกิจการ จะจัดกลุ่มใหม่เป็น 10 ประเภทกิจการ ซึ่งในจำนวนนี้จะมียางคนรับใช้ในบ้านด้วย

อนึ่ง การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้น จะสามารถช่วยป้องกันและแก้ไข กรณีอาจเกิดอันตรายกับนายจ้างได้ เพราะสามารถตรวจสอบได้ว่าใครเป็นใคร ซึ่งแผนการดังกล่าวยังผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวสามารถทำงานได้ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยหากมาขึ้นทะเบียนที่จังหวัดใดก็ให้ทำงานในจังหวัดนั้น แม้ว่าจะเป็นจังหวัดที่ไม่ได้รับการผ่อนผันจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปีที่ผ่านมาก็ตามซึ่งเท่ากับว่าแรงงานต่างด้าวสามารถทำงานได้ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ดังนั้น เมื่อแรงงานต่างด้าวขึ้นทะเบียนไว้กับนายจ้างคนใด และจังหวัดไหน ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงนายจ้างหรือจังหวัดได้ ซึ่งเป็นการป้องกันการหลบหนีจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง เป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับนายจ้าง

สำหรับการกำหนดระยะเวลาการผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าวนั้น ได้เสนอให้ผ่อนผันแบบปีต่อปี แต่จะต้องขึ้นอยู่กับการกำหนดของคณะกรรมการที่จะแต่งตั้งขึ้นคือ องค์การบริหารแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมือง มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และสังกัดอยู่ใน ก.แรงงานฯ ด้วยว่าจะกำหนดให้ระยะเวลาเท่าใด นอกจากนี้ แรงงานต่างด้าวทุกคนที่มาขึ้นทะเบียนจะต้องเข้ากองทุนประกันสุขภาพแบบใหม่ ของ ก.สาธารณสุข ซึ่งจะต้องจ่ายเงินคนละ 1,200 บาทต่อปี เป็นอัตราที่สูงกว่าคนไทย โดยแรงงานต่างด้าวจะสามารถรับการรักษาได้ทุกโรค ยกเว้นโรคบางชนิดที่ทำให้เกิดขึ้นเอง ตลอดจนโรคเอดส์ มะเร็ง ไตวายเรื้อรัง

ส่วน พ.ร.บ. การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 จะมีการแก้ไขเกี่ยวกับการจ่ายเงินประกันแรงงานต่างด้าวที่จะเพิ่มเงินประกันจากประมาณ 1 พันบาท เป็นไม่เกิน 1 หมื่นบาท เพื่อให้ทันก่อนครบกำหนดการผ่อนผันในวันที่ 31 ส.ค. นี้ด้วย ซึ่งเท่ากับว่า การประกันตัวของแรงงานต่างด้าวจะเพิ่มสูงขึ้นจากเดิมที่กำหนดไว้คือ รวมทุกชั้นตอนจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 3,000 กว่าบาท เป็นเฉพาะเงินประกันจะมีอัตราสูงสุด 1 หมื่นบาท โดยยังไม่รวมค่าตรวจสุขภาพและอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะรับแรงงานต่างด้าวมาทำงาน จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่านายจ้างต้องประกาศรับคนไทยก่อน ถ้าไม่มีคนไทยทำงานจึงจะนำแรงงานต่างด้าวมาทำงานได้ แต่ที่ผ่านมานายจ้างยังคงลักลอบใช้แรงงานต่างด้าว ซึ่งจะต้องพยายามชี้ให้เห็นว่าการใช้วิธีหลบเลี่ยงจะไม่เป็นผลดีกับนายจ้างเองแต่จะเกิดผลร้ายตามมา ซึ่งถ้านายจ้างยังคงหลบเลี่ยงก็ต้องดำเนินการตามกฎหมาย (กรุงเทพฯธุรกิจ 180744)

1.6 ความเคลื่อนไหวแรงงานในต่างประเทศ

1.6.1 เยอรมนีผลักดันให้รัฐบาลออกนโยบายหรือออกกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานต่างชาติ

หนังสือพิมพ์ ดี เอเชียน วอลสตรีท เจอร์นัล รายงานว่า คณะกรรมการการศึกษาการโยกย้ายถิ่นฐาน ของก.มหาดไทย เยอรมนีเสนอรายงานสรุปผลการศึกษารื่องแรงงานต่างชาติ เพื่อนำมาประมวลจัดทำเป็นกฎหมายให้เสร็จภายในสิ้นปี รายงานดังกล่าวระบุว่า รัฐบาลควรเปิดรับบุคคลสัญชาติต่างประเทศพวกแรงงานที่มีฝีมือให้เข้ามาทำงานในประเทศปีละ 50,000 คน โดยแบ่งเป็นประเภทที่ผ่านการคัดเลือกตามระดับคะแนนที่ตั้งไว้ปีละ 20,000 คน ประเภทเข้าไปพำนักอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อตอบสนองธุรกิจบางประเภท เช่น ไอที อีกปีละ 20,000 คน และกลุ่มแรงงานหนุ่มสาวทั่วไป ทำงานในสถานะพนักงานฝึกหัดปีละ 10,000 คน ซึ่งทั้งหมดจะพุ่งเป้าไปยังแรงงาน นอกเหนือจากกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป โดยเฉพาะแรงงานฝีมือจากเอเชียและแอฟริกา

ข้อเสนอของรายงานดังกล่าวจัดทำขึ้นโดยนางริต้า ซูสส์มีธ นักวิชาการด้านแรงงาน โดยเกิดขึ้นหลังจากความสำเร็จของโครงการพิเศษของรัฐบาลเยอรมนี ที่อนุญาตให้แรงงานอินเดียที่เข้าไปทำงานด้านคอมพิวเตอร์และไอที เมื่อปี 2542 จนเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งปัจจุบันแรงงานในเยอรมนีมีจำนวนน้อยลง ส่วนมากเป็นแรงงานที่สูงอายุ อีกทั้งปัจจุบันมีการแย่งชิงแรงงานฝีมือจากประเทศกำลังพัฒนาและประเทศยากจน ด้วยการออกนโยบายหรือออกกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่แรงงานกลุ่มนี้ ทดแทนแรงงานในประเทศของตัวเองที่ทำงานเพียงบางสาขา หรือหันไปประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งไม่เป็นการสร้างแรงงาน ทำให้เยอรมนีเกรงว่าหากยังยึดมั่นกับนโยบายไม่รับโอนสัญชาติหรือไม่อนุญาตให้ตั้งหลักแหล่งถาวรต่อแรงงานต่างชาติ อาจต้องสูญเสียศักยภาพในการแข่งขันไป (มติชนสุดสัปดาห์ 090744)

1.6.2 อัตราว่างงานญี่ปุ่นอาจพุ่งถึง 5 % เมื่อรัฐบาลเดินหน้าแผนปฏิรูปโครงสร้างครั้งสำคัญ

สำนักข่าวรอยเตอร์ สำนวจความเห็นนักเศรษฐศาสตร์ 28 ราย ส่วนใหญ่ทำนายว่าอัตราการว่างงานในญี่ปุ่นจะทะลุระดับสำคัญทางจิตวิทยาที่ 5.0 % ระหว่างเดือน ก.ค. - ก.ย. นี้ และจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงฤดูร้อนที่จะถึง ขณะที่ตัวเลขล่าสุดจากรัฐบาลแสดงว่าอัตราว่างงานปัจจุบันอยู่ที่ 4.9 % สูงสุดนับจากเริ่มต้นจัดเก็บสถิติเมื่อปี 2496 ซึ่งอัตราการว่างงานในญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว นับตั้งแต่ความเฟื่องฟูของเศรษฐกิจในประเทศล่มสลายลง เมื่อต้นทศวรรษ 2533 และเมื่อเดือน พ.ค. ที่ผ่านมา จำนวนผู้ว่างงานสูงถึง 3.48 ล้านคน

ทางด้านนักเศรษฐศาสตร์มองว่า ภาวะการจ้างงานจะเสื่อมลงในปีหน้า โดยอัตราการว่างงานจะพุ่งสูงสุดถึงระดับ 5.3 % ช่วงเดือน ก.ค.- ก.ย. 2545 และเมื่อผนวกกับแผนปฏิรูปโครงสร้างของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ญี่ปุ่นจะต้องเผชิญกับภาวะยากลำบากที่สุด เนื่องจากรัฐบาลญี่ปุ่นภายใต้การนำของนายจุนอิชิโร โคอิซุมิ นายกรัฐมนตรี ให้คำมั่นที่จะปฏิรูปโครงสร้างเพื่อผลักดันให้เศรษฐกิจของญี่ปุ่น ได้หลุดพ้นจากภาวะซบเซาที่เป็นมาหลายปี ซึ่งจากการสำรวจความเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ 35 ราย ส่วนใหญ่เห็นว่า เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีแนวโน้มหดตัวในปีงบประมาณปัจจุบัน (เม.ย. 2544 - มี.ค. 2545) สืบเนื่องจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) จะลดลง 0.3 % (กรุงเทพฯธุรกิจ 200744)

2. ความเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ความเคลื่อนไหวสารพิษในสิ่งแวดล้อม

2.1.1 14 ชาติ ระดมสมองพัฒนาสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

คุณหญิงชดช้อย โสภณพานิช สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะนายกสมาคมสตรีไทย กล่าวว่า ผู้แทนของประเทศในเอเชียแปซิฟิก 14 ประเทศได้ประชุมระดมสมองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เพื่อหารือว่ากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีอะไรบ้าง โดยจะมีการรวบรวมผลการประชุมนี้เสนอให้กับรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในการประชุมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโลกที่นครโยฮันเนสเบิร์ก ในแอฟริกาใต้ปี 2545

สำหรับประเทศไทย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเป็นตัวแทนนำเสนอผลงานเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงสนับสนุนให้มีการดูแลสิ่งแวดล้อม โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นช่วยกันดูแลและพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ นอกจากนี้ ในที่ประชุมเห็นว่าประเทศไทยในเอเชียแปซิฟิกมีสำนึกเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีการวางโครงสร้างพื้นฐานความเข้าใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รัฐบาลมีความตระหนักและเริ่มมีกฎหมายเพื่อที่จะปกป้องสิ่งแวดล้อม แต่การพัฒนาใน 10 ปีที่ผ่านมา ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและปัญหาสิ่งแวดล้อมเลวลง

ดังนั้น สิ่งที่ตัวแทนในประเทศเอเชียแปซิฟิกอยากเสนอกับรัฐบาลคือ จำเป็นที่จะต้องทำงานด้านสิ่งแวดล้อมกับภาคเอกชน ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการวางโครงสร้างและศึกษา รวมทั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารโลก ซึ่งที่ประชุมอยากให้มีการสร้างองค์กระระดับชาติระหว่างภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เพื่อเป็นองค์กรกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม และในเวลาเดียวกันก็คิดว่าเทคโนโลยีล้ำสมัยที่ประเทศที่เจริญแล้วไม่อนุญาตให้ใช้ ก็ไม่ควรเข้ามาในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก สารเคมีที่ไม่อนุญาตให้ใช้ หวังว่าองค์กรกลางจะช่วยตรวจสอบไม่ให้มีการใช้ในประเทศไทยด้วย (มดิชน 180744)

2.2 ความเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมเมือง

2.2.1 พบ 3 กรณีปัญหาข้อขยะราชาเทวะเสนอกทม. แก้ไขสัญญา - หน้าที่ทิ้งใหม่

นายแก้วสรร อดิโพธิ์ ส.ว.กทม. ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม กล่าวภายหลังการประชุมเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับกรณีปัญหามลพิษจากการฝังกลบขยะที่ ต.ราชาเทวะ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ โดยเชิญตัวแทนจาก กทม. ในฐานะที่เป็นผู้ให้สัมปทานโครงการมาให้ข้อมูลและข้อเท็จจริง ซึ่งจากการชี้แจงพบประเด็นปัญหา 3 ประการคือ 1. ปัญหาพื้นที่ที่ใช้ฝังกลบขยะ เพราะพื้นที่ดังกล่าวที่มีกว่า 200 ไร่ ติดชุมชนหมู่บ้านถือว่าเป็นพื้นที่สีส้ม ไม่สามารถที่จะจัดเป็นพื้นที่ฝังกลบขยะได้ แม้ว่านายธานี ศักดิ์เศรษฐ์ สมัยเป็น รพช. ก.ม.หาดไทย จะแก้ไขระเบียบให้สามารถทำได้ก็ตาม แต่ความเป็นจริงไม่น่าที่จะทำได้ เพราะในระบบสากลไม่ทำเช่นนั้น ซึ่งควรจะเชิญสำนักผังเมืองมาชี้แจง 2. ปัญหาการควบคุมเพื่อไม่ให้มีกลิ่น ถือเป็นรากฐานของปัญหาทั้งหมด เมื่อไม่มีทางควบคุมก็น่าจะหาสถานที่ที่ห่างไกลชุมชน และ 3. ปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านราชาเทวะ การแก้ไขเบื้องต้นจะต้องเขียนให้ชัดเจนว่าเมื่อถึงเวลา 20.00 น. ต้องกลบขยะให้หมด ไม่ให้มีกลิ่น หากผู้รับเหมาไม่ทำตามสัญญา จะต้องหาคนมาคุมงานดูแล

ทางด้านนายสมคิด สุนทรเวช ผู้ว่าราชการ กทม. ได้เปิดเผยว่า ทางกทม.ได้เตรียมแก้ปัญหากลิ่นขยะราชาเทวะ โดยการสร้างกำแพงป้องกันกลิ่น ความสูงประมาณ 12 เมตร การกำหนดเขตเมืองใหม่ โดยเจรจาเอาพื้นที่บริเวณบ่อฝังกลบขยะที่ราชาเทวะ ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ของ จ. สมุทรปราการ มาเป็นพื้นที่ของ กทม. เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเต็มที่ และเปลี่ยนเวลาการทำงานใหม่ให้ชนย้ายขยะมูลฝอยเข้าพื้นที่ก่อนเวลา 16.00 น. และฝังกลบเสร็จสิ้นก่อน 18.00 น. เพื่อไม่ให้เกิดกลิ่นในตอนกลางคืน กรณีฝนตกให้เจ้าหน้าที่คลุมผ้าใบรวมทั้งกำหนดพื้นที่ฝังกลบใหม่ที่สะดวกไร้แทนที่จะเททิ้งเต็มที่เหมือนปัจจุบันซึ่งทำให้กลิ่นกระจายมาก

ปัจจุบันขยะของ กทม. ถูกฝังกลบที่ ต.ราชาเทวะ วันละ 3,500 ตัน และกทม. กำลังจัดตั้งคณะกรรมการอีก 1 ชุด มีตัวแทนชาวบ้าน กรมควบคุมมลพิษ กทม. และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบพื้นที่สัปดาห์ละ 2 ครั้ง (มดิชน 120744, กรุงเทพฯธุรกิจ 170744)

2.3 ความเคลื่อนไหวดิน น้ำ ป่า

2.3.1 ก.วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเปิดแผนอนุรักษ์คูคลองสั่งขึ้นทะเบียนคลองเก่าทั่วเมือง

ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (สผ.) ก.วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้เปิดเผยว่า จากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทางคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมฯ ได้เห็นชอบกับแผนอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำคูคลองตามที่ สผ. เสนอ ทั้งนี้ ได้มีการตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่น้ำ ลำคลอง เพื่อมีหน้าที่หลักในการเสนอแนะนโยบายและแผนแม่บทในเรื่องนี้ สำหรับเป็นกรอบให้หน่วยงานทั้งของภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีบทบาทในการดำเนินการ ซึ่งขณะนี้ได้ยกร่างนโยบายการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมแม่น้ำ คู คลอง ซึ่งมีนโยบายหลัก 7 ด้านคือ 1.การกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินริมแม่น้ำ คู คลอง 2.การอนุรักษ์ธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต 3.การควบคุมและจัดระเบียบชุมชน 4.การฟื้นฟูคุณภาพน้ำ 5.การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม 6. ารเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วม และ 7. การกำหนดองค์กรและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

ในด้านการดำเนินงานนั้นจะแบ่งแผนปฏิบัติงานเป็น 2 ระยะ คือ แผนเร่งด่วนการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง ในปี 2544 - 2546 ซึ่งเป็นปีแห่งการอนุรักษ์คู คลอง โดยกำหนดให้ทุกวันที่ 22 กันยายนของทุกปี เป็นวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำคูคลองแห่งชาติ และจะเสนอให้มีการขึ้นทะเบียนคลองที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีในทุก ๆ จังหวัดอย่างน้อย 1 แห่ง ส่วนระยะที่ 2 แผนปฏิบัติงานจะเริ่มในปี 2544 - 2549 ซึ่งคู คลอง แม่น้ำที่เคยมีความสำคัญในอดีตทั้งในด้านการคมนาคม การเกษตร การท่องเที่ยว ที่อยู่อาศัย และประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนานกำลังหายไปจากสังคมไทย การนำเสนอแผนดังกล่าวก็หวังจะช่วย

อนุรักษ์คุณ คลอง ที่เหลืออยู่ไว้ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอนาคต ที่สำคัญถ้าหากมีการดำเนินงานที่จะส่งผลกระทบต่อ คุณ คลอง แม่น้ำ เช่น การขุดถนน การถม จะต้องผ่านคณะกรรมการเฉพาะกิจชุดนี้ด้วย

ส่วนในทางปฏิบัตินั้น คณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอโครงการนำร่องเพื่อฟื้นฟู คุณ คลองประเภทต่าง ๆ ในกทม. แล้ว เช่น กลุ่มคลอง อ้อมนนท์ คลองบางกอกน้อย คลองบางกวย กลุ่มคลองด่าน คลองบางขุนเทียน คลองสนามชัย คลองอัมพวา ทั้งนี้ คาดว่าจะนำเสนอแผนทั้งหมดต่อ ครม. ได้ภายในเดือนสิงหาคมนี้ (ผู้จัดการ 060744)

2.5 ความเคลื่อนไหวสิ่งแวดล้อมต่างประเทศ

2.5.1 อินโดนีเซียยอมรับหมุดปัญหาไฟป่าบนเกาะสุมาตรา

รายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์ จากการ์ตาโพสต์ อ้างคำกล่าวของนายมาร์ซูกี อัสแมน รมต.กระทรวงป่าไม้ ว่า รัฐบาลอินโดนีเซียไม่มีแผนการที่จะป้องกันหรือรับมือกับสถานการณ์ไฟป่าบนเกาะสุมาตราและบอร์เนียว ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เนื่องจากไม่มีเงินทุนหรือบุคลากรที่จะจัดการกับปัญหานี้

ทางด้านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมาเลเซีย รายงานว่า หลายพื้นที่ในประเทศมีดัชนีสุขภาพอยู่ในระดับเป็นอันตรายต่อสุขภาพ นอกจากนี้ กลุ่มพิทักษ์สิ่งแวดล้อมยังได้รับรายงานร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาเสบตาและเจ็บคอในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งบนเกาะบีนัง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ และในขณะเดียวกันทางการมาเลเซียได้สั่งปิดโรงเรียนประถมในบริเวณนอกกรุงจาการ์ตา ส่วนประชาชนที่เล่นกีฬาต่างกลับเข้าบ้านเพราะหวั่นเกรงควันไฟป่าจะมีผลกระทบต่อสุขภาพ นอกจากนี้ พนักงานตามท้องถนนบางรายต้องสวมหน้ากากเพื่อป้องกันควันจากไฟป่า

อนึ่ง ภาคใต้ของไทยก็ได้รับผลกระทบด้วย และสิงคโปร์ก็กำลังประเมินว่าจะได้รับผลกระทบจากควันไฟป่าอินโดนีเซียในเร็ว ๆ นี้ ซึ่งก่อนหน้านี้รัฐบาลสิงคโปร์ได้เปิดเผยว่า อินโดนีเซียมีจุดอันตรายที่จะเกิดไฟป่าบนเกาะสุมาตรามากกว่า 150 แห่ง (สยามรัฐ 120744)

3. ความเคลื่อนไหวด้านพลังงาน

3.1 ความเคลื่อนไหวด้านพลังงานภายในประเทศ

3.1.1 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เตรียมค่ากระแสไฟฟ้ากับกัมพูชา

นายวิษณุ พิจิตบันดาล ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ธุรกิจผลิตไฟฟ้า 2 โรงไฟฟ้าแม่เมาะ อ. แม่เมาะ จ. ลำปาง ได้เปิดเผยว่า จากประสิทธิภาพโรงไฟฟ้าแม่เมาะที่ผลิตกระแสไฟฟ้าจำหน่ายให้กับประชาชนเกือบทั่วประเทศโดยใช้ถ่านหินลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตปรากฏว่าได้รับความสนใจจากประเทศกัมพูชา โดยมีแนวคิดที่จะขอซื้อกระแสไฟฟ้าจากประเทศไทยไปใช้ ทั้งนี้จากที่พระยาโมกฺทธิ ที่ปรึกษาดมเด็จพระสังฆราช รองประธานรัฐสภาพระราชาณาจักรกัมพูชา พร้อมคณะได้เดินทางมาศึกษาดูงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ได้หารือกับผู้บริหารโรงไฟฟ้าแม่เมาะในการที่รัฐบาลประเทศกัมพูชา กำลังหาทางที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้าและค่าไฟราคาแพง เพราะขณะนี้ประเทศกัมพูชากำลังพัฒนาประเทศหลังจากที่เกิดปัญหาสงครามมากกว่า 30 ปี

ด้านไฟฟ้าของรัฐบาลกัมพูชานั้นมีปัญหาที่สำคัญคือ ค่าไฟฟ้ามีราคาสูงถึงหน่วยละ 10 บาท เนื่องจากใช้น้ำมันดีเซลในการปั่นไฟฟ้าให้ค่าครองชีพสูง ในขณะที่ประชาชนมีรายได้น้อย ทางรัฐบาลกัมพูชาจึงมีแนวคิดว่าจะต้องหาแหล่งผลิตไฟฟ้าที่มีต้นทุนการผลิตต่ำให้กับประชาชน ซึ่งจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาประเทศ และจากการศึกษาดูงานที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ พบว่า โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินลิกไนต์มีต้นทุนในการผลิตต่ำกว่าเชื้อเพลิงชนิดอื่น ๆ เช่น น้ำมันดีเซล เป็นต้น อีกทั้งยังมีผลพลอยได้จากการเผาหินลิกไนต์ที่ออกมาในรูปแบบของถ่านล่อย ที่นิยมนำมาใช้ในธุรกิจการก่อสร้าง และงานผลิตคอนกรีต

อย่างไรก็ตาม การหารือในเบื้องต้นระหว่างรัฐบาลกัมพูชากับผู้บริหารโรงไฟฟ้าแม่เมาะในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้าและค่าไฟที่มีราคาแพง ทางผู้บริหาร กฟผ. ได้ให้แนวทางว่าควรจะทำก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าเชื่อมโยงจากประเทศไทยไปกัมพูชาและซื้อไฟฟ้าไปใช้งาน จากนั้นก็สำรวจความเป็นไปได้ในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าเพราะจะต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทุกด้านไม่จะเป็นสถานที่ ประเภทเชื้อเพลิง ความคุ้มค่าในการลงทุน ตลอดจนงบประมาณที่จะนำมาก่อสร้างโรงไฟฟ้าว่า ควรที่จะอยู่ในตัวเลขเท่าไร ซึ่งคาดว่าเร็ว ๆ นี้ คงจะทราบเรื่องว่าทางประเทศกัมพูชาจะลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าหรือไม่ (กรุงเทพธุรกิจ 100744)

3.1.2 ปตท. เดินหน้าโรงแยกก๊าซฯ เร่งรัฐสร้างความเข้าใจคนพื้นที่

นายวิเศษ จูภิบาล ผู้ว่าการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ได้เปิดเผยว่า แผนดำเนินการก่อสร้างโรงแยกก๊าซภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ร่วมไทย - มาเลเซีย (เจดีพี) ยอมรับว่ายังมีปัญหาความเข้าใจผิดของประชาชนในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการเกิดขึ้นมาเท่ากับว่าจะมีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งความเป็นจริงแล้วผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องที่ได้จะเป็นเฉพาะก๊าซหุงต้ม (แอลพีจี) เท่านั้น และถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องที่มีความจำเป็นต่อประชาชนที่จะใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาว ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องสร้าง

ความเข้าใจที่ชัดเจนและให้เหตุผลที่แท้จริงในการดำเนินการ ซึ่งประชาชนต้องเข้าใจด้วยว่าหากไม่มีโรงแยกก๊าซเกิดขึ้น ผลกระทบในระยะยาวต้องมีอย่างแน่นอน โดยคาดว่าภายใน 4-5 ปีข้างหน้า หากไม่มีการลงทุนก่อสร้างก็จะมีปริมาณก๊าซแอลพีจีเพียงพอต่อความต้องการใช้ในตลาด และเป็นไปได้ว่าไทยอาจต้องมีการนำเข้า โดยพบว่าปริมาณแอลพีจี ที่มีอยู่ในปัจจุบันจะมีใช้ได้ภายใน 3 ปีเท่านั้น

ทางด้านนายเมตตา บันเทิงสุข รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) กล่าวว่า หากพิจารณาถึงปัญหาของการผลิตและจำหน่ายแอลพีจี ในขณะนี้ยอมรับว่าผู้ประกอบการในประเทศยังมีปัญหาเรื่องค่าการตลาดที่ไม่คุ้มกับต้นทุน และส่วนหนึ่งยังต้องนำเงินจากกองทุนน้ำมันและเชื้อเพลิงที่มีอยู่ 1.3 หมื่นล้านบาท เข้าไปพยุงราคาก๊าซฯ ทำให้ระบบการจัดการของอุตสาหกรรมก๊าซแอลพีจียังเป็นระบบที่ควรจะต้องนำมาแก้ไขต่อไป ซึ่งขณะนี้ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาปัญหาในระยะยาวของอุตสาหกรรมก๊าซแอลพีจี ตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมปล่อยลอยตัวราคาก๊าซแอลพีจีที่ต้องพิจารณาว่าจะมีผลกระทบต่อผู้บริโภคหรือไม่ รวมทั้งการรวบรวมฐานราคาแอลพีจีในตลาดโลก ค่าใช้จ่ายในการลงทุนก่อสร้างคลังก๊าซและท่อก๊าซ รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลฐานการคำนวณในอนาคต ทั้งนี้เพื่อนำมาชี้วัดและเปรียบเทียบแผนลงทุนของไทยให้เกิดความสอดคล้องกัน

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องพิจารณาให้กับผู้ประกอบการคือ ค่าการตลาด ที่มีราคาต่ำมาก ซึ่งคณะทำงานที่จะเป็นผู้ศึกษาเรื่องสูตรราคาที่เหมาะสมจะต้องยึดหลักแนวทางเดิมที่จะนำมาใช้ด้วย แต่ก็ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ค้าที่ปัจจุบันการคิดราคายังเป็นราคาที่ควบคุมมาเป็นเวลา 20 ปีแล้ว ซึ่งไม่เป็นธรรมกับผู้ค้าแอลพีจี ขณะที่รัฐบาลต้องแบกรับภาระในการชดเชยราคาไม่ให้สูงเกินไปในช่วงที่ผ่านมา (อาทิตยวิเคราะห์รายวัน 210744)

3.2 ความเคลื่อนไหวด้านพลังงานต่างประเทศ

3.2.1 โอเปคตัดสินใจลดกำลังการผลิต - มีผล 1 ก.ย. 2544 หวังดึงเศรษฐกิจโลกสะดุดยาว

องค์การประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (โอเปค) ที่มีสมาชิก 11 ชาติและผลิตน้ำมันดิบ 40 % ของปริมาณน้ำมันดิบทั่วโลก ได้ออกแถลงการณ์เมื่อวันพุธที่ 25 ก.ค. 2544 ประกาศลดโควตาการผลิตน้ำมันเป็นครั้งที่ 3 ในรอบปี มีผลตั้งแต่ 1 ก.ย. 2544 ซึ่งจะมีผลให้ปริมาณการผลิตลดลงเหลือ 23.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน มีจุดประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพตลาดตอบสนองความต้องการของโลกและหลีกเลี่ยงภาวะราคาน้ำมันเพื่อผลประโยชน์ทั้งสำหรับผู้ผลิตและผู้บริโภคน้ำมัน

อย่างไรก็ตาม โอเปคได้ลดกำลังการผลิตไปแล้ว 2 รอบในปีนี้อยู่แล้ว 2.5 ล้านบาร์เรลต่อวัน กล่าวคือช่วงปลายน้ำมันอาจลดตลาด โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบันที่ปริมาณดีเซลลดลงตามกระแสการชะงักของเศรษฐกิจโลก ซึ่งการประกาศของโอเปคทำให้ราคาน้ำมันขยับขึ้นในช่วงแคบ ๆ โดยราคาน้ำมันเบนซิน ในตลาดลอนดอนขยับขึ้น 35 เซนต์ ปิดที่ 25.25 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ที่นิวยอร์ก น้ำมันในเม็กซิโก ปิดเพิ่มขึ้น 57 เซนต์ ที่บาร์เรลละ 26.88 ดอลลาร์สหรัฐ

นักวิเคราะห์ในอุตสาหกรรมพลังงาน เชื่อว่า การลดโควตาการผลิตครั้งใหม่ของโอเปค จะส่งผลให้ราคาน้ำมันในตลาดโลกขยับเพิ่มขึ้น แต่จะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคในหลาย ๆ ประเทศ เพราะการดำเนินการของโอเปคจะได้ผลในระยะยาว แต่ในระยะสั้นปริมาณการผลิตที่ลดลงอยู่ในขณะนี้ ประกอบกับการที่อิรักกลับมาส่งออกน้ำมันอีกครั้งจะทำให้ผลของการลดกำลังผลิตครั้งล่าสุดค่อนข้างจำกัด ซึ่งที่ผ่านมา ราคาน้ำมันลดเกือบแตะระดับต่ำสุดของกลไกแถบราคาของโอเปคที่อยู่ระหว่าง 22-28 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ซึ่งการตัดสินใจของโอเปคในครั้งนี้ก่อให้เกิดความกังวลขึ้นมาใหม่ว่าจะทำให้ราคาน้ำมันพุ่งขึ้น โดยเฉพาะในหมู่ชาติอุตสาหกรรมที่นำเข้าน้ำมันและกำลังพยายามต่อสู้กับความกดดันของภาวะถดถอยอย่างหนัก

ซากิ๊บ เคลลี ประธานโอเปค และ รมต.น้ำมันของแอลจีเรีย ได้กล่าวว่า โอเปค ได้พิจารณาผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และการลดลงของดีมานด์สืบเนื่องจากสต็อกน้ำมันทั่วโลกที่อยู่ในระดับสูง และว่าโอเปคยังเปิดช่องไว้สำหรับการประชุมพิเศษในช่วงเดือนก.ย. 2544 นี้ในกรณีตลาดต้องการ

ทางด้านประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ผู้นำสหรัฐ ได้กล่าวแสดงความวิตกต่อการที่โอเปคประกาศลดโควตาการผลิตน้ำมันครั้งใหม่นี้ว่า สหรัฐไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการที่โอเปคจะดำเนินการเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาน้ำมัน แต่หากการดำเนินการของโอเปคมีเป้าหมายเพียงเพื่อผลักดันให้ราคาน้ำมันสูงขึ้น สหรัฐก็พร้อมจะแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้ เพราะเศรษฐกิจของสหรัฐในขณะนี้กำลังอยู่ในภาวะชะงักงัน และแน่นอนว่า ราคาน้ำมันที่ขยับสูงขึ้น จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของสหรัฐอย่างแน่นอน (Bangkok Post 260701, กรุงเทพธุรกิจ 26 - 270744, ผู้จัดการ 270744)

ความเคลื่อนไหวด้านการเมืองการปกครอง

1. ความเคลื่อนไหวประเด็นร้อนด้านการเมืองการปกครอง

1.1 เลือกตั้ง ส.ส.รอบ 3 พรรคร่วมรัฐบาลกวาดเรียบ ขณะที่ประชาธิปไตยบอกพ่ายแพ้เพราะมีการ “ฮั้ว” ส่วนการทุจริตเลือกตั้งยังคงปรากฏทั่วไป

วันที่ 30 มิ.ย. 2544 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จัดเลือกตั้งซ่อม ส.ส. 7 เขตเลือกตั้ง ใน 6 จังหวัด ประกอบด้วยกาญจนบุรี เขต 5 ขอนแก่น เขต 10 นครนายก เขต 2 บุรีรัมย์ เขต 5 สุรินทร์ เขต 4 อุบลราชธานี เขต 1 และเขต 10 บรรยากาศการเลือกตั้งโดยทั่วไป เป็นไปด้วยความคึกคัก บางเขตมีปัญหาฝนตก และในหลายพื้นที่ กกต. ได้รับแจ้งเหตุทุจริตเลือกตั้ง อาทิ สุรินทร์ มีการขนคนไปเลือกตั้ง แจกเงินซื้อเสียง ขอนแก่น มีการจ่ายเงินซื้อเสียง อุบลราชธานี จัดงานเลี้ยงก่อนวันเลือกตั้ง แจกพระสมเด็จในบางหน่วยเลือกตั้ง และในเขต 10 กรรมการบางหน่วยปล่อยให้ผู้เลือกตั้งบางคนลงคะแนนโดยไม่มีการพิมพ์ลายนิ้วมือที่ต้นขั้วบัตร และยังมิ.ส. พรรคชาติไทยคือนายธีรโชติ กองทอง ส.ส.สุรินทร์ เขต 2 พร้อมด้วยอีก 9 คน ถูกจับกุมในข้อหาทำผิดกฎหมายโดยขโมยเงินสดจำนวน 115,000 บาท เข้าพื้นที่กิ่งอ.น้ำขุ่น จ.อุบลราชธานี ไปช่วยผู้สมัครส.ส.ชาติไทยในเขต 10 โดยนายธีรโชติบอกว่าเป็นค่าแรงเด็กโรงงานน้ำแข็งของตนในสุรินทร์ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งข้อหาหนัก 5 ข้อหา ซึ่งทางพรรคบอกว่าให้นายธีรโชติ พิสูจน์ตนเองด้วยการนำพยานหลักฐานไปชี้แจงต่อพนักงานสอบสวนเอง สำหรับที่จ.บุรีรัมย์เขต 5 มีการปิดหมู่บ้านแจกเงินซื้อเสียง และที่กาญจนบุรี ฝ่ายค้านโดยนายชวน หลีกภัย ทำหนังสือถึงพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ รมต.หลาโหม ร้องเรียนว่าพล.ต.ชิตติยะ สวัสดิผล หรือเสธ.แดง เข้าไปข่มขู่ชาวบ้านและหัวคะแนนผู้สมัคร ส.ส.เขต 5 พรรคประชาธิปไตย ซึ่งพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ ผบ.ทบ.บอกว่าการปฏิบัติงานของเสธ.แดงนั้นไม่เกี่ยวข้องกับกองทัพ แต่เป็นคำสั่งของรอง ผอ.กองกำลังรักษาความมั่นคงภายใน (กรมณ.) ทำให้ตั้งแต่วันที่ 1 มิ.ย.2544 และได้รับอนุมัติจากนายภักในฐานะผอ.กรมณ.แล้วให้ส่งตัวไปทำงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ จ.กาญจนบุรี

วันที่ 1 ก.ค.2544 กกต.ประจำจังหวัดประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งซ่อม ส.ส.ใน 7 เขต 6 จังหวัด อย่างไม่เป็นทางการ ผลปรากฏว่าผู้ชนะการเลือกตั้งประกอบด้วย 1) นายพงศกร อรรณนพพร พรรคไทยรักไทย เขต 10 ขอนแก่น 2) นายพีระพงษ์ เฮงสวัสดิ์ พรรคไทยรักไทย เขต 5 บุรีรัมย์ 3) นางนัฐมล สมบูรณ์เทอดธนา พรรคชาติไทย เขต 4 สุรินทร์ 4) นายเกรียง กัลปตินันท์ พรรคไทยรักไทย เขต 1 อุบลราชธานี 5) นายศักดิ์ชัย จินตะเวช อดีตส.ส.พรรคชาติไทย เขต 10 อุบลราชธานี 6) พล.ต.ศรัชัย มนต์วิวัฒน์ พรรคความหวังใหม่ เขต 5 กาญจนบุรี ส่วนที่เขต 2 นครนายก กกต.กลางประกาศจัดเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งที่ 7 ต.ศิระกระบือ อ.องครักษ์ เนื่องจากมีบัตรเลือกตั้งเกิน 1 ใบ สรูปพรรคไทยรักไทยได้ 3 ที่นั่ง ชาติไทยได้ 2 ที่นั่ง และความหวังใหม่ได้ 1 ที่นั่ง ซึ่งล้วนเป็นพรรคการเมืองร่วมรัฐบาลขณะพรรคฝ่ายค้านคือประชาธิปไตยและชาติพัฒนา ซึ่งบางเขตชนะอย่างขาดลอยบางเขตชนะอย่างเฉียดฉิว

นายอรรถพล สรสุชาติ กรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ หนึ่งในที่มงานรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งซ่อมจ.นครนายก ให้ความเห็นว่าภาพรวมการเลือกตั้งครั้งนี้ พรรครัฐบาลหลักทางให้กัน โอนคะแนนและหัวคะแนนให้กัน พรรคประชาธิปัตย์จึงเสมือนถูกรุม ส่วนพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี บอกว่าพรรคร่วมรัฐบาลประสบความสำเร็จ เพราะผลงาน 4 เดือนที่ได้ทำตามนโยบายที่เสนอไว้ ส่วนเรื่องการฮั้วกันนั้นไม่เป็นความจริงเพราะบางจังหวัดเช่นสุรินทร์ก็เป็นการต่อสู้ระหว่างพรรคร่วมรัฐบาล (สยามรัฐ 010744, กรุงเทพธุรกิจ 01,040744, มติชน 01,02,04,07, 080744)

1.2 “ชาติไทย” อื้อฉาวหลายเรื่อง ทั้งปัญหาวุฒิการศึกษาของส.ส.อุทัยธานี และปัญหาเทปเจรจาซื้อเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. นครนายก ว่าเป็นเสียง “สมศักดิ์” แต่กกต.ตรวจสอบแล้วปล่อยรอด

วันที่ 12 ก.ค.2544 ที่ก.ศึกษา นายจำลอง ครุฑขุนทด รมช.ศึกษา กล่าวถึงกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.เขต 2 จ.อุทัยธานี ร้องเรียนให้ตรวจสอบวุฒิการศึกษาของผู้ได้รับเลือกตั้งคือนายนพดล พลเสน จากพรรคชาติไทย ว่าถูกต้องหรือไม่เพราะไม่ได้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแต่มีวุฒิการศึกษาไปเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้ นายพนม พงศ์ไพบูลย์ ปลัดก.ศึกษาบอกว่าตรวจสอบได้จากครูสภาเพราะประกาศนียบัตรทุกใบจะจำหน่ายที่นี้ทีเดียว ทุกโรงเรียนเวลามาซื้อจะต้องลงทะเบียนเลขที่ประกาศนียบัตรไว้ สำหรับมหาวิทยาลัยศรีปทุมเจ้าของปริญญาบัตรของนายนพดล นั้น อธิการบดีคือนางรัชณีพร พุคยาภรณ์ บอกว่า นายนพดลใช้ประกาศนียบัตรจบวิชาชีพเทคนิคจากโรงเรียนธนกัษยวิทยาร ตั้งแต่วันที่ 30 มี.ค.2529 มาสมัครเข้าเรียน และทางมหาวิทยาลัยได้ตรวจสอบไปยังสถานศึกษาเดิมได้รับการยืนยันว่าจบการศึกษาจริง เมื่อนายนพดลมาขอหลักฐานทรานสคริปต์ในปี 2543 ทางมหาวิทยาลัยก็ตรวจสอบอีกแต่เนื่องจากโรงเรียนเลิกกิจการไปแล้วจึงสอบถามไปยังคณะกรรมการการศึกษาเอกชนก็ได้รับการยืนยันว่าจบจริง แต่เมื่อเกิดปัญหาโรงเรียน

ในเรื่องนี้ทางมหาวิทยาลัยจะสอบถามไปยังคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอีกครั้งหากเป็นวุฒิการศึกษาปลอม ทางสภามหาวิทยาลัยจะเพิกถอนปริญญาบัตรของนายพนดล

นอกจากนี้ พรรคชาติไทยยังถูกนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ อดีต ส.ส.นครนายก พรรคประชาธิปัตย์ นำเทพคำพูดที่มีการระบุว่า เป็นเสียงของนายสมศักดิ์ ปรีคนานันทกุล รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ส.ส.บัญชีรายชื่อพรรคชาติไทย และรองหัวหน้าพรรคชาติไทยเกี่ยวกับการซื้อเสียงเลือกตั้งซ่อม ส.ส. นครนายกออกมาเผยแพร่ทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งวันที่ 3 ก.ค.2544 ทางพรรคชาติไทยได้ดำเนินการขอเทพดังกล่าวจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 แต่ไม่ได้รับความร่วมมือ ซึ่งหากได้มาก็จะสามารถตรวจสอบได้เร็วขึ้น ส่วนนายวิทยา คุณปลื้ม ส.ส.ชลบุรี พรรคชาติไทยบอกว่าประเด็นที่เกิดขึ้นที่สำคัญเป็นเรื่องของการละเมิดกฎหมายดังกล่าว วันที่ 7 ก.ค.2544 นายนิกร จ้างง ผู้อำนวยการพรรคชาติไทย อนุกรรมการตรวจสอบเรื่องเทพลับ บอกว่าพรรคชาติไทยอาจฟ้องร้องนายชาญชัย ฐานทำให้พรรคเสียหาย ขณะที่นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์บอกว่าพรรคไม่เคยรู้เรื่องมาก่อน ต่อมาได้ทราบจากข่าววิทยุ และได้ฟังเสียงจากการเผยแพร่ผ่านสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 และบอกปิดว่าไม่ใช่เกมการเมือง

วันที่ 9 ก.ค.2544 ร.ต.วิจิตร อยู่สุภาพ เลขาธิการ กกต. ในฐานะประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเทพลับเกี่ยวกับการซื้อเสียงที่จ.นครนายก บอกว่าจะมีการจัดประชุมเจ้าหน้าที่ที่กลับจากการสำรวจข้อมูลที่นครนายก รวมทั้งจะเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาสอบถามด้วย ซึ่งกรณีที่นายชาญชัย นำเทพบันทึกเสียงดังกล่าวเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนมีนายสมศักดิ์ เป็นเป้าหมายนั้น ได้รับการวิจารณ์ว่าเป็นการแก้แค้นเพราะในอดีตนายชาญชัย เคยถูกพรรคชาติไทยเสนอเรื่องวุฒิการศึกษาของตนจนถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพ้นตำแหน่งปีที่ 7 ต้องหมดอนาคตทางการเมืองไป แต่นายชาญชัยปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นการแก้แค้นส่วนตัว อย่างไรก็ตาม นายสมศักดิ์ ยืนยันว่าเสียงที่ปรากฏในเทพไม่ใช่เสียงตน ช่วงเวลาดังกล่าวตนอยู่ที่จ.อ่างทอง และคนใกล้ชิดจะรู้ว่าเสียงคล้ายเท่านั้น เพราะลักษณะคำพูด คำสร้อยเสียง คำลงท้ายเสียงไม่ใช่ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบฯได้ใช้วิธีให้นายสมศักดิ์ พุดประโยคยาวๆเพื่อไปเปรียบเทียบกับเสียงในเทพ

ท้ายที่สุด ร.ต.วิจิตร ได้แถลงผลการตรวจสอบของคณะกรรมการทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่าเสียงที่ปรากฏในเทพเป็นเสียงที่เหมือนกับเสียงของนายสมศักดิ์ และข้อความในเทพที่มีเนื้อหาจูงใจให้ประชาชนมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเขต 2 นครนายก เมื่อวันที่ 30 มิ.ย.2544 นั้น คณะกรรมการฯได้ตรวจสอบพยานบุคคลและส่งไปยังกองพิสูจน์หลักฐานแล้ว ได้รับแจ้งว่าไม่สามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากมีการบันทึกในสถานะที่ต่างกัน เสียงในต้นฉบับเทพยาวและมีคำซ้ำน้อยกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่เจ้าหน้าที่จะยืนยันผลได้ คณะกรรมการฯจึงเห็นว่าคำร้องเรียนของนายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ อดีต ส.ส.นครนายก พรรคประชาธิปัตย์ ไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะดำเนินคดีอาญากับผู้ใดได้ เพราะไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่าเป็นการพุดกันที่ไหน เพียงแต่รู้ว่ามีการจูงใจให้มีการซื้อเสียงในการเลือกตั้งที่ อ.บ้านนา นครนายก ปรากฏว่านายชาญชัย ไม่ยุติเพียงแค่นั้นแต่ได้เข้ายื่นหนังสือพร้อมมอบเทพบันทึกเสียงที่ระบุว่า เป็นของนายสมศักดิ์ และเทพที่ระบุว่า เจ้าหน้าที่กกต.บางคนในพื้นที่ จ.นครนายกทุจริตในการเลือกตั้งที่ผ่านมาต่อพล.ต.มณูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา เพื่อดำเนินการตรวจสอบต่อไป (สยามรัฐ 01,05,07,09,11,13,16,17,20,210744, กรุงเทพธุรกิจ 01,04,12,170744, มติชน 01,02,04,07,08,200744, อาทิตย์วิเคราะห์รายวัน 080744)

1.3 กลุ่มวังน้ำเย็นต่อต้านการสลาย “มุ้ง” ในพรรคไทยรักไทยของกลุ่ม “ดอกเตอร์” และการเคลื่อนไหวในการรวมกับ “ความหวังใหม่” และ “ชาติพัฒนา”

วันที่ 4 ก.ค.2544 นายเสนาะ เทียนทอง ประธานที่ปรึกษาพรรคไทยรักไทยให้สัมภาษณ์ในรายการสี่แยกรัชโยธิน สถานีโทรทัศน์ไอทีวีกรณีมีข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มนักวิชาการภายในพรรคออกมาล่ำรายชื่อเสนอ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรคเพื่อปรับโครงสร้างพรรคใหม่โดยให้สลายกลุ่มการเมืองภายในพรรค ซึ่งนายเสนาะกล่าวว่าภายในพรรคไม่มีปัญหาขัดแย้ง แต่การที่มีดอกเตอร์ออกมาแบ่งเป็นฝ่ายก็ต้องเข้าใจว่าดอกเตอร์เป็นคนชอบหลงตัวเองอย่างนั้น และยังเพิ่มเติมถึงกรณีที่สามารถพรรคความหวังใหม่บางคนอาทิ นายชิงชัย มงคลธรรม รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ออกมาคัดค้านเรื่องการรวมกับพรรคไทยรักไทยว่าขนาดพรรคที่จะมารวมยังไม่มีเอกภาพ ส่วนพรรคไทยรักไทยก็มีสมาชิก กลุ่มใหญ่คอยต่อต้าน แล้วจะมารวมกันเพื่ออะไร ตอนนี้มีปัญหาอยู่แล้วพิจารณาได้จากการจัดสรรตำแหน่งกรรมการฯในพรรค ถ้าริบรวมพรรคไทยรักไทยจะเร็วขึ้น และสรุปว่าอย่าหาหาใส่หัวจะดีกว่า มีอะไรควรพุดกันในพรรคไม่ใช่ใช้วิธีการล่ำรายชื่อและให้ข่าวต่อสื่อมวลชน รวมทั้งทั้งไฟตายหากรวมพรรค กลุ่มวังน้ำเย็นจะถอนตัวจากพรรคไทยรักไทย

นายสุต สันติเมธนีดล ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย ในฐานะที่เป็นคนหนึ่งร่วมลงชื่อกับกลุ่มนักวิชาการของพรรคกล่าวว่าความเคลื่อนไหวดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่มีการประชุมสภาเพื่อร่างพ.ร.บ.งบประมาณ โดยมี ดร.ระวีง เนตรวิทย์แก้ว ส.ส.บัญชีรายชื่อของพรรคเป็นผู้ร่างหนังสือ เนื่องจากที่ผ่านมาพรรคไม่มีความชัดเจนในการจัดสรรตำแหน่งกรรมการฯต่างๆ ซึ่งน่าจะเสนอให้หัวหน้าพรรคทราบถึงปัญหา นอกจากนี้ ยังคัดค้านการรวมกับพรรคความหวังใหม่เพราะเกรงว่าโควตาปาร์ตี้ลิสต์จะมีปัญหา ส่วนนายประชัย เปี่ยมสมบูรณ์รมต.มหาดไทย และเลขาธิการพรรคบอกว่าเป็นเรื่องธรรมาภิบาลของพรรคการเมืองที่ต้องมีการปรับโครงสร้าง ไม่ได้มีสาเหตุมาจากความขัดแย้ง

ภายในพรรคแต่อย่างใด กรณีนายเสนานั้น เป็นผู้ใหญ่คำแนะนำต่างๆของท่านต้องรับฟัง สำหรับนายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกฯและรองหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ให้ความเห็นเกี่ยวกับการรวมพรรคว่าเป็นสิ่งที่ดีพรรคจะมีความเข้มแข็งและมั่นคงมากขึ้น ขณะที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร บอกว่าคุยกับนายเสนมาแล้วและเห็นว่าการรวมพรรคเพื่อเป้าหมายของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ การมีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพก็เพื่อทำให้ทิศทาง การแก้ไขปัญหาของประเทศเป็นทิศทางที่ต่อเนื่อง นักการเมืองต้องสำนึกว่าตนเองเข้ามาเพื่ออาสาทำงานให้ชาติบ้านเมือง บทบาทที่ออกมาก็จะสวยงามหากเข้ามาเพื่ออาศัยเป็นฐานอาชีพก็ไม่ถูกต้อง และย้ำว่าวันที่ 14 ก.ค.2544 ซึ่งเป็นวันประชุมวิสามัญของพรรค จะมีภารกิจพิเศษคือการรวมพรรคเสรีธรรมเข้ามาเพียงพรรคเดียวก่อน ส่วนจะมีการเพิ่มกรรมการหรือไม่จะต้องพิจารณากันอีกครั้ง ทั้งนี้ยังไม่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของพรรคและกรรมการบริหารพรรค

สำหรับกรณีความไม่พอใจของนายเสนานะที่มีต่อการกระทำของส.ส.กลุ่มดอกเตอร์ของพรรคนั้น หลังจากที่ ดร.ระวีง เข้าพบนายเสนานะเพื่อเคลียร์ปัญหาทุกอย่างแล้ว นายเสนานะก็มีท่าทีอ่อนลงและไม่เอาความกับส.ส.กลุ่มดอกเตอร์ของพรรค ส่งผลให้ปัญหาร้าวรานภายในพรรคไทยรักไทยสงบลงได้ในระดับหนึ่ง และเมื่อประกอบกับพ.ต.ท.ทักษิณ ไปร่วมงานสังสรรค์ที่บ้านเมืองทองธานีของนายเสนานะ บรรยากาศภายในพรรคยิ่งดีขึ้น

อนึ่ง ไม่เฉพาะแต่เพียงความเคลื่อนไหวที่จะรวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทยเท่านั้น ยังมีความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการนำพรรคชาติพัฒนาเข้ามาร่วมรัฐบาลด้วย แต่ยังมีเสียงปฏิเสธจากนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ เลขาธิการพรรคชาติพัฒนาว่ายังไม่มีการทบทวน รวมทั้งนายเสนานะ เทียนทอง ก็ปฏิเสธการรวมกับพรรคชาติพัฒนาเช่นกัน โดยบอกว่าเป็นเพียงแค่ข่าว ความจริงยังไม่มีการพูดคุยกัน ส่วนพ.ต.ท.ทักษิณ กล่าวถึงเรื่องนี้ในการบรรยายให้นักศึกษาปริญญาเอก ม.รามคำแหง ว่าอะไรที่จะทำให้ประเทศเดินหน้าไปอย่างไรก็ไม่ได้เป็นสิ่งที่ดี การรวมกับพรรคชาติพัฒนาเป็นเรื่องของเวลา ความเหมาะสม และสถานการณ์ (สยามรัฐ 02,05,06,07,09,200744, อาทิตยวิเคราะห์รายวัน 02, 07,09 0744, มติชน 04,05, 07,09,11,07 44, กรุงเทพธุรกิจ 150744)

1.4 “อุทัย” ไม่ลาออกจากตำแหน่ง หลังศาลฎีกาตัดสินรอลงโทษจำคุกอ้างบรรทัดฐานศาลรัฐธรรมนูญที่ตัดสินกรณี “เนวิน” ไว้

นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานรัฐสภา ถูกศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ตัดสินคดีที่นายพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา อดีตปลัด ก.พาณิชย์ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายอุทัย ตั้งแต่วันที่ 21 เม.ย.2537 ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการระหว่างดำรงตำแหน่งรมต.พาณิชย์ ได้สั่งพักราชการ นายพชร แต่เมื่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ซึ่งมีนายชวน หลีกภัย นายกษณะนั้นในฐานะประธาน ก.พ. มีมติให้นายพชรกลับเข้ารับราชการ นายอุทัยกลับละเว้นการปฏิบัติตาม โดยปล่อยระยะเวลาให้ล่วงเลยมาถึง 7 เดือน ทำให้นายพชร เหลือระยะเวลารับราชการเพียง 15 วัน ก่อนเกษียณอายุ ซึ่งเมื่อพิเคราะห์แล้วเห็นว่านายอุทัยมีเจตนาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จริง ซึ่งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ตัดสินให้จำคุกนายอุทัย 1 ปี ปรับ 20,000 บาท โดยให้รอลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด 2 ปี นายอุทัยจึงได้ยื่นฎีกาต่อศาลด้วยตนเอง ซึ่งศาลนัดอ่านคำพิพากษาในวันที่ 16 ก.ค.2544 แต่เมื่อถึงวันนัดนายอุทัย ยื่นใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาลปิยะเวทต่อศาลระบุว่าชนตาแห้งมาตาขาวต้องได้รับการผ่าตัดรักษาตัว 10 วัน ไม่สามารถเดินทางมาฟังคำพิพากษาได้ ศาลจึงเลื่อนการอ่านคำพิพากษาคดีออกไป

วันที่ 27 ก.ค.2544 ศาลอาญานัดอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีดังกล่าว แต่นายอุทัยส่งทนายความเป็นตัวแทนมายื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอเลื่อนคดีออกไปโดยให้เหตุผลว่าขณะนี้จำเลยมีตำแหน่งเป็นประธานรัฐสภา มีโอกาสทำคุณประโยชน์แก่ส่วนรวมต่อไปได้ ขอให้ศาลตัดสินพิจารณาคดีนี้ใหม่เพื่อเป็นไปตามข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีที่เปลี่ยนแปลงไป และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ส่วนที่ 4 ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบกับพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2542 ที่ว่าคดีที่ข้าราชการการเมืองที่ถูกฟ้องร้องคดีอาญาในข้อหากระทำผิดต่อตำแหน่งจะได้รับการพิจารณาพิพากษาโทษโดยแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา ซึ่งมีผู้พิพากษาศาลฎีกา 9 คน จากคำร้องดังกล่าวทำให้ศาลไม่สามารถอ่านคำพิพากษาได้ องค์คณะผู้พิพากษาต้องนำคำร้องเข้าหารือประธานศาลฎีกา อย่างไรก็ตามปรากฏว่าศาลฎีกาได้ข้อสรุปยกคำร้องของนายอุทัย โดยให้เหตุผลว่าศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาคดีนี้ตามพ.ร.บ.ว่าด้วยการพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542 มาตรา 46 ส่วนการขอให้วินิจฉัยคดีนี้ใหม่เป็นอำนาจของประธานศาลฎีกาเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 208 ทวิ และมาตรา 225 จำเลยจะร้องขอเองไม่ได้ และคดีนี้ศาลได้มีคำพิพากษาไปแล้ว ไม่มีเหตุที่จะพิจารณาใหม่อีก แต่ก็ให้โอกาสจำเลยอีกครั้งในฐานะที่ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภาซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญ มีภารกิจที่ต้องดำเนินการให้ทันเปิดสมัยประชุม จึงให้เลื่อนไปฟังคำพิพากษาศาลฎีกาในวันที่ 30 ก.ค.2544 ซึ่งผลการพิจารณาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์

หลังศาลฎีกามีคำพิพากษาดังกล่าว นายอุทัยได้ยืนยันที่จะไม่ลาออกจากตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยระบุว่าไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้ชี้ขาดไว้ในกรณีนายเนวิน ชิดชอบ ว่า การรอลงโทษจำคุกหรือรอลงอาญาไม่ถือว่าเป็นการจำคุกจริงจึงไม่จำเป็นต้องลาออก และชี้แจงถึงเหตุผลที่ยื่นฎีกาต่อศาลว่าต้องการหาบรรทัดฐานให้บ้านเมือง ซึ่งเมื่อศาลฎีกามีคำพิพากษาดังกล่าวนี้ ก็จะเป็นที่รู้กันว่าต่อไป ก.พ. โดยนายกษซึ่งเป็นประธาน ก.พ.จะมีอำนาจล่งล้ำเข้ามาถึงการบริหารงานบุคคลในกระทรวงต่างๆ และการที่ตนถูกกล่าวหาว่ากลั่นแกล้งและดิงเกมนั้นอยากถามทุกคนว่าตนเป็นเช่นนั้นหรือไม่ และการใช้อำนาจของรัฐมนตรีบางคนในเรื่องการบริหารงานบุคคลหาก ก.พ.ไม่เห็นด้วยอาจติดคุกได้

ส่วนทหรณะของบุคคลต่างๆ ในแวดวงการเมืองนั้น มีทั้งการเรียกร้องให้นายอุทัยลาออกจากตำแหน่งและเห็นว่าไม่จำเป็นต้องลาออก ที่สำคัญเช่น นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน ส.ส.บัญชีรายชื่อพรรคประชาธิปัตย์ บอกว่าในแง่กฎหมายไม่มีบทบัญญัติอะไรที่จะให้นายอุทัยพ้นจากตำแหน่งยกเว้นนายอุทัยจะใช้วิจรรย์ญาณในการตัดสินใจ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ส.ว.กทม. บอกว่าถ้าเป็นตนเองหากโดนคดีอย่างนี้จะลาออก แต่สำหรับนายอุทัยตนไม่ทราบว่ายึดมาตรฐานอะไร ส่วนนายปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รมต.มหาดไทย และเลขาธิการพรรคไทยรักไทยบอกว่า เหตุการณ์คดีนี้เกิดก่อนที่มีพรรคไทยรักไทย และนับว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคล ไม่เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของพรรค ทางพรรคจะให้นายอุทัยตัดสินใจเองว่าต้องทำอะไรต่อไป เพราะเป็นคนยื่นฎีกาต่อศาลเอง ในแง่ของกฎหมายก็ไม่มีปัญหาเพราะคำพิพากษาเพียงให้รอลงอาญาไว้เท่านั้น ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญตีความออกมาแล้วว่าไม่จำเป็นต้องพ้นจากตำแหน่ง (มติชน 17,280744, เดลินิวส์ 290744, ข่าวสด 27,29,30, 310744, มติชนสุดสัปดาห์ 060844)

2. ความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครองในต่างประเทศ

2.1 การเมืองอินโดนีเซีย บันปวน “วาฮิด” ถูกถอดถอน อินโดนีเซียได้ประธานาธิบดีหญิงคนแรกท่ามกลางปัญหายุ่งยากสารพัด

การเมืองอินโดนีเซียเปลี่ยนจากระบบอำนาจนิยมเมื่อประธานาธิบดีซูฮาร์โต ลาออกจากตำแหน่งในวันที่ 21 พ.ค.2541 จากนั้นมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้น ผลการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนต่อมาคือนายอับดุลราห์มาน วาฮิด ภายใต้การสนับสนุนของพรรคโกลดาร์ของอดีตประธานาธิบดีซูฮาร์โตและกลุ่มทหาร ทั้งที่ได้รับความเสี่ยงสนับสนุนเพียง 11 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่นางเมกาวตี ซูการ์โนบุตรี ได้ถึง 34 เปอร์เซ็นต์ หลังจากปกครองประเทศได้ไม่นานชื่อของนายวาฮิดถูกนำไปเกี่ยวข้องกับปัญหาการเงิน 2 กรณีคือ การถอนเงินจำนวน 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐของเจ้าหน้าที่ระดับสูงซึ่งใกล้ชิดกับนายวาฮิด จากองค์การการค้าโลกเพื่อเกษตรกรหรือบล็อกที่ทำหน้าที่แจกจ่ายข้าวให้มิกินกันอย่างทั่วถึงทั่วอินโดนีเซียหรือกรณีสบล็อกเกต และการรับเงินบริจาคจำนวน 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐจากสุลต่านบรูไนหรือบรูไนเกต เพื่อใช้ในโครงการบรรเทาทุกข์ แต่จำนวนเงินดังกล่าวกลับถึงมือประชาชนเพียงเล็กน้อย

จากสองกรณื่อดังกล่าว แม้ว่าสำนักงานอัยการอินโดนีเซียจะไม่สามารถหาหลักฐานเพียงพอมาจัดการดำเนินคดีกับนายวาฮิดในเรื่องนี้ได้แต่ความผิดหวังของประชาชนส่วนใหญ่และพันธมิตรทางการเมืองทุกกลุ่มที่มีต่อการบริหารประเทศของนายวาฮิด ทำให้ความพยายามที่จะถอดถอนนายวาฮิดดำเนินต่อไป นายวาฮิดถูกรัฐสภาลงมติตำหนิว่ามีส่วนพัวพันกับการคอร์รัปชันและให้เวลา 3 เดือนในการตอบถาม มิฉะนั้นอาจนำไปสู่กระบวนการถอดถอนออกจากตำแหน่งหรืออิมพีชเมนต์แต่นายวาฮิดปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งหมด วันที่ 30 พ.ค.2544 รัฐสภามีมติ 365 ต่อ 4 เสียง เพื่อให้สภาที่ปรึกษาประชาชนหรือสภาเอ็มพีอาร์หรือสภานิติบัญญัติสูงสุดของอินโดนีเซียดำเนินการถอดถอนนายวาฮิดออกจากตำแหน่ง ซึ่งประธานสภาที่ปรึกษาประชาชนคือนายอาหมิน วาฮิด เห็นว่าควรดำเนินการถอดถอนนายวาฮิดด้วยการเชิญนายวาฮิดมาชี้แจง แต่นายวาฮิดบอกว่า การประชุมสภาที่ปรึกษาประชาชนไม่ชอบด้วยกฎหมาย และยืนกรานอยู่ในตำแหน่งต่อไปพร้อมประกาศยุบสภาในคืนวันที่ 22 ก.ค.2544 แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะกองทัพอินโดนีเซียปฏิเสธที่จะยอมรับคำสั่งยุบสภาและให้การสนับสนุนกระบวนการถอดถอน ขณะเดียวกันสภาที่ปรึกษาประชาชนก็ประกาศไม่ยอมรับเช่นกันโดยระบุว่าเป็นคำสั่งที่ละเมิดรัฐธรรมนูญ รมต.หลายคนประกาศลาออกจากการร่วมรัฐบาล นายวาฮิด และศาลสูงอินโดนีเซียก็ตัดสินว่าเป็นคำสั่งที่ไม่มีผลบังคับใช้ วันที่ 23 ก.ค.2544 สภาที่ปรึกษาประชาชนลงมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากอย่างถล่มทลาย 591 ต่อ 0 เสียง ถอดถอนนายวาฮิดออกจากตำแหน่ง และให้นางเมกาวตีดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ซึ่งนางเมกาวตีก็เข้าสาบานตนเป็นประธานาธิบดีท่ามกลางเสียงให้ร้องแสดงความยินดีของสภาที่ปรึกษาประชาชน

นายวาฮิดไม่ยอมรับมติของสภาเอ็มพีอาร์และต้องการให้รัฐบาลออกแถลงการณ์ปลดตนเองออกจากตำแหน่งอย่างเป็นทางการเพราะไม่เคยยินยอมพร้อมใจในการสละตำแหน่ง และให้สัมภาษณ์รายการข่าวโทรทัศน์ของเอพีในวันที่ 25 ก.ค.2544 ว่า เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นเป็นความผิดของตนที่ประเมินสติปัญญาของนักการเมืองในสภาผิดไป และบอกว่าการประกาศภาวะฉุกเฉินของตนเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันระบบประชาธิปไตยของประเทศไว้ และคาดว่าผู้ที่ปลดตนออกจากตำแหน่งจะเสียใจในภายหลังเพราะจะทำให้อินโดนีเซีย

ต้องหวนกลับคืนสู่ระบบอำนาจนิยมเหมือนสมัยอดีตประธานาธิบดีซูฮาร์โต ส่วนนางเมกาวตี นั้นตนไม่มีอะไรจะแนะนำ สาเหตุจากการขับไล่ตนออกจากตำแหน่ง เป็นเรื่องที่เกิดทำนองคลองธรรม เป็นการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ของชาติ มิตรภาพที่เคยมีต่อกันเป็นอันสิ้นสุดลง นอกจากนี้ นายวาฮิดยังได้เปิดเผยว่าตนจะเดินทางไปสหรัฐอเมริกาในวันที่ 26 ก.ค.2544 เพื่อรับการผ่าตัดระบบหัวใจตามคำแนะนำของแพทย์หลังจากที่ตนมีปัญหโรคหัวใจกำเริบมาแล้ว 2 ครั้ง

วันที่ 30 ก.ค.2544 นางเมกาวตี ประธานาธิบดีหญิงคนแรกของอินโดนีเซีย มีการประชุมหารือกับรองประธานาธิบดี คือ นายฮัมซาร์ ฮัย และแกนนำระดับสูงจากหลายพรรคการเมือง เกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ ซึ่งสามารถเปิดเผยเป็นทางการได้ในสัปดาห์แรกของเดือนส.ค.2544 โดยแกนหลักคืออดีตรมต.สมัยประธานาธิบดีวาฮิด และอาจมีการเพิ่มเติมรมต.หน้าใหม่เข้ามาบ้าง ทั้งนี้ นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นว่าตำแหน่งรมต.กลาโหมจะตกเป็นของนายทหารระดับสูง ทั้งนี้เป็นการเปิดเผยของที่ปรึกษาของนางเมกาวตี

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอินโดนีเซีย ได้รับการหวังติงจากบริษัทสแตนดาร์ด แอนด์ พัวร์ส (S&P) และมูตส์ อินเวสเตอร์ เซอร์วิส 2 บริษัทที่มีบทบาทในการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศต่าง ๆ ของสหรัฐฯ ว่าแม้การปรับเปลี่ยนผู้นำอินโดนีเซียจากนายวาฮิดมาเป็นนางเมกาวตี จะเป็นไปอย่างสันติก็ตาม ก็ยังไม่พอที่จะช่วยให้แนวโน้มอินโดนีเซียดีขึ้นในระยะสั้น นายอโศก ภาติเย เจ้าหน้าที่เอสแอนด์พี ประจำกรุงจาการ์ตาให้ความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นปัจจัยบวกต่ออินโดนีเซียแต่ก็ไม่เรื่องนอกเหนือความคาดหมาย ความไม่แน่นอนที่ดำรงอยู่ยังคงทำให้อันดับความน่าเชื่อถือและแนวโน้มของประเทศอินโดนีเซียไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบัน ทั้งนี้ ปัจจุบันเอสแอนด์พีจัดอันดับหนี้สกุลเงินต่างประเทศระยะยาวของอินโดนีเซียไว้ที่ระดับ 3C+ สูงกว่าอันดับผิดชำระหนี้เพียง 2 ขั้นเท่านั้นขณะที่แนวโน้มประเทศติดลบ เนื่องจากนายวาฮิดได้ตั้งปัญหามากมายไว้ให้นางเมกาวตีสะสาง โดยเฉพาะปมขัดแย้งกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เจ้าของแผนกอบกู้เศรษฐกิจของประเทศ ส่วนนายสตีเวน เฮลล์ นักวิเคราะห์ของมูตส์ อินเวสเตอร์ เซอร์วิส ประจำอินโดนีเซีย บอกว่า ไอเอ็มเอฟจะจับตามองว่ารัฐบาลใหม่จะยังคงปฏิบัติตามมาตรการที่วางไว้ให้หรือไม่ จึงจะปล่อยเงินกู้งวดต่อไปให้ เพราะไอเอ็มเอฟผิดหวังกับอินโดนีเซียมาหลายครั้งแล้ว และสรุปว่า หากรัฐบาลใหม่สามารถสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนได้ก็จะเป็นจุดหักเหที่สำคัญ แต่ทว่าปัญหาหลายๆ ด้านล้วนแล้วแต่ยากที่จะแก้ไข (ผู้จัดการ 120744, กรุงเทพธุรกิจ 20,26,310744, มติชน 22,260744, สยามรัฐ 240744)

ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษา

1. ความเคลื่อนไหวด้านการปฏิรูปการศึกษา

1.1 “ชีวประวัติจอมพล สฤษดิ์” : กรณีศึกษา แบบเรียนชีวประวัติบุคคลสำคัญในท้องถิ่น เป็นเรื่องของท้องถิ่นหรือส่วนกลาง และนันทารศนะในเรื่องนี้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สพจ.) ขอนแก่น นำชีวประวัติของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรักษาตำแหน่งสี่ประการการเรียนหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดพิมพ์ 3 ประการคือ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการเชิดชูบุคคลที่ทำคุณประโยชน์แก่ท้องถิ่น 2) เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เกิดความภาคภูมิใจต่อบุคคลในท้องถิ่นของตนและความเป็นไทย และ 3) เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน โดยหนังสือชุดนี้แยกเป็นหนังสือเสริมประสบการณ์ 3 เล่ม คือ เล่มที่ 1 ระดับประถมศึกษา ปีที่ 4-6 ชื่อหนังสือว่า “จอมพลในดวงใจ” หรือ “วีรบุรุษนักสู้” นำเสนอเนื้อหาที่แสดงถึงความอดทน มานะ บากบั่นเสียสละทำงานเพื่อประเทศชาติ ในรูปแบบนิทานมีภาพวาดประกอบ และเด็กชายแดงไม่เป็นตัวเดินเรื่อง เริ่มตั้งแต่ครั้งจอมพล สฤษดิ์ ยังเป็นเด็ก อยู่ในตระกูลขุนนาง มีนิสัยร่าเริง มองโลกในแง่ดี เรียนต่อที่โรงเรียนวัดมหารวมพาราม และโรงเรียนนายร้อยทหารบก ตามลำดับ จากนั้นไปรบในสงครามมหาเอเชียบูรพา การโค่นล้มรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม ใน พ.ศ.2500 และขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 11 ของประเทศ ผลงานพัฒนาจังหวัดขอนแก่น อาทิ ตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น สร้างถนนมิตรภาพ เชื้อนอุบลรัตน์ จนขอนแก่นเป็นเมืองหลวงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เล่มที่ 2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1-3 ชื่อหนังสือว่า “ชีวิตนี้พลีเพื่อแผ่นดิน” เนื้อหาทั้งหมดเป็นการเล่าเรื่องของผู้เขียน เน้นให้เห็นคุณงามความดี สะท้อนบุคลิกภาพที่เด็ดเดี่ยว เรียนเก่ง มีภาวะผู้นำตั้งแต่เรียนหนังสือระดับมัธยมศึกษา กล่าวหาญในการตัดสินใจและเป็นคนมีระเบียบวินัยในตนเอง มีเพื่อนฝูงมาก รับผิดชอบต่อการตัดสินใจทุกเรื่อง เชิดชูวีรกรรมทุกอย่างตั้งแต่ชีวิตในวัยเรียนที่เน้นความเป็นเด็กดี เชื่อฟังพ่อแม่ สอบเข้าโรงเรียนนายร้อยทหาร เข้ารับราชการในกองพันที่ 1 กรมทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ เมื่อเข้าร่วมในสงครามมหาเอเชียบูรพาที่ได้รับประกาศเกียรติคุณความกล้าหาญ ในวันทำพิธีแต่งงานกับนางสาววิจิตรา ชลทรัพย์ ผู้มีศักดิ์เป็นหลาน กลับต้องออกไปปราบกบฏเสนาธิการหรือกบฏนายพล นอกจากนี้ ยังเสนอผลงานปราบกบฏวังหลวงซึ่งยุติลงโดยไม่เสียเลือดเนื้อ การเป็นมือขวาของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในการบริหารประเทศ การรัฐประหารจอมพล ป. การสละตำแหน่งนายกรฯให้กับพล.ท.ถนอม กิตติขจรโดยบอกว่า

จะเป็นนักการทหารที่ดี ดีกว่าเป็นนักการเมืองที่เลว อย่างไรก็ตาม เมื่อพล.ท.ถนอมมีปัญหาด้านการปกครองก็กลับมาดำรงตำแหน่ง นายกษและประกาศจะพลิกฟื้นประเทศไทยใหม่ทั้งหมด

ส่วนเล่มที่ 3 ระดับผู้บริหารและประชาชนผู้สนใจทั่วไป ชื่อหนังสือว่า “น้อมใจให้จอมพล” นำเสนอแนวคิดที่เป็นมุมมองต่อบุคลิก ภาพภาวะผู้นำ ผลงานที่มีคุณูปการต่อแผ่นดินของจอมพล สฤษดิ์ ในสภาพบริบทประเทศไทยขณะนั้น รวมทั้งการเสนอขอทศวรรษที่ 3 ได้รับการ ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างประเทศที่ยกย่องจอมพล สฤษดิ์ หนังสือเล่มที่ 3 นี้จะพิมพ์จำหน่ายทั่วไป โดยกำหนดวางแผงในเดือนส.ค. 2544 คณะผู้จัดทำชุดหนังสือนี้ประกอบด้วยนายนิยม ศรีวิเศษ ผอ.สปจ.ขอนแก่น นายสายัณห์ ผาน้อย ผช.ผอ.ปจ.ขอนแก่น และ นายไพฑูรย์ รัญญา นักเขียนซีไรท์ปี 2530 มาร่วมเป็นที่ปรึกษาด้วย

ภาพรวมโดยทั่วไปของหนังสือชุดนี้ เป็นเสมือนการเล่าชีวิตประวัติของบุคคลสำคัญคนหนึ่งของประเทศไทยในแง่ที่ผู้เขียนต้องการ นำเสนอในด้านดี ๆ เท่านั้น แต่ปรากฏว่าการใช้ตัวบุคคลและผลงานเป็นสื่อเน้นยังเกี่ยวข้องกับการประเมินค่าความดีที่ยังมีข้อโต้แย้งทาง สังคม ดังนั้นจึงปรากฏทั้งกระแสสนับสนุนและคัดค้านอย่างกว้างขวางว่าเหมาะสมหรือไม่ นั่นจึงเกิดขึ้น อาทิ นพ.กระแส ชนะวงศ์ รมต. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ส.ส.ขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ มีความเห็นว่า จอมพล สฤษดิ์ มีผลงานที่สร้างความเจริญให้กับจ.ขอนแก่นมากกว่า ภาพที่ไม่ดี การจัดหลักสูตรท้องถิ่นของสปจ.ขอนแก่นเป็นการจัดหลักสูตรในด้านผลงาน จึงควรเคารพสิทธิในความคิดของคนขอนแก่น นางสิริกร มณีรินทร์ รมช.ศึกษา บอกว่าโดยส่วนตัวเห็นว่าหากชาวขอนแก่นต้องการให้เด็กเรียนชีวิตประวัติของจอมพล สฤษดิ์ ก็เป็นความต้องการของท้องถิ่น ขึ้นกับครูผู้สอนว่าจะมีวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมอย่างไร มิฉะนั้นก็ไม่สามารถเรียนชีวิตประวัติของบุคคลสำคัญอื่น ๆ ที่มีความต่างพร้อมได้ อาทิ ฮิตเลอร์ มุสโสลินี ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรใช้วิธีกระตุ้นให้เด็กคิดและใช้เหตุผลในการวิเคราะห์มากกว่าที่จะสอนให้ท่องจำ

นายพนม พงศ์ไพบูลย์ ปลัด ก.ศึกษา บอกว่า ทางกระทรวงฯมิได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรทำหลักสูตรท้องถิ่น เป็นเรื่องของท้องถิ่นรับผิดชอบในการจัดทำ ซึ่งต้องถามความเห็นของคนในท้องถิ่น ไม่ต้องขออนุญาตกระทรวงฯ แต่ส่วนตัวแล้วไม่เห็นด้วยที่สปจ.ขอนแก่น จะเสนอขออนุมัติใช้เรียนทั่วประเทศ เว้นแต่การพิมพ์แจกจ่ายไปตามห้องสมุดโรงเรียนต่างๆ ขณะที่พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกษ ในฐานะ รมต.ศึกษา กล่าวถึงโครงการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบการเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ว่าต้องการให้ หลักสูตรเป็นส่วนผสมของส่วนกลางส่วนหนึ่งและส่วนท้องถิ่นส่วนหนึ่ง โดยท้องถิ่นต้องดูแลเนื้อหา ถ้าท้องถิ่นต้องการเชิดชูบุคคลในท้องถิ่นที่สามารถนำพาประเทศในช่วงนั้นได้ ความถูกต้องของเนื้อหาต้องไม่ขัดกับสิ่งที่มีความถูกต้องในปัจจุบัน

นายอดิศร เพียงเกษ ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย บอกว่าตนก็เป็นคนขอนแก่น แต่ก็ไม่เห็นด้วยกับการนำประวัติของ จอมเผด็จการที่โง่งมบ้านเมืองและถูกยึดทรัพย์มาเป็นแบบเรียน แต่หากเขียนเป็นหนังสือขายก็ไม่ใช่ไร หากรัฐบาลปล่อยให้ทำแบบเรียน แบบนี้ออกมาก็ควรต้องทบทวนจุดยืนทางประชาธิปไตยใหม่ จะมาตัดตอนประวัติศาสตร์โดยเสนอแต่ด้านดีไม่ได้ นายแคล้ว นรปิติ ส.ว. ขอนแก่นก็ออกมาแถลงว่าจอมพล สฤษดิ์ ไม่ใช่คนดีศรีสังคม เพราะดำรงตำแหน่งด้วยการรัฐประหาร ปกครองประเทศด้วยระบบเผด็จการ รวบอำนาจบริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการไว้ในมือแต่เพียงผู้เดียว ทั้งนี้ ยังไม่มีการสังหารชีวิตประชาชนโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรม การใช้เงินของกองสลากกินแบ่งรัฐบาลไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่ควรพิมพ์ชีวิตประวัติของจอมพล สฤษดิ์ ออกมาเป็น หนังสือแบบเรียนของท้องถิ่น เพราะความดีที่พอจะมีอยู่บ้างก็ไม่สามารถมาหักกลบลบความผิดพลาดได้

พรรคนะของ “พิราบบุรพา” ในน.ส.พชาติติยวิเคราะห์รายวัน ระบุว่า ชื่อของจอมพล สฤษดิ์ เกี่ยวโยงกับ 5 คำต่อไปนี้คือ “ผ้าขาวม้าแดง-เมียน้อย-รดเทานุส-หนี้แผ่นดิน 2,800 ล้าน-ทาสฝรั่ง” อธิบายขยายความได้ว่า ผ้าขาวม้าแดง เป็นเครื่องแต่งกายที่จอมพล สฤษดิ์ ชอบสวม มีภรรยาน้อยจำนวนมาก สตรีคนใดสมัยนั้นขับเทานุสให้สันนิษฐานว่าเป็นภรรยาของจอมพล สฤษดิ์ การแทรกแซงของ ซีไอเอจากสหรัฐอเมริกาที่ปราบคอมมิวนิสต์ ก็มีมากในสมัยนี้ และเมื่อถึงแก่อสัญกรรมก็มีข่าวอื้อฉาวเกี่ยวกับทรัพย์สินนับพันล้านที่บางส่วนได้ ยึดกลับมาเป็นของรัฐ

นายชวลิต กองสุทธิใจ เลขาธิการสปช กล่าวเมื่อนายนิยม ศรีวิเศษ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นและคณะเจ้าหน้าที่ ที่จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสปจ.ขอนแก่นได้เข้าพบในวันที่ 26 ก.ค.2544 เพื่อรับนโยบายเกี่ยวกับการปรับปรุงร่างหนังสือเสริมประสบการณ์ตามโครงการหลักสูตรท้องถิ่น คนดีศรีแผ่นดิน เรื่องจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ว่าควรนำเสนอทั้งในด้านบวกและด้านลบเพื่อให้เด็กได้ เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์เองจนเกิดความรู้ ไม่หลงงมงาย ใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจว่าเป็นวีรบุรุษหรือทรูบุรุษ โดยคนขอนแก่นจะเป็น คนตัดสินใจ และกล่าวเพิ่มเติมว่าทางสปช.คงจะไปช่วยยกเลิกรองเนื้อหาแต่การตัดสินใจเป็นเรื่องของท้องถิ่น และขอยืนยันว่าการจัดทำ หนังสือเล่มนี้มิได้เป็นการปลุกผีทรราชย์แต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการจัดทำครั้งแรกอาจไม่สมบูรณ์ขาด-เกินไปบ้างซึ่งต้องปรับปรุงกันไป ส่วนนายนิยม บอกว่าจะกลับไปปรึกษากฎหมายที่ทีมงานที่จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ทั้งนี้อาจมีการทำประชาพิจารณ์หรือประชาคมติของคนขอนแก่นว่าสมควรจะดำเนินการจัดทำหนังสือดังกล่าวต่อไปหรือไม่ถ้า ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับก็คงเลิกแต่ถ้ายอมรับก็ดำเนินการต่อไปโดยปรับปรุงเนื้อหาเสนอภาพด้านลบของจอมพล สฤษดิ์ ลงไปด้วย แต่จะไม่

เสนอเรื่องคอร์รัปชันเพราะไม่มีข้อมูลแน่ชัดรวมทั้งไม่น่าเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยและต้องมียุทธวิธีการนำเสนอที่ให้เกิดวิเคราะห ส่วนหนังสือเรื่องจอมพล สฤษดิ์ ในชุดของผู้บริหารและประชาชนทั่วไปสนใจ ซึ่งนำเสนอแนวคิดที่เป็นมุมมองต่อบุคลิกภาพภาวะผู้นำ ผลงานที่มีคุณภาพต่อแผ่นดินในสภาพบริบททั่วประเทศไทยขณะนั้น ยืนยันที่จะทำต่อไป เพื่อจำหน่ายหารายได้มาใช้ในกองทุนประถมศึกษาของจังหวัด ซึ่งไม่น่าจะเป็นปัญหาเพราะเป็นระดับผู้ใหญ่แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำเนื้อหาซึ่งอาจจะเพิ่มพฤติกรรมทางลบเข้าไปด้วย

นายสุวิทย์ คุณกิตติ รองนายกรัฐมนตรี ส.ส.ระบบบัญชีรายชื่อ พรรคไทยรักไทย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งดูแลด้านการศึกษา นั้นให้ความเห็นว่าตนดูแลระดับนโยบาย เรื่องดังกล่าวอยู่ในดุลยพินิจของท้องถิ่น หากส่วนกลางชี้ว่าท้องถิ่นทุกเรื่องก็ไม่ใช่การกระจายอำนาจ ขณะที่นายสุริยะใส กตะศิลา รองเลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) กล่าวว่า กรณีจอมพล สฤษดิ์ เป็นเรื่องของคนไทยและประเทศไทย การที่จอมพล สฤษดิ์ เป็นนายพลผลงานในอดีตจึงเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์สังคมการเมืองไทยไม่เฉพาะขอนแก่นเท่านั้น ส่วนความคิดของตนนั้นนายสุริยะใส บอกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นสะท้อนถึงความบกพร่องของสังคมไทยในการเรียนรู้และจัดการกับประวัติศาสตร์ ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่มีกรจำแนกถูกผิด ไม่สามารถสร้างเส้นแบ่งความดีกับความเลว ความยุติธรรมกับอยุติธรรมหรือเผด็จการกับประชาธิปไตยได้ บ่งบอกอาการป่วยของสังคมไทยเป็นอย่างดีว่ายังไม่สามารถหยั่งรากลึกและสร้างวิญญาณประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นได้ ทั้งยังเป็นสังคมที่ความจำทางการเมืองบกพร่องและสิ้นฝืดปกติ หากความพยายามที่จะใช้หนังสือเล่มนี้ประสบความสำเร็จเท่ากับเป็นความล้มเหลวของการปฏิรูปการศึกษา เพราะไม่ได้ยึดหลักการปลูกฝังแบบอย่างประชาธิปไตยให้เยาวชน ซึ่งสพช.และสพจ.ต่างๆควรทบทวนหลักเกณฑ์ในการสรรหาแบบอย่างให้เยาวชนได้เรียนรู้ โดยเลือกสามัญชนที่สร้างคุณูปการต่อส่วนรวม

ทางด้านนายจำลอง ครุฑขุนทด รมช.ศึกษา กล่าวว่า กรมวิชาการจะต้องวางกรอบของหลักสูตรท้องถิ่นให้ดีและมีความยืดหยุ่น กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนว่าเพื่ออะไร เพราะตาม พ.ร.บ.การศึกษา มุ่งให้เด็กไทยเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข รวมทั้งต้องมีจริยธรรม แต่ตนเองก็ถือว่าเป็นสิทธิของท้องถิ่นที่สามารถจัดทำได้แต่เมื่อทำแล้วมีปัญหากรมวิชาการคงต้องรับไปพิจารณาพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ส่วนนายประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์ อธิบดีกรมวิชาการกล่าวว่า นโยบายของก.ศึกษาให้มีหลักสูตรท้องถิ่นมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2533 โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำว่าต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับกาลสมัย คาบเวลาเรียน ไม่ขัดกับความมั่นคงของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เนื้อหาสามารถเข้าใจได้ง่าย ใช้ภาษาถูกต้องและกิจกรรมเสนอแนะส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วิจัย ทดลองปฏิบัติและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่เมื่อทำออกมาแล้วขัดกับความรู้สึกของสังคมก็จะหารือกับสพช.ว่า สพช.ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าจะพิมพ์อย่างไรและมีเจตนาอะไรบ้าง และเปิดเผยจากการประชุมคณะผู้บริหาร ก.ศึกษา เมื่อวันที่ 27 ก.ค.2544 นั้น พ.ต.ท.ทักษิณ กล่าวถึงเรื่องการเตรียมหลักสูตรว่าต้องมีพื้นฐานการวิจัยมาสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งขณะนี้กรมวิชาการกำลังดำเนินการตรวจสอบในแต่ละรายวิชาไม่เฉพาะหลักสูตรท้องถิ่นเท่านั้น

ไม่แต่เท่านั้น วันที่ 29 ก.ค.2544 องค์การพัฒนาเอกชน (เอ็นจีโอ) ด้านเด็กและสตรี ประกอบด้วย เครือข่ายผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญ 40 องค์การ แนวร่วมเพื่อความก้าวหน้าของผู้หญิง 38 องค์การ โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา ม.ธรรมศาสตร์ สหทัยมูลนิธิ มูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิเพื่อนหญิง สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน และสถาบันผู้หญิงกับการเมือง ร่วมออกแถลงการณ์คัดค้านการที่ สพจ.ขอนแก่นนำอัตชีวประวัติจอมพล สฤษดิ์ มาจัดทำหนังสือประกอบการเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นโดยยกย่องให้เป็นคนดีศรีแผ่นดิน แถลงการณ์ดังกล่าวให้เหตุผลคัดค้านว่า 1) เป็นการสวนกระแสสังคมไทย ที่พยายามพัฒนาสู่ความเป็นประชาธิปไตยและการปฏิรูปการเมืองเพราะพฤติกรรมของจอมพล สฤษดิ์มีลักษณะที่ขัดแย้งกับความเป็นประชาธิปไตยหลายประการ 2) ไม่เห็นด้วยกับนายชวลิต กองสุทธิใจ เลขาธิการสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ที่บอกว่าการมีภรรยาหลายคนเป็นเรื่องส่วนตัวนั้นไม่ถูกต้อง ส่วนหนึ่งคาดหมายเกิดจากการเบียดบังผลประโยชน์ของประเทศชาติ และการกระทำดังกล่าวเป็นการลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์รวมทั้งสร้างความสับสนให้เด็กเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้นำประเทศด้วย 3) เอ็นจีโอเคารพในการตัดสินใจของท้องถิ่นแต่การยกย่องบุคคลของท้องถิ่นไม่ควรขัดกับอุดมการณ์ประชาธิปไตยของชาติและประโยชน์ของท้องถิ่นต้องไม่ขัดกับประโยชน์ของชาติด้วย และเสนอว่าขอให้ยุติโครงการดังกล่าว (มติชน 23,24,300744, สยามรัฐ 250744, อาทิตย์วิเคราะห์รายวัน 260744, ข่าวสด 270744, กรุงเทพธุรกิจ 280744)

2. ความเคลื่อนไหวด้านคุณภาพการศึกษา

2.1 ตัวแทนนักเรียนไทยชนะเหรียญทองเคมีและชีววิทยาโอลิมปิก ยกกระตักการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย

ดร.พิศาล สร้อยอุทรา ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กล่าวถึงผลการส่งตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันเคมีโอลิมปิกที่ประเทศอินเดียระหว่างวันที่ 6-15 ก.ค.2544 ว่า ตัวแทนนักเรียนไทยได้สร้างประวัติศาสตร์ด้วยการคว้าเหรียญทองมาครองในรอบสิบปี นั่นคือ นายประเสริฐ สีนเสริมสุขสกุล จากโรงเรียนวัดสุทธิวราราม ทำคะแนนได้ร้อยละ 85.81 ส่วนอีก 2

เหรียญเงินได้แก่ นายปภน ถนอมเกียรติ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และ นางสาวชลิดา นครชัน โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ และ 1 เหรียญทองแดง ได้แก่ นางสาวอรุณรัตน์ แสงอสังการ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ไม่แต่เท่านั้น ผลการแข่งขันชีววิทยาโอลิมปิกระหว่างประเทศประจำปี 2544 ที่กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ระหว่างวันที่ 8-15 ก.ค.2544 ตัวแทนนักเรียนไทยคือ นางสาวณิสรวิศา จันทร์สกุล จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สามารถทำคะแนนรวมทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีได้ถึง 344 คะแนน ได้เป็นอันดับหนึ่งและได้รับเหรียญทองมาครองชนะเลิศประเทศจีนที่ครองตำแหน่งมาหลายปี นอกจากนี้ ยังมี นางสาวปารวีร์ เล็กประเสริฐ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ได้รับเหรียญทองมาครองเช่นกันแม้จะไม่ได้รับคะแนนสูงสุด ซึ่งนับเป็นประวัติศาสตร์ของวงการศึกษาวิทยาศาสตร์ไทย ส่วนเหรียญเงิน ได้แก่ นายอมรพล อนุวรรตน์ จากโรงเรียนสวนกุหลาบ และเหรียญทองแดง ได้แก่ นายกนก พฤตวิทย์ จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ทำให้คาดกันว่าต่างประเทศจะเริ่มหันมาจับตามองว่าประเทศไทยจัดการศึกษากันอย่างไรจึงสามารถคว้าคะแนนสูงสุดมาครองได้

นายพิศาล บอกว่า ความสำเร็จของเด็กไทยในครั้งนี้เชื่อว่าสะท้อนไปสู่ภาพระบบการศึกษาแนวใหม่ ที่เน้นเรื่องระบบความคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น มีการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเพิ่มเติมว่า เด็กไทยสามารถทำภาคปฏิบัติได้หมดเพราะได้ฝึกทำ Lab มากขึ้น ส่วน นายประเสริฐ สนิทเสริมสุขสกุล ผู้คว่ำรางวัลเคมีโอลิมปิกบอกว่า การเดินทางไปแข่งขันครั้งนี้ทำให้ได้ประสบการณ์และพบว่าเด็กไทยไม่ได้ด้อยไปกว่าเด็กชาติอื่นๆ ในด้านวิชาการ แต่จะมีข้อดีเรื่องประสบการณ์ในการทำงานปฏิบัติการเท่านั้น ซึ่งโดยส่วนตัวคิดว่าในวิชาที่ต้องมีการทดลองปฏิบัติการนั้นโรงเรียนต่างๆ น่าจะมีการส่งเสริมการทดลองปฏิบัติการให้มากขึ้น (กรุงเทพฯ อภิชาติวิเคราะห์รายวัน 170744, ผู้จัดการ, สยามรัฐ 180744)

3. ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษาทางเลือก

3.1 “ก.ศึกษา” พิจารณาร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับ “โฮมสคูล” ให้อำนาจโรงเรียนในพื้นที่ร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้อนุญาต ตรวจสอบคุณภาพ และดูแลช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมทั้งยกเลิกด้วย

นายพนม พงศ์ไพบูลย์ ปลัด ก.ศึกษา เปิดเผยหลังการประชุมเรื่องร่างกฎกระทรวงการจัดการศึกษาโดยครอบครัวหรือโฮมสคูล โดยบอกว่าที่ประชุมมีการเปลี่ยนแปลงหลักการของคณะกรรมการบางจุดเพื่อให้การจัดโฮมสคูลมีความสะดวกและมีการประกันคุณภาพมากขึ้น ทั้งนี้ เบื้องต้นได้กำหนดสถานศึกษาหรือโรงเรียนของรัฐที่อยู่ในพื้นที่บริการ หรืออยู่ใกล้บ้านของผู้จัดโฮมสคูลมีอำนาจให้การอนุมัติจัดตั้ง ตรวจสอบคุณภาพ และให้ยกเลิกได้ โดยผู้ขออนุญาตจะต้องเสนอแบบแผนจัดการศึกษาและความปลอดภัยในการจัดการศึกษาเช่น จัดที่ไหน ใครสอน และรายละเอียดคุณสมบัติผู้สอน เมื่อสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าเหมาะสม ให้เสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ ผู้ขออนุญาตจึงสามารถจัดโฮมสคูลได้ โดยจัดตามหลักสูตรของก.ศึกษา แต่อาจมีแผนการจัดการเรียนการสอนที่ต่างออกไปได้ โดยผู้ขออนุญาตต้องร่างแผนการจัดการเรียนการสอนพร้อมข้อมูลเกี่ยวข้องส่งมาด้วยและรายงานผลการจัดการศึกษาต่อสถานศึกษาที่อนุญาตอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดูแลติดตามหากพบว่าผู้ขอไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่ขออนุญาตไว้ให้เขตพื้นที่ยกเลิกการอนุญาตได้ ส่วนการจบการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผลการศึกษาเพื่อออกหลักฐานการศึกษาให้ นอกจากนี้ ในร่างกฎกระทรวงยังกำหนดเพิ่มเติมให้สถานศึกษาในพื้นที่ต้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือโฮมสคูลทั้งด้านวิชาการ ทรัพยากร หรืออื่นๆ ตามสมควร เช่น การอบรมครู การสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน ให้คู่มือครู หรือการให้เงินอุดหนุนซึ่งตามมาตรา 60(1) ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติแล้วจะต้องให้เงินอุดหนุนรายหัวแก่นักเรียนเท่ากับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐและเอกชนด้วย ซึ่งขณะนี้ยังไม่แน่นอนเนื่องจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีในฐานะ รมต.ศึกษา มีแนวคิดที่จะแก้ไขมาตราดังกล่าวอยู่

ทั้งนี้ นายพนม ให้เหตุผลว่าที่ควรพิจารณากันมากนอกจากเพื่อดูความพร้อมแล้ว ยังเป็นการตรวจสอบ 2 ชั้น กล่าวคือ คณะกรรมการสถานศึกษาที่ให้อนุญาตจะต้องรู้จักครอบครัวที่จะจัดโฮมสคูลว่ามีศักยภาพเพียงพอหรือไม่ และป้องกันมิให้พ่อแม่ชายเด็กไปใช้แรงงานไม่ให้ไปโรงเรียนแล้วบอกว่าจัดโฮมสคูล หลักการดังกล่าวตั้งขึ้นไว้ก็เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับเด็ก ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวจะนำไปถามความคิดเห็นจากผู้ปกครองก่อนแล้วจึงนำมาพิจารณาสรุปร่างอีกครั้งเพื่อนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาของก.ศึกษา และคณะรัฐมนตรีต่อไป (ผู้จัดการ, มติชน, กรุงเทพฯธุรกิจ 250744, ข่าวสด 270744)

ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศไทย

1.1 ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

1.1.1 นักวิชาการด้านนิเวศวิทยาการเกษตรที่ละเลยการตรวจสอบ “หัวเชื้อเอ็ม” ว่ามีผลระยะยาวทั้งด้านผลผลิตและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

นายอนุชาติ พวงสำลี คณบดีคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ม.มหิดลให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสารชีวภาพหรือ “หัวเชื้อเอ็ม” (effective micro organism) เมื่อวันที่ 30 มิ.ย.2544 ว่าขณะนี้เกษตรกรไทยจำนวนมากนิยมใช้หัวเชื้อเอ็ม ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรซึ่งมีหลายสูตรจากส่วนผสมที่แตกต่างกัน หลักๆก็คือซากพืช ซากสัตว์ และสารอาหารที่ให้อุณหภูมิทุกชนิด นำมาหมักรวมกัน นำไปใช้เป็นปุ๋ย น้ำยาดับกลิ่นในห้องน้ำ ยาอายุวัฒนะ รวมทั้งการเป็นอาหารเสริมเพื่อลดน้ำหนัก ซึ่งเกษตรกรหลายพื้นที่บอกว่าสารชีวภาพเหล่านี้สามารถเพิ่มผลผลิตได้จำนวนมาก นายอนุชาติ บอกว่า การทำหัวเชื้อดังกล่าวอยู่ภายใต้ความเชื่อตามลัทธิวิเศษ หรือระบบเกษตรธรรมชาติที่ใช้จุลินทรีย์ที่มีคุณภาพ จากประเทศญี่ปุ่น แนวคิดดังกล่าวเผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยประมาณปี 2515 และเป็นที่ยึดถือของเกษตรกรตั้งแต่ปี 2532 เผยแพร่แบบปากต่อปากจนมีการตั้งเครือข่ายเกษตรกรผู้ใช้หัวเชื้อเอ็มในแต่ละจังหวัดทั่วประเทศไม่ต่ำกว่า 10,000 ราย มีศูนย์สาธิตการใช้และเปิดอบรมวิธีการใช้เรื่องนี้กันอย่างกว้างขวาง ทำให้กลุ่มนักวิชาการกังวลว่าในอนาคตจะเกิดผลกระทบต่อเกษตรกรและครอบครัวในแง่การนำไปใช้และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของเกษตรกร

นายธีระ วัชรปราณี นักวิจัยสถาบันวิจัยชุมชนท้องถิ่น (LID) กล่าวว่า ขณะนี้เกษตรกรใช้หัวเชื้ออยู่ 2 ชนิดคือ ชนิดสำเร็จรูปขายเป็นถังตามร้านสินค้าเกษตรทั่วไป มีโรงงานผลิตในประเทศไทยภายใต้ลิขสิทธิ์จากญี่ปุ่น และชนิดที่เกษตรกรนำมาปรับปรุงสูตรใช้เองแต่ใช้หลักการเดียวกับชนิดแรกแต่มีส่วนผสมที่แตกต่างไปจากสูตรเดิมตามความเหมาะสมของการนำไปใช้ ซึ่งทั้งสองชนิดมีสัดส่วนการใช้ใกล้เคียงกัน แต่ที่น่าเป็นห่วงคือชนิดที่สอง กล่าวคือ มาตรฐานส่วนผสมแต่ละชนิดที่เกษตรกรใช้จะไม่แน่นอน และยังไม่มีการพิสูจน์ทดลองเชิงวิทยาศาสตร์ในระยะยาว หากเกิดความผิดพลาดในอนาคตเกี่ยวกับผลผลิตที่ออกมาหน่วยงานใดจะรับผิดชอบ และยังไม่มีการพิสูจน์ออกมาพูดถึงความเสียหายที่จะเกิดจากการใช้หัวเชื้อ และขณะนี้ไม่มีผู้ประกอบการหลายรายเริ่มทำหัวเชื้อบรรจุกระป๋องขายภายใต้ชื่อ “ปุ๋ยน้ำ” ซึ่งตนเองอยากให้นักวิชาการเกษตรที่เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ออกมาให้ความคิดเห็นและตรวจสอบอย่างจริงจังว่าสิ่งที่เป็นอยู่ในขณะนี้เหมาะสมหรือไม่อย่างไร (มติชน 010744)

1.2 ความเคลื่อนไหวด้านการสื่อสาร

1.2.1 การแข่งขัน “ไอเอสพี” ในไทยรุนแรงมากขึ้นสาเหตุจาก “ทศท.” และ “กสท.” ปรับการบริหาร

ภาวะการแข่งขันและราคาบริการอินเทอร์เน็ตรุนแรงขึ้นอีกครั้ง หลังจากที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) เปิดให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Providers : ISP) เข้าใช้โครงข่ายสายสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (Internet Protocol : ISPs) สามารถเชื่อมต่อวงจรอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยได้โดยไม่เสียค่าโทรศัพท์ทางไกลและยังมีแผนที่จะขยายบริการอินเทอร์เน็ตกับผู้ใช้โทรศัพท์พื้นฐานของ ทศท. ภายใต้โครงการ TOT-Online ในเดือน ก.ค.2544 ขณะเดียวกัน การสื่อสารแห่งประเทศไทยหรือ กสท. ได้เปิดทดลองให้บริการอินเทอร์เน็ต อย่างไม่เป็นทางการกับลูกค้าองค์กรและหน่วยงานของรัฐขึ้น พร้อมทั้งปรับลดค่าบริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะลงจากอัตราชั่วโมงละ 30 บาท เหลือชั่วโมงละ 7.20 บาท

การปรับการบริหารของทั้งสององค์กร ได้รับการวิจารณ์จากบริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจำกัด ว่าก่อให้เกิดการกระตุ้นตลาดบริการอินเทอร์เน็ตให้มีการแข่งขันกันมากขึ้นโดยเฉพาะราคาค่าบริการซึ่งจะส่งผลต่อผู้ใช้บริการที่จะสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตโดยเสียค่าใช้จ่ายที่น้อยลง เท่ากับเป็นการขยายจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศให้เพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตภาคเอกชนยังขาดศักยภาพที่จะลดค่าบริการลงได้เนื่องจากต้นทุนการใช้สัญญาณวงจรเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูงโดยเฉพาะการเชื่อมต่อวงจรกับต่างประเทศและอีกประเด็นหนึ่งคือ การเข้าถึงหุ้นของกสท.จำนวน 32 % ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทุกราย ทำให้ผู้ลงทุนให้บริการกำหนดอัตราค่าบริการสูงกว่าที่ควรจะเป็นถึงร้อยละ 20 เพื่อรักษาส่วนแบ่งรายได้ให้ใกล้เคียงกับที่ตั้งเป้าหมายไว้

จากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั้ง 18 รายได้ประชุมร่วมกับกสท.เพื่อหาทางออกในเรื่องดังกล่าวโดย กสท. และผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ตจะเข้าร่วมเจรจาต่างประเทศร่วมกันเพื่อให้ได้จำนวนวงจร (Bandwidth) ในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการใช้งาน โดย กสท.เป็นหน่วยงานกลางในการเจรจาต่อรองราคาจากผู้ให้บริการต่างประเทศซึ่งคาดว่าจะทำให้อัตราค่าเช่าลดต่ำกว่าปัจจุบัน ส่วนกรณีที่กสท.ถือหุ้นนั้น จะตั้งหน่วยงานกลางขึ้นมาประเมินมูลค่าหุ้นเป็นจำนวนเงินเพราะผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตแต่ละรายมีฐานลูกค้าที่

ไม่เท่ากัน ซึ่งแนวทางดังกล่าว ศูนย์วิจัยกสิกรไทยเห็นว่าจะมีผลดีทั้งต่อผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่จะจ่ายในราคาที่ต่ำลง เกิดการขยายตัวของการใช้ ผู้ให้บริการก็สามารถลดต้นทุนการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน เท่ากับเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างเป็นธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็ก ไม่แต่เท่านั้น ยังส่งผลต่อธุรกิจต่อเนื่องอื่นๆ อาทิ การขยายตัวของยอดขายหน่วยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การขยายตัวของอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ รวมทั้งการทำธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ความเป็นไปได้ย่อมขึ้นกับความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนและยังเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเปิดเสรีด้านการสื่อสารอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต (ผู้จัดการ 270744)

2. ความเคลื่อนไหวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในต่างประเทศ

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์เตือนให้ระวังการโจมตีจากหนอน “ไวรัสเซอร์แคม” เป้าหมายคือ “ตุลา 44” ไม่แต่เท่านั้นยังมี “ไค้ดเรด” อีก

“ไวรัสเซอร์แคม” ถูกพบในสปีดดาห์ที่สามของเดือนก.ค.2544 โดยระยะแรกผู้เชี่ยวชาญด้านไวรัสคอมพิวเตอร์บอกว่าคงระบาดในวงแคบๆ เท่านั้น แต่ปรากฏว่าตรงกันข้าม ไวรัสเซอร์แคมระบาดในอัตราที่สูงขึ้นอย่างน่ากลัวในเช้าวันที่ 20 ก.ค.2544 และติดอันดับ 1 ในการจัดอันดับของ Trend Micro ในฐานะที่เป็นไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ร้ายแรงมากที่สุดในโลก ทั้งที่ก่อนหน้านี้ไม่กี่ชั่วโมงอยู่เพียงอันดับที่ 3 เท่านั้น ไวรัสเซอร์แคมสามารถพินคินซีฟได้อีกแม้ว่าไฟล์ของมันจะถูกลบหรือผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากโปรแกรมป้องกันและกำจัดไวรัสแล้วก็ตาม เคน ดันแฮม นักวิเคราะห์อาวุโสจาก Atomic Tangerine/Security Portal บอกว่าไวรัสเซอร์แคมจะเก็บไฟล์บางส่วนของตัวมันไว้ในไดเรกทอรีไซเคิล ที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ด้วยวิธีการปกติ แม้ว่าเครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการอัปเดตให้สามารถตรวจจับและกำจัดไวรัสเซอร์แคมได้แล้วก็ตาม กล่าวคือ ยังไม่มีวิธีการใดๆ ในขณะนี้ที่สามารถกำจัดไวรัสตัวนี้ได้

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึง “ไวรัสเซอร์แคม” ว่ามีความรุนแรงปานกลางไม่คุกคามก้าวร้าวเท่ากับไวรัสไอเลิฟยูหรือเมลลิสซา เพราะไม่ใช่ไวรัสที่ถูกสร้างขึ้นมาให้มีความร้ายกาจและรุนแรงตรงไปตรงมาเหมือนไวรัสทั่วไป แต่ก็จัดว่าเป็นไวรัสประเภทร้ายกาจเพราะนอกจากจะมีความฉลาดแล้วยังเจ้าเล่ห์อีกด้วย และไค้ดที่ใช้ในการสร้างไวรัสตัวนี้มีความซับซ้อนยิ่งและสร้างความปวดเศียรเวียนเกล้าให้กับบริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ป้องกันและกำจัดไวรัสต่างๆ ไปตามๆ กัน เพราะไม่รู้ว่าจะไวรัสตัวนี้จะทำอะไรและทำอย่างไร โดยเซอร์แคมจะสุ่มเลือกไฟล์จากฮาร์ดไดรฟ์คอมพิวเตอร์เพื่อส่งไปยังแอดเดรสบู๊คของเหยื่อ เมื่อเปิดไฟล์อะแทชเมนต์ที่ขึ้นมาก็จะได้รับภาพหรือข้อความที่ทำให้แอบขายขายหน้า หลอกให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเปิดไฟล์ออกมาเพราะคิดว่ามีอีเมลจากคนรู้จัก สำหรับไฟล์ที่บรรจุไวรัสมักจะมากับไฟล์ที่มีชื่อ Sir Cam 32.exe หรือคล้ายคลึง ข้อความภายในก็จะมียกภาษาอังกฤษและสเปน นอกจากนี้ เมื่อเซอร์แคมเริ่มทำงานจะสามารถก๊อปปี้ตัวเองไปยัง Recycling Bin พร้อมทั้งปรากฏในรายชื่อระบบวินโดวส์ว่า SCam 32.exe ซึ่งเป็นทางที่ไวรัสสามารถซ่อนตัวเอาไว้ได้

สิ่งที่บริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ป้องกันและกำจัดไวรัสเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับไวรัสเซอร์แคมในขณะนี้คือ เป็นทั้งหนอนและไวรัสในตัวเดียวกัน โดยถอดแบบพฤติกรรมกรรมการแพร่ระบาดของหนอนคอมพิวเตอร์ และมีเจตนามุ่งร้ายทำลายระบบของเครื่องคอมพิวเตอร์ในลักษณะเดียวกับพฤติกรรมของไวรัสคอมพิวเตอร์ โดยมุ่งเจาะเข้าไปในส่วนลึกของระบบคอมพิวเตอร์และลึกไปจนถึงระบบปฏิบัติการของเครื่องนั้นเลยทีเดียว และยังสามารถแปรรูปตัวมันเองให้กลืนไปกับอีเมลที่มีมันส่งออกไปด้วย เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ติดเชื้อแล้ว เซอร์แคมจะทำสำเนาตัวเองไปที่ c: recclod SirC32.exe และทำสำเนาไฟล์ Scam32.exe ไปที่ไดเรกทอรีของระบบวินโดวส์ ซึ่งไฟล์ Scam32.exe จะถูกจดทะเบียนให้เป็นคำสั่งเริ่มแรกสำหรับการเริ่มต้นการทำงานของไฟล์สกุล EXE. ใดๆ โดยไม่คำนึงว่าไฟล์นั้นจะมีชื่ออะไร ไม่แต่เท่านั้นเซอร์แคมยังถูกจดทะเบียนให้เป็นไดรฟ์เวอร์ของระบบอีกด้วยทำให้มันถูกเรียกใช้ทุกครั้งที่มีการบูตเครื่องคอมพิวเตอร์ตามการวิเคราะห์ของบริษัทซิมแมนเทค และจากการที่ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟท์วินโดวส์กำหนดให้เก็บไฟล์เอกสารและรูปภาพไว้ใน My Documents เป็นคำสั่งเริ่มต้น ผู้ใช้ส่วนใหญ่ก็จะเก็บงานไว้ในโฟลเดอร์นี้ทำให้เซอร์แคมสามารถใช้ชื่อกำหนดให้เป็นประโยชน์ได้โดยเข้าไปใน My Documents และส่งไฟล์เหล่านั้นแนบไปกับอีเมลในลักษณะสกุลซันสกุล เช่น file.doc.exe ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่ผู้รับคลิกไฟล์ดังกล่าว เซอร์แคมก็จะแพร่เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องนั้นทันที

ไวรัสเซอร์แคมถูกกำหนดให้ระเบิดความร้ายกาจออกมาอย่างที่สุดในเดือนค.ค.2544 ซึ่งระหว่างนั้นเมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ติดเชื้อแล้ว เซอร์แคมจะสุ่มผลิตตัวเลข 1 ใน 33 ตัว โดยตัวเลขแต่ละตัวจะหมายถึงแนวทางในการทำให้ระบบสุ่มผลิตตัวอักษรจำนวนหนึ่งขึ้นมาเพื่อเก็บบันทึกไว้ในพื้นที่ว่างของฮาร์ดดิสก์ และลำดับขั้นตอนในการสุ่มผลิตตัวอักษรเหล่านี้จะถูกเรียกขึ้นมาทำงานทุกครั้งที่มีการสตาร์ทเครื่อง แต่เซอร์แคมจะทำการตรวจสอบก่อนทุกครั้งว่าขณะนั้นเป็นวันที่ 16 ค.ค.2544 หรือไม่ ถ้าใช่และระบบปฏิบัติการวินโดวส์ของเครื่องที่ติดเชื้อมีการใช้รูปแบบวัน เดือน ปีแบบยุโรปแล้ว เซอร์แคมจะทำการสุ่มผลิตตัวเลขขึ้นมาอีกชุดหนึ่ง เมื่อถึงตอนนั้นความร้ายกาจของเซอร์แคมจะปรากฏ ตัวเลขที่ได้มาจะหมายถึง 1 ใน 20 แนวทางในการทำให้เครื่องที่ติดเชื้อทำการลบไฟล์ทั้งหมดที่บันทึกไว้บนฮาร์ดดิสก์ทั้งไป

บริษัทต่างๆในทวีปยุโรปได้ประกาศเตือนพนักงานให้ระวังไวรัสตัวนี้ แต่ก็ปรากฏรายงานข่าวว่าไวรัสดังกล่าวได้แพร่กระจายไปทั่วทวีป ยุโรปแล้วทั้งประเทศอังกฤษ เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี สเปน ตุรกี และกรีซ ผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าไวรัสเซอร์แคมมีที่มาจากประเทศเม็กซิโกแต่แพร่กระจายแบบก้าวหน้ากว่าไวรัสเลิฟบัคและไวรัสแอนนาครูนาโควาเอาท์ลุค อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ บริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ป้องกันและกำจัดไวรัสหลายบริษัทกำลังอยู่ในระหว่างการเตรียมเครื่องมือสำหรับช่วยเหลือผู้ใช้ในการทำความสะดวกจากระบบจากไวรัสเซอร์แคม ซึ่งวิธีที่ดีที่สุดคือการฟอร์แมตฮาร์ด ดิสก์

ไม่ว่าวันนี้ วันที่ 30 ก.ค.2544 รัฐบาลสหรัฐฯ เอฟบีไอ และบริษัทเอกชนยักษ์ใหญ่หลายแห่ง อาทิ ไมโครซอฟต์ ออกแถลงการผ่านตามเว็บไซต์ใน เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตของตน เพื่อเตือนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ทั่วโลกระวังภัยจากการแพร่ระบาดของโปรแกรมโค้ดเรด หรือรหัสแดง ที่จะเริ่มระบาดตั้งแต่วันที่ 8.00 น.ของวันที่ 31 ก.ค. ตามเวลาในสหรัฐฯ หรือเวลา 7.00 น.ตามเวลาในประเทศไทยในวันที่ 1 ส.ค. สำหรับโค้ดเรดนี้เป็นไวรัสคอมพิวเตอร์ประเภทหนอนหรือเวิร์ม ซึ่งสามารถขยายตัวเองเข้าไปในคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายต่างๆ เปรียบเสมือนกับหนอนที่แพร่พันธุ์เพิ่มมากขึ้นจนกระทั่งทำให้คอมพิวเตอร์ทำงานต่อไปไม่ได้ โดยคอมพิวเตอร์ที่จะติดไวรัสนี้จะต้องใช้ระบบปฏิบัติการ (โอเอส) "วินโดวส์ เอ็นที" และ "วินโดวส์ 2000" ภาษาอังกฤษ บนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ "วินโดวส์ 95" "วินโดวส์ 98" และ "วินโดวส์ ME" จะปลอดภัย นายรอน ดิก หัวหน้าศูนย์พิทักษ์โครงสร้างพื้นฐานแห่งชาติ (เอ็มไอพีซี) หน่วยงานภายใต้การกำกับของสำนักงานสอบสวนกลาง (เอฟบีไอ) สหรัฐระบุว่าตั้งแต่วันที่ 19 ก.ค.2544 โค้ดเรดได้ระบาดเข้าไปฝังตัวในระบบคอมพิวเตอร์กว่า 250,000 แห่งทั่วโลกแต่ความรุนแรงในการสร้างความเสียหายมีไม่มากนักนอกจากเปลี่ยนหน้าตาของเว็บไซต์ให้มีข้อความ "Hacked By Chinese" ขึ้นมาหรืออาจทำให้ระบบคอมพิวเตอร์หยุดทำงานชั่วคราวเท่านั้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าโค้ดเรดที่จะระบาดในช่วง 20 วันแรกของเดือนส.ค.นี้ จะมีศักยภาพในการสร้างความเสียหายให้กับเครือข่ายและคอมพิวเตอร์มากขึ้น รายงานแจ้งว่า บริษัทรักษาความปลอดภัยในอินเทอร์เน็ตทั้งหลายยังคงระมัดระวังหรือตัวการที่แพร่โค้ดเรดไม่ได้ เพราะมันระบาดไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ส่วนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่ต้องการโปรแกรมป้องกันโค้ดเรดไปดาวน์โหลดโปรแกรมได้ที่เว็บไซต์บริษัทไมโคร ซอฟต์ (ผู้จัดการ 270744, มติชนสุดสัปดาห์ 300744, ข่าวสด 310744)

ความเคลื่อนไหวด้านอาหารและสาธารณสุข

1.ความเคลื่อนไหวด้านอาหาร

1.1 แนวคิดและนโยบายด้านอาหาร

1.1.1 วุฒิสภาฯรัฐผู้ดูแลโครงการ "ไขโรงเรียน"

นายอานาจ เขียวประมุข ประธานอนุกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา กล่าวในการสัมมนาเรื่อง "การส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่" กับการแก้ไขปัญหาไข่ไก่อย่างยั่งยืน" ว่า เพื่อแก้ปัญหาการผลิตไข่ไก่ล้านตลาต คณะกรรมการจะเสนอรัฐบาลทำโครงการไขโรงเรียนเช่นเดียวกับโครงการนมโรงเรียน ที่ดำเนินการโดยสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) โดยรองเลขาธิการ สปช.ได้แสดงความเห็นด้วยกับแนวความคิดดังกล่าว และพร้อมที่จะรับไปปฏิบัติกับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของสปช.หากเป็นนโยบายของรัฐบาล โดยชี้แจงว่าหากนักเรียนในสังกัดบริโภคไข่ไก่เพิ่มวันละ 1 ฟองแล้ว จะทำให้ความต้องการบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้นถึงวันละ 6.8 ล้านฟอง หรือปีละกว่า 1,300 ล้านฟอง ซึ่งทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่มีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ราคาไข่ไก่ที่ขายให้กับโรงเรียนควรต่ำกว่าท้องตลาด เพราะรัฐมีงบประมาณจำกัด

ด้านผู้แทนจากกองราชการส่วนตำบล ที่ดูแลเรื่องการจัดสรรงบประมาณขอรับไปสู่อำนาจการบริหารส่วนตำบล (อบต.) กล่าวว่าโครงการไขโรงเรียนเป็นโครงการที่ดี จะทำให้เด็กเล็กได้บริโภคไข่ซึ่งมีประโยชน์ต่อร่างกายมากขึ้น จากปัจจุบันที่มีการบริโภคค่อนข้างน้อยจากปัญหาความยากจน โดยเรื่องนี้สามารถเชื่อมโยงกับการสนับสนุนทางการเงินของรัฐในโครงการกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ส่วนผู้แทนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่กล่าวว่า ราคาไข่ไก่ตกต่ำมากกว่า15 เดือน โดยในช่วงที่ผ่านมาราคาขายไข่ไก่อยู่ที่ 1.17 บาทต่อฟอง ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่ 1.40 บาทต่อฟอง ปัจจุบันการผลิตไข่ไก่ทั้งประเทศมีประมาณ 8,000 ล้านฟอง หรือคิดเป็น 1% ของกำลังการผลิตโลก (กรุงเทพธุรกิจ 310744)

1.2 ธุรกิจอาหารและการส่งออก

1.2.1 อาหารไทย 3 พันล.เสี่ยง ซาอูฯสั่งปิดฉลากอาหาร GMOs ชิดเส้นตายพ.ย.

แหล่งข่าวจากกระทรวงพาณิชย์เปิดเผยว่า เมื่อเร็วนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศของไทย ณ นครเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้แจ้งมายังกรมส่งเสริมการค้าส่งออกว่า เมื่อประมาณเดือนมิ.ย.2544 ที่ผ่านมา ซาอุดีอาระเบียได้ออกมาประกาศอย่างเป็นทางการ

ทางการว่า จะประกาศบังคับให้ประเทศทั่วโลกที่ส่งสินค้าประเภทอาหารที่มีการติดต่อทางพันธุกรรม (GMOs) เข้าไปยังซาอุดีอาระเบียต้องติดฉลาก GMOs ลงบนตัวสินค้าให้เห็นชัดเจน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 30 พย.2544 เป็นต้นไป

ก่อนหน้านี้ เมื่อช่วงปี 2543 ที่ผ่านมา รัฐบาลซาอุดีอาระเบียได้เคยประกาศห้ามนำเข้าสินค้าปลาพ่นน้ำกระป๋องจากประเทศไทยมาแล้ว โดยอ้างว่าเมล็ดถั่วเหลืองที่นำมาผลิตเป็นน้ำมันถั่วเหลืองที่แช่ปลาพ่นน้ำ เป็นวัตถุดิบที่มีส่วนผสมของ GMOs เพราะเห็นว่าส่วนใหญ่ไทยนำเข้าถั่วเหลืองจากสหรัฐฯ ทั้งที่ซาอุดีอาระเบียก็ยังไม่ได้มีผลพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ว่าสินค้าไทยเป็น GMOs จริง

การประกาศห้ามนำเข้าในครั้งนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกปลาพ่นน้ำกระป๋องของไทยเป็นอย่างมากมาแล้วครั้งหนึ่ง เนื่องจากไทยมีการส่งออกปลาพ่นน้ำกระป๋องไปยังซาอุดีอาระเบียสูงถึง 1,000 ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็น 4.39% ของการส่งออกปลาพ่นน้ำกระป๋องทั้งหมดของไทย

แหล่งข่าวกล่าวว่า การที่รัฐบาลซาอุดีอาระเบียได้ออกประกาศให้สินค้าที่มีการติดต่อทางพันธุกรรมต้องติดฉลาก GMOs ให้ชัดเจนก่อนที่จะส่งเข้าไปจำหน่ายในซาอุดีอาระเบียนั้น จะต้องส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าอาหารไทยไปยังซาอุดีอาระเบียแน่ แม้ว่าไทยจะไม่ส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบที่เป็น GMOs ในกระบวนการผลิตอาหาร แต่ซาอุดีอาระเบียก็ทำเหมือนไม่เข้าใจมาแล้ว

ปัจจุบันไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าอาหารรายใหญ่ไปยังซาอุดีอาระเบีย คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ยปีละเกือบ 3,000 ล้านบาท โดยเฉพาะอาหารทะเลกระป๋อง ขยายตัวสูงถึง 118% ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูป 60% ผลไม้กระป๋อง 29% ในช่วงครึ่งแรกของปีนี้และมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น ดังนั้น ผู้ส่งออกไทยควรจะต้องปรับตัวให้เป็นไปตามระเบียบนำเข้าของซาอุดีอาระเบียโดยเร็ว ก่อนที่ไทยจะสูญเสียมูลค่าการส่งออกทั้งหมดจากการระงับการนำเข้า (ผู้จัดการ 090744)

1.2.2 “ฮาลาล” ไทยเริ่มสดใส

นายเด่น โต๊ะมีนา สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดปัตตานีและเลขาธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เมื่อเร็วนี้ทางฝ่ายกิจการฮาลาลจากประเทศมาเลเซีย ได้เดินทางมาตรวจสอบผลิตภัณฑ์ฮาลาลของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยตามระเบียบใหม่ ซึ่งทางฝ่ายกิจการฮาลาลของมาเลเซียมีความพอใจในระบบการตรวจสอบของเรา และคาดว่าจะการสร้างความยอมรับในมาตรฐานใหม่ของเครื่องหมายฮาลาลของไทย จะใช้เวลาประมาณ 2-3 ปี ส่วนการแข่งขันด้านการตลาด สินค้าของไทยจะมีความได้เปรียบตรงที่ผลิตภัณฑ์ของเรามีความหลากหลายมากกว่า

นับจากนี้ไป ความหวังของการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลของไทยไปยังประเทศมุสลิม เริ่มจะมองเห็นอนาคตที่สดใส เพราะอย่างน้อยมาเลเซียที่ถือว่าในตลาดโลกให้การยอมรับในมาตรฐานสินค้าฮาลาล ยังยอมรับมาตรฐานของเรา ส่วนอนาคตจะสดใสมากน้อยเพียงใด ก็ต้องดูจากการดำเนินการว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้หรือไม่ (กรุงเทพธุรกิจ 05,130744)

1.2.3 “เชี่ยหมิง” หนีคู่แข่งราคาตก ผลิตเนื้อปลานิลส่งออกนอก

นายจักรกฤษ พิมลชีวิน กรรมการผู้จัดการบริษัท เชี่ยหมิง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผลิตกุ้งกุลาดำแช่แข็งส่งออกต่างประเทศรายใหญ่ที่สุดในจังหวัดเพชรบุรี เปิดเผยว่า ในแต่ละปีทางบริษัทจะส่งออกแช่แข็งไปยังต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาหรือยุโรป มูลค่ากว่า 2,000 ล้านบาท ซึ่งในปีนี้ (2544) ได้ส่งออกไปขายต่างประเทศแล้วกว่า 300-400 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันราคากุ้งกุลาดำในตลาดโลกตกต่ำ หรือลดลงกว่า 30% อันเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจสหรัฐถดถอยทางบริษัทต้องหาตลาดเพิ่มขึ้น โดยได้เตรียมเปิดตลาดในประเทศแถบอเมริกาใต้ อีกทั้งได้มีการนำปลานิลมาแช่และแช่แข็ง เพื่อส่งออกไปขายยังต่างประเทศ ตอนนี้นำล้งอยู่ในช่วงทดลอง อนาคตปลานิลคงไปได้สวย เพราะเป็นปลาที่มีเนื้ออร่อย เลี้ยงง่ายและต้นทุนการผลิตไม่สูง (กรุงเทพธุรกิจ 060744)

1.2.4 ญีปุ่นเรียกคืนแกงกะหรี่ไทย อ้างส่วนผสมเชื้อสารเสพติด

สำนักข่าวเกียวโด รายงานว่า จังหวัดเมือของญี่ปุ่น สั่งให้บริษัทนำเข้าแกงกะหรี่สำเร็จรูป เรียกคืนแกงกะหรี่สำเร็จรูปจากไทยจำนวน 11,250 ซอง ออกจากชั้นวางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า หลังตรวจสอบพบว่า เครื่องแกงกะหรี่ดังกล่าวมีส่วนผสมของสารบางประเภทที่ทางการญี่ปุ่นระบุเป็นสารเสพติด อันถือเป็นสารต้องห้ามในญี่ปุ่น

การเรียกคืนแกงกะหรี่ครั้งนี้ ส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์แกงกะหรี่จากไทยเพียงยี่ห้อเดียว แต่บริษัทนำเข้าแกงกะหรี่ที่กล่าวว่าจะเรียกคืนแกงสำเร็จรูปยี่ห้ออื่นๆของไทยด้วย ซึ่งรวมทั้งสิ้นมีปริมาณ 700,000 ซอง เพราะเกิดความวิตกกังวลว่า แกงเหล่านี้จะมีส่วนผสมเป็นสารต้องห้ามด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดเมือ กล่าวว่า ส่วนผสมอาหารที่เข้าข่ายสารเสพติดดังกล่าว ถูกนำมาใช้เป็นส่วนผสมอาหารสำเร็จรูปในสหรัฐฯ ตลอดจนประเทศอื่นๆ และไม่ถูกระบุว่าเป็นสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคแต่อย่างใด ขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์ นิวสเตรตส์ ไทมส์ ในมาเลเซีย รายงานว่า รัฐบาลมาเลเซียสั่งให้ร้านค้าทุกแห่งเก็บขอสปรูตและผลิตภัณฑ์ซุสอื่นๆ

อีกหลายรายการออกจากชั้นวางจำหน่ายสินค้า ภายหลังตรวจสอบพบสารเคมีก่อมะเร็ง คือ ทรี-เอ็มซีพีดี ในซอสปรุงรส 11 ยี่ห้อที่นำเข้ามาจากไทย จีน ได้หวัน ฮองกง และสิงคโปร์ (กรุงเทพมหานคร 130744)

1.3 อาหารและสุขภาพ

1.3.1 เอ็มซีไอตรวจ “กระทิงแดง” ไทย อพย.ป้องกัน “เหล่า” ไม่อันตราย

วันที่ 22 กรกฎาคม 2544 นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เปิดเผยถึงกรณีนี้ที่ประเทศมาเลเซียมีคำสั่งห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มผสมกาแฟเย็นยี่ห้อ “กระทิงแดง” หลังจากที่ มีชาวสวีเดน 3 รายเสียชีวิต เนื่องจากดื่มเครื่องดื่มดังกล่าวผสมแอลกอฮอล์ และดื่มหลังจากออกกำลังกายว่า ก่อนที่ประเทศมาเลเซียจะสั่งห้ามเมื่อ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา สำนักข่าวสารอเมริกา (voice of America) หรือวีโอเอ ได้นำเสนอข่าวการดื่มเครื่องดื่มผสมกาแฟเย็นกับแอลกอฮอล์แล้วเสียชีวิตมาแล้ว

นพ.วิชัยกล่าวว่า เมื่อปี 2543 อย.ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาเครื่องดื่มกาแฟเย็นในประเทศไทยทั้งหมด รวมทั้งกาแฟและน้ำอัดลมด้วย ก่อนที่จะส่งให้คณะกรรมการอาหารพิจารณาว่าสมควรจะเพิ่มปริมาณสารกาแฟในเครื่องดื่มผสมกาแฟเย็นจาก 50 มิลลิกรัมต่อขวดเป็น 80 มิลลิกรัมหรือไม่ ตามที่เจ้าของผลิตภัณฑ์ “กระทิงแดง” ร้องขอมา ผลการศึกษาพบว่า เครื่องดื่มดังกล่าวมีผลต่อความดันโลหิตและหัวใจน้อยมากในคนที่เคยดื่มมาแล้ว ส่วนการนำไปผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือดื่มหลังจากออกกำลังกาย นักวิจัยไทยไม่ได้ระบุข้อห้ามใด

“ในต่างประเทศ วิทยุแนะนำเครื่องดื่มผสมกาแฟเย็นผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้สามารถเที่ยวได้จนถึงเช้า แต่ที่พบว่ามีคนตายนั้นยังไม่ทราบรายละเอียดว่าเพราะเหตุใดกันแน่”

นพ.งยุทธ ขจรธรรม อาจารย์ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกัน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้วิจัยเรื่องเครื่องดื่มกาแฟเย็นให้ข้อ. เปิดเผยว่า ปริมาณสารกาแฟในกระทิงแดงที่ผลิตในไทยมีเพียง 50 มิลลิกรัมต่อขวด ไม่ทราบว่าการกระทิงแดงที่ขายต่างประเทศมีปริมาณต่อขวด หรือต่อกระป๋องเท่าใด ขณะที่กาแฟ 1 แก้วมีกาแฟ 60-70 มิลลิกรัม ปริมาณกาแฟมากกว่ากระทิงแดงมาก เห็นว่าการที่มีคนเสียชีวิตเพราะนำเครื่องดื่มสองชนิดมาผสมกันน่าจะเป็นเรื่องประจวบเหมาะมากกว่า

“ผมพูดเช่นนี้ไม่ได้เข้าข้างกระทิงแดง แต่มีจุดยืนชัดเจน และไม่เห็นด้วยกับกระทิงแดงหรือเครื่องดื่มชูกำลังทั้งหลายในประเทศไทยที่ทำการตลาดมุ่งขายให้แต่ผู้ใช้แรงงาน กลุ่มคนด้อยโอกาส ผมว่าไม่ถูกต้องที่เครื่องดื่มผสมกาแฟเย็นขายดีมากในประเทศไทย ผมถือว่าเป็นความผิดพลาดในอดีตของ อย. อย่างไรก็ตาม ผมเคยวิจัยเมื่อ 10 ปีก่อน คนไทยนำเครื่องดื่มชูกำลังผสมกับแอลกอฮอล์ที่น้อยมาก มีเพียง 2% ของจำนวนคนดื่มทั้งหมด และยังไม่พบว่ามีใครเสียชีวิต ส่วนการศึกษาฉบับล่าสุดยังไม่สมบูรณ์”

ด้านนายสานิต หวังวิชา ผู้จัดการฝ่ายการตลาด บริษัท เครื่องดื่มกระทิงแดง จำกัด กล่าวว่า ตอนนี้อยู่ไม่มีการยืนยันหรือระบุชัดเจนว่าผู้ดื่มกระทิงแดงแล้วทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตแม้กระทั่งในสวีเดน แต่ยอมรับว่าตอนนี้การให้เครื่องดื่มกระทิงแดงผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นและผู้ดื่มแอลกอฮอล์ และเชื่อว่าความนิยมนี้จะเกิดขึ้นในหลายประเทศแถบเอเชียรวมถึงไทยด้วย ซึ่งขณะนี้บริษัทได้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับสถานบันเทิงต่าง ๆ อนึ่ง ปัจจุบันเครื่องดื่มกระทิงแดงมีจำหน่ายในกว่า 45 ประเทศและมียอดขายรวมกว่า 10,000 ล้านบาท (มติชน 230744)

1.3.2 วท. ชี้สุดโหดร้ายกว่าหูลาม “ไวด์ เอด” แย้งสธ. หลงประเด็น

ดร.พีรศักดิ์ วรสุนทรโรต ผู้ว่ากรรพ. ชี้แจงว่า จากการที่ วท. ได้ตรวจวิเคราะห์ปริมาณสารปรอทปนเปื้อนในหูลามพบว่า 7 ใน 10 ตัวอย่างมีสารปรอทถึง 20 - 30 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมของหูลาม ซึ่งถือว่าเป็นปริมาณปนเปื้อนของสารปรอทที่สูงมากเมื่อเทียบกับมาตรฐานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ คือประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 กำหนดให้ในอาหารทั่วไปจะมีสารปรอทได้ในปริมาณไม่เกิน 0.02 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมของอาหารและในอาหารทะเลไม่เกิน 0.5 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างที่นำมาส่งตรวจยังไม่ถือว่าเป็นตัวแทนของหูลามที่ขายอยู่ในท้องตลาดทั่วไปได้ ทว่าเพื่อความแน่ใจควรมีการสุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมขึ้นมากกว่า 100 กว่าตัวอย่างขึ้นไป เพื่อเป็นตัวแทนที่แท้จริงของการปนเปื้อนของสารปรอทในหูลาม ทั้งนี้ พิษภัยจากสารปรอทการเบื้องต้นหลังจากได้รับสารปรอทคือ มีอาการหมดแรง เบื่ออาหาร ปวดหัว และในรายที่รุนแรงอาจมีผลในกระเพาะและลำไส้ ซึ่งเป็นสาเหตุที่อาจพบอุจจาระสีดำ ร่างกายสามารถรับสารปรอทได้ 3 ทางคือ รับประทาน หายใจ และทางผิวหนัง โดยเฉพาะทางหายใจจะเป็นทางที่รับสารปรอทได้สูงสุดเนื่องจากสารปรอทสามารถซึมผ่านถุงลมปอดได้ถึงร้อยละ 60 ของไอปรอทที่หายใจเข้าสู่ร่างกาย และร้อยละ 5-10 จากการรับประทาน

ด้าน น.ส. วลัยลักษณ์ คงสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่องค์การอนุรักษ์สัตว์ป่านานาชาติ (ไวด์ เอด) ออกมาชี้แจงว่าขณะนี้เกิดความเข้าใจผิดใหญ่โต ไวด์ เอด ได้ออกข่าวเรียกร้องให้รัฐบาลไทยและสหประชาชาติหันมาให้ความสำคัญเรื่องหูลาม เพราะจากการวิจัยที่ได้จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พบว่าร้อยละ 70 % ของหูลามตากแห้ง ซึ่งยังไม่ได้นำมาปรุงอาหาร มีโลหะหนัก เช่น สาร

ปรอทเกินมาตรฐานที่กำหนดว่าปลอดภัยถึง 42 เท่า และจากการคุยกับพ่อค้าแม่ค้าในตลาดเยาวราช พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ถูกหลอกจากพ่อค้าหัวใสนำเอาสารเคมีบางชนิดมาใส่ในหุฉลามที่ยังไม่ผ่านการปรุงให้มีขนาดใหญ่ขึ้น

"โวลด์ เอด" ไม่ได้หมายความว่า สารเคมีที่นำมาฉีดขยายขนาดนั้นเป็นสารปรอท แต่มีการสื่อสารผิดพลาดกลายเป็นสารปรอท เพราะฉะนั้นจึงต้องชี้แจงให้เข้าใจ และหากสธ.จะสุ่มตรวจหุฉลามก็ขอให้ตรวจว่าผู้ค้าหัวใสเหล่านี้ใช้สารอะไรในการฉีดเพิ่มขนาดหุฉลามกันแน่ เพราะโดยปกติแล้วสารปรอทไม่ได้มีสรรพคุณทำให้เพิ่มขนาดได้ เพื่อจะได้รู้ว่าสารที่ฉีดนั้นมันอันตรายต่อผู้บริโภคเพิ่มขึ้นหรือไม่" (ผู้จัดกร 060744)

1.3.3 โค - กระบือ "เฮโม" ตายแล้วกว่าครึ่งพัน

นายระพีพงศ์ วงศ์ดี อธิบดีกรมปศุสัตว์ เปิดเผยเมื่อวันที่ 23 ก.ค. ว่า สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับศูนย์วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ภาคใต้ ได้เข้าไปสอบสวนอาการและส่งซากโค กระบือจำนวนมากที่ล้มตายโดยไม่ทราบสาเหตุไปชันสูตรที่ห้องปฏิบัติการแล้ว พบว่าสาเหตุการป่วยและตายของโค-กระบือดังกล่าวมาจากโรคเฮโมเรียกเชิพติซิเมีย ซึ่งเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย พาสเจอร์ลล่า มัลโตซิดำ ชนิดบี (Pasteurella multocida) ซึ่งเป็นเชื้อที่มีความรุนแรง แพร่ระบาดอยู่ตามบริเวณพื้นดิน หญ้าและแหล่งน้ำ เมื่อโค กระบือกินหญ้าหรือน้ำที่มีกรปนเปื้อนของเชื้อเข้าไปก็จะเกิดอาการติดเชื้อหรือถ้ามีบาดแผลก็อาจจะติดทางบาดแผลได้

"แมลงก็เป็นตัวนำเชื้อโรคได้ ดังนั้น สัตว์ร่วมฝูงหรือที่อยู่บริเวณใกล้เคียง จึงมีโอกาสติดเชื้อสูง สัตว์ที่ป่วยจะมีอาการซึม มีไข้สูง หายใจขัด ท้องอืด อาจป่วยเฉียบพลัน อาการจะไม่ชัดเจน แต่จะเสียชีวิตเร็วมาก แต่ถ้าเพิ่งได้รับเชื้อหรือได้รับเชื้อไม่มากแล้วให้ยาปฏิชีวนะจำพวกเพนนิซิลิน สเตรปโตมัยซิน เทอรามัยซินหรือซัลฟา จะรักษาได้ทันทั้งนี้ และขอความร่วมมือพี่น้องเกษตรกรว่าหากพบสัตว์ป่วยตายให้ฝังหรือเผาทำลาย อย่าทิ้งลงแหล่งน้ำหรือลำคลอง และไม่ควรนำไปบริโภคถึงแม้ว่าจะไม่ติดต่อกับคน แต่จะทำให้โรคแพร่กระจายกว้างขึ้น" นายระพีพงศ์กล่าว

น.ส. ไศภิชฐ์ ธัญลักษณ์กุล ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา รายงานว่า จ. นครราชสีมาไม่มีโรคนี้มานานกว่า 20 ปีแล้ว แต่นับจากวันที่ 17 - 21 ก.ค. ที่ อ.สูงเนิน-ลก มีโค - กระบือตายเพราะโรคนี้ไปแล้ว 375 ตัว ที่ อ.ตาบโค ตายแล้ว 45 ตัว รวม 420 ตัว สภาพการเลี้ยงโค - กระบือส่วนใหญ่จะเป็นการปล่อยในทุ่งหญ้าโรคจึงระบาดได้ง่าย และการควบคุมดำเนินการได้ยาก

ตามหลักความเชื่อ ชาวบ้านในพื้นที่จะไม่บริโภคเนื้อสัตว์ที่ตาย พบเห็นว่าสัตว์ป่วยใกล้ตายเลยรีบเชือดฆ่าและ เชื้อโรคที่มีอยู่ในเลือดและเนื้อสัตว์เลยออกมาปนเปื้อนในดินและแหล่งน้ำบริเวณนั้น และมีแมลงวันไปตอมซากเลยเป็นพาหะนำโรค ทำให้โรคแพร่กระจายมากขึ้น ขณะนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทำลายซากสัตว์รวมทั้งทางงบประมาณสนับสนุนและขอเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายพร้อมทั้งแจ้งชาวบ้านห้ามฆ่าและโค - กระบือไปบริโภคแล้ว (มติชน 240744)

1.4 อาหารจีเอ็มโอ

1.4.1 คำร่างแก้ไขกม. ฉลากอาหารจีเอ็มโอ ปล่อยอาหารเด็กปนเปื้อนเทียบ มั่นใจต่างประเทศ ตรวจพบแน่

น.ส.อวยพร สุทธิญาณการ เจ้าหน้าที่ทรงศักดิ์ด้านพันธุวิศวกรรม กรีนพีซเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กล่าวว่า จากการที่ ก. สาธารณสุข ได้มอบหมายให้กรีนพีซเข้าร่วมประชุมในคณะทำงานพิจารณากำหนดแนวทางการติดฉลากอาหารตัดแต่งพันธุกรรม (จีเอ็มโอ) ซึ่งมีการประชุมพิจารณากำหนดแนวทางการติดฉลากทั้งหมด 3 ครั้ง แต่แต่ละครั้งจะมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขร่างฯ ดังกล่าว โดยอ้างถึงความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติและเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภค และในการประชุมครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 17 ก.ค. ที่ผ่านมานั้นประธานในที่ประชุมได้มีคำสั่งให้เปลี่ยนแปลงร่างจากการประชุมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในหัวข้อสำคัญจากเดิมกำหนดให้แต่ละส่วนประกอบของอาหารและผลิตภัณฑ์ที่มีการปนเปื้อนจีเอ็มโอเกินร้อยละ 3 หรือร้อยละ 5 ต้องติดฉลาก เปลี่ยนมาเป็นกำหนดให้อาหารและผลิตภัณฑ์ที่ปนเปื้อนจีเอ็มโอเกินกว่าร้อยละ 5 ในส่วนประกอบทั้งหมดจะต้องติดฉลาก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะส่งผลให้อาหารที่ปนเปื้อนจีเอ็มโอจำนวนมากที่ตรวจสอบได้ทางห้องปฏิบัติการไม่จำเป็นต้องติดฉลาก ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นอาหารสำหรับเด็กและอาหารเสริม การแก้ไขร่างกม.ดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาทางปฏิบัติในประเทศไทยเหมือนที่เคยเกิดที่ประเทศญี่ปุ่นอย่างแน่นอน คือตอนตรวจสอบสินค้าหลักในประเทศจะไม่พบการปนเปื้อนแต่เมื่อนำไปตรวจสอบต่างประเทศ กลับพบว่าเป็นจีเอ็มโอ หากนำเกณฑ์นี้มาใช้จะทำให้สินค้าจากประเทศไทยไม่ได้รับความเชื่อถือจากประเทศคู่ค้าที่เคร่งครัดในเรื่องนี้แน่นอน

ด้านน.ส.สายรุ้ง ทองปลอน ผู้จัดการสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค ในฐานะตัวแทนเครือข่ายองค์กรผู้บริโภค 19 แห่ง เปิดเผยว่า ในที่ประชุมเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคได้คัดค้านอย่างเต็มที่แล้ว แต่ก็ไม่สำเร็จ เท่าที่ทราบเลขาฯ อย. อ้างว่า เหตุที่ผลออกมาอย่างนั้น เป็นเพราะถูกกดดันจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งยื่นเงื่อนไขว่า ถ้าหากฉลากจีเอ็มโอออกอย่างมีอคติจะมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของสินค้ากว่า 4 หมื่นชนิดที่ไทยส่งออกไปยังสหรัฐด้วย ถ้าคำพูดนี้ออกมาจากปากของกระทรวงพาณิชย์จะไม่แปลกใจเลย แต่น้อออกมาจาก อย. ที่ทำหน้าที่ปกป้องความปลอดภัยของผู้บริโภคไทย

ด้วยเหตุนี้สหพันธ์องค์กรผู้บริโภคจึงเห็นว่า (ร่าง) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่...) พ.ศ.....เรื่องการแสดงฉลากอาหารที่ได้จากเทคนิคการดัดแปลงพันธุกรรมหรือพันธุวิศวกรรม ของคณะทำงานฉลากอาหารจีเอ็มโอที่มี นพ.วิชัย เป็นประธาน และเตรียมจะเสนอร่างดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการอาหารตัดแต่งพันธุกรรมนั้น เป็นร่างที่สหพันธ์องค์กรผู้บริโภคและเครือข่ายองค์กรผู้บริโภค 19 องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ พร้อมทั้ง เรียกร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ดังนี้ 1.ขอให้มีการพิจารณาแก้ไขร่างประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับดังกล่าวก่อนที่จะนำไปพิจารณาในขั้นต่อไป 2.ให้นำวิธีการตรวจสอบจากแหล่งที่มาของวัตถุดิบ มาใช้ในการตรวจสอบว่าอาหารดังกล่าวปนเปื้อนจีเอ็มโอหรือไม่ (TRACABILITY) 3.ขอให้รัฐบาลเร่งผลักดันพระราชบัญญัติองค์กรอิสระผู้บริโภค ซึ่งเป็นกฎหมายลูกตามรัฐธรรมนูญมาตรา 57 โดยเร็ว เพื่อเป็นกระบอกเสียงที่แท้จริงในการปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค (มติชน 220744, ผู้จัดการ 200744)

2. ความเคลื่อนไหวด้านสาธารณสุข

2.1 นโยบายและแนวคิดด้านสาธารณสุข

2.1.1 แพทย์ไทยแห่งเรียน "หมอบรรพชา" หวังปรับตัวสอดคล้องโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค

นพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการปฏิรูประบบบริการสาธารณสุข เปิดเผยว่า ตามที่โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าหรือที่เรียกว่า 30 บาทรักษาทุกโรค ซึ่งแพทย์จะปฏิบัติหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นหมอประจำตัวหรือหมอประจำครอบครัวให้กับประชาชน ทำให้แพทย์หันมานิยมสมัครเรียนในหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญเวชปฏิบัติครอบครัวของแพทยสมาคมขึ้น จากเดิมที่เคยมีผู้เรียนไม่ถึง 10 คน ต่อปี แต่ปีนี้เพิ่มขึ้นเป็นกว่า 50 คน นอกจากนี้ในการสอบขออนุมัติของแพทยสภาเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญเวชปฏิบัติครอบครัวในปีนี้มีผู้มาสมัครสอบมากกว่า 200 คน ในขณะที่อดีตมีไม่ถึง 20 คน และผู้ที่มาสอบในปีนี้เป็นแพทย์อาวุโสที่มีชื่อเสียงในวงการแพทย์

ปรากฏการณ์นี้นับเป็นก้าวใหม่ในการศึกษาต่อเนื่องของแพทย์ไทย เพราะไม่เคยพบเหตุการณ์เช่นนี้มาก่อน ทำให้เห็นว่าผลของการปฏิรูประบบบริการสุขภาพจากโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเริ่มปรากฏ อาจารย์แพทย์อาวุโสหลายท่านที่มาสอบในปีนี้ได้เป็นแบบอย่างที่ดี นพ.สงวนกล่าวอีกว่า หมอที่คืนั้นควรจะต้องดูแลคนไข้ทั้งคนและครอบครัว ไม่ใช่ดูแลเฉพาะโรคที่คนไข้เป็นอยู่ มิติทางจิตใจ สังคม มีความสำคัญไม่น้อยกว่าทางมิติทางการแพทย์แต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ หมอประจำครอบครัวจะต้องดูแลคนไข้ทั้งด้านสภาพสังคม จิตใจ โรคที่เป็น รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในครอบครัวอย่างเบ็ดเสร็จ เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับการดูแลครบถ้วน

นพ.สงวนกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขาดแคลนแพทย์ยังมีอยู่มาก โดยเฉพาะในชนบท ซึ่งบางพื้นที่นอกจากจะขาดแคลนแพทย์แล้ว แพทย์ที่มีอยู่ก็ขาดโอกาสในการพัฒนา แพทยสภาจึงควรส่งเสริมให้มีการเรียนหลักสูตรเวชปฏิบัติครอบครัว โดยการใช้การเรียนทางไกล รวมทั้งนำคะแนนจากการปฏิบัติงานจริงในชนบทมานับเป็นคะแนนในการเทียบเพื่อได้อนุมัติบัตรด้วย

นอกจากวิชาชีพแพทย์แล้ว วิชาชีพอื่นๆ ก็ควรจะมีการสนับสนุนให้มีการทำงานเป็นทีมสุขภาพที่ดี โดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่ว่าจะ เป็นวิชาชีพพยาบาลที่ควรส่งเสริมให้มีพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัวมากขึ้น หรือส่งเสริมการพัฒนาเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้ดี (ผู้จัดการ 110744)

2.2 ความเคลื่อนไหวด้านโรคและภัย

2.2.1 กค.-สค. ช่วงวิกฤติโรคไข้เลือดออก ยอดผู้ป่วย 4.3 หมื่นราย ตายเกือบร้อย

สธ.ประกาศเตือนวิกฤติโรคไข้เลือดออก ระบุเตือน กค.-สค.นี้ ควรระวังอย่างยิ่ง นับเป็นช่วงอันตรายซึ่งโรคนี้ระบาดสูงสุด เนื่องจากเข้าสู่ฤดูฝนตกชุก นางสุดารัตน์ เกยุราพันธ์ รมต.สาธารณสุข เปิดเผยว่า ตนได้สั่งการกำชับให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่งจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจไข้เลือดออกขึ้น เพื่อให้สามารถจัดการปัญหาได้อย่างรวดเร็ว สำหรับสถานการณ์ของโรคไข้เลือดออกทั่วประเทศ ตั้งแต่ 1 มกราคม - 30 มิถุนายน 2544 ทั่วประเทศมีรายงานผู้ป่วยทั้งสิ้น 43,699 ราย เสียชีวิต 87 ราย ภาคกลางป่วยมากที่สุดถึง 23,478 ราย เสียชีวิต 50 ราย รองลงมาคือภาคใต้ ป่วย 7,456 ราย เสียชีวิต 20 ราย จังหวัดที่รายงานผู้ป่วยมากที่สุด 10 อันดับแรกได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครสวรรค์ สงขลา นครปฐม ราชบุรี บัตตานี สระแก้ว สมุทรปราการ สุราษฎร์ธานี

พญ.เพ็ญศิริ กัลยาณนุจ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคไข้เลือดออกและหัวหน้าศูนย์ไข้เลือดออกขององค์การอนามัยโลก สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กล่าวว่าขณะนี้กลุ่มเสี่ยงสำคัญที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษพอกับเด็กอายุต่ำกว่า 1 ขวบ คือเด็กอ้วน เพราะเด็กอ้วนจะมีน้ำอยู่ในเซลล์ต่างๆจำนวนมาก และมีไขมันใต้ผิวหนังที่หนา ทำให้การให้สารน้ำทางเส้นเลือดดำในภาวะฉุกเฉินเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก และการคำนวณปริมาณสารน้ำผิดพลาดได้ง่าย เด็กอ้วนจึงมีโอกาสเกิดภาวะน้ำเกิน ปอดบวม น้ำ หรือหัวใจล้มเหลวได้ง่ายเมื่อเทียบกับเด็กปกติ

นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รัฐมนตรีสาธารณสุข กล่าวว่า ขณะนี้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กว่า 700,000 คนทั่วประเทศ ได้ร่วมแรงร่วมใจกันรณรงค์ปราบปรามยุงลายพาหะของโรคไข้เลือดออกที่กำลังระบาดหนักขณะนี้ กรณีที่มีผู้เสียชีวิต ปัญหาที่พบคือ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสไข้เลือดออกชนิดที่ 2 และความเข้าใจของแพทย์ ผู้ป่วยและญาติ ได้เร่งรณรงค์ให้รับบริการตรวจจากแพทย์ อย่างช้อยากินเอง อย่าเปลี่ยนแพทย์ เพราะทำให้ขาดความต่อเนื่องของการรักษา และทางสธ.ได้กำชับทุกโรงพยาบาลให้ความสำคัญกับการตรวจเลือด

นพ.สุรพงษ์ ย้ำอีกว่า อาการของไข้หวัดแตกต่างจากไข้เลือดออกอย่างชัดเจน คือ เมื่อผ่านอาการไข้วันที่ 2 ส่วนใหญ่ไข้หวัดจะมีอาการดีขึ้น คนไข้สดชื่น กินอาหารได้มากขึ้น แต่ไข้เลือดออกเมื่อผ่านวันที่ 2 เข้าสู่การป่วยวันที่ 3-4 ไข้ลดลงแต่ผู้ป่วยจะซึม ทруд กระสับกระส่าย ตัวเย็น กรณีนี้ถือว่าเป็นภาวะช็อก ต้องรีบส่งโรงพยาบาล (ผู้จัดการ 03, 100744, มติชน, กรุงเทพธุรกิจ 050744)

2.3 โรคและภัยจากบุหรี่และสุรา

2.3.1 อนามัยโลกคลอดกฎหมายคุม "บุหรี่" ทั่วโลก พิชควัน หนีงมีลูกยาก

พ.ญ.จูดิต แม็กคาคย ประธานที่ปรึกษาผู้อำนวยการใหญ่ องค์การอนามัยโลกด้านนโยบายและแผนประจำ กล่าวถึงความคืบหน้าของการแก้ปัญหาสุขภาพ อันเป็นผลมาจากการสูบบุหรี่ว่า องค์การอนามัยโลกกำลังจะออกกฎเรื่องกรอบของอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบในระดับนานาชาติ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย เพื่อให้ทุกประเทศมีการปฏิบัติตามกฎหมายที่คล้ายคลึงกัน โดยอนุสัญญานี้จะเป็นกฎหมายฉบับแรกขององค์การอนามัยโลก ซึ่งจะมีการห้ามโฆษณาบุหรี่ การขึ้นภาษีบุหรี่ การปราบปรามบุหรี่เถื่อน รวมทั้งกิจกรรมในการควบคุมยาสูบทั้งหมด

นักวิจัยทั่วโลกยืนยันตรงกันว่า ผู้ที่สูบบุหรี่จะมีความเสี่ยงต่อการเกิดสมรรถภาพทางเพศเสื่อมขึ้น 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบต่อการมีบุตรยาก ลดการเคลื่อนไหวของสเปิร์มในผู้ชาย และทำให้ไขของผู้หญิงที่สูบบุหรี่มีความผิดปกติ ส่งผลให้มีบุตรยาก

พญ.วารวณีย์ ภูมิสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสถาบันควบคุมการบริโภคยาสูบ (สคย.) กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กล่าวว่า ปัจจุบันผู้หญิงไทยติดบุหรี่มากกว่า 600,000 คน จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อเร็ว ๆ นี้ พบว่า ผู้หญิงเริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุ 11 ปีขึ้นไป มีถึงร้อยละ 2.4 ซึ่งผู้หญิงวัยเจริญพันธุ์สูบบุหรี่จะมีโอกาสเสี่ยงอันตรายมากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะระบบการสืบพันธุ์ สารในบุหรี่จะทำให้ไข่ตกยาก เป็นเหตุให้อสุจิมสกับไข่ยากขึ้นกว่าผู้หญิงวัยเดียวกัน และหากตั้งครรภ์จะทำให้ทารกโคตินจากบุหรี่ซึมสู่กระแสเลือด กลายเป็นสารก่อมะเร็ง เข้าไปทำอันตรายต่อบุตรในครรภ์ได้อีก เมื่อลูกโตขึ้นก็จะได้รับสารนิโคตินติดตัวไป ซึ่งนำไปสู่การเสพติดอย่างอื่นต่อไปในอนาคตของเด็ก

นอกจากนี้ ผู้หญิงที่สูบบุหรี่จะมีปัญหาเรื่องผิวพรรณเหี่ยวเฉา มีรอยตีนกาเร็วกว่าผู้หญิงวัยเดียวกันที่ไม่สูบบุหรี่ นอกจากนี้ ลูกสูบบุหรี่ตามแม่มีมากถึง 100% เพราะแม่เป็นต้นแบบสำคัญที่ลูกจับตาและทำตามมากกว่าพ่อ ด้วยเหตุนี้ สธ.จึงให้ความสำคัญกับเด็กผู้หญิง โดยร่วมกับสภากาชาดไทยและอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีอยู่กว่า 7 แสนคนทั่วประเทศดูแลลูกหลานไทยปลอดจากบุหรี่ (อาทิตยวิเคราะห์รายวัน 080244, มติชน 100744)

2.3.2 เตือนภัยคนทำงานในอาคาร พิชบุหรือนันตรายกว่าควันรถ

นพ.หทัย ชิตานนท์ ประธานสถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ อดีตประธานคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เปิดเผยว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้ องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมสหรัฐ (The U.S.Environmental Agency) หรือ อีพีเอ ได้ศึกษาผลกระทบของมลพิษในอากาศต่อมนุษย์ โดยพบว่า ในอาคารมีมลพิษทางอากาศปริมาณสูงกว่านอกอาคารมาก ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกิดมลพิษมากที่สุดคือ ควันบุหรี่ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังระบุอีกว่า คนที่ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานที่สูบบุหรี่ โดยสถานที่ทำงานไม่ได้แบ่งพื้นที่ปลอดบุหรี่ไว้ให้พนักงาน ภายใน 20 ปีจะมีโอกาสเป็นโรคมะเร็งปอดได้มากกว่าคนที่นั่งทำงานในสถานที่ปลอดควันบุหรี่ 500 เท่า

สำหรับในประเทศไทย ทางสถาบันฯ ได้สำรวจสถานที่สาธารณะประเภทต่างๆ ที่ พ.ร.บ.คุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 กำหนดให้จัดเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ และต้องจัดแบ่งพื้นที่ปลอดบุหรี่ให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมทั่วประเทศ จำนวน 1,234 แห่ง โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท ทว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ทั้ง 5 กลุ่มนั้นไม่มีกลุ่มไหนที่ปฏิบัติตามกฎหมายเคร่งครัดเลยแม้แต่หน่วย

กล่าวคือ ในกลุ่มของสถานที่ที่กฎหมายกำหนดให้ปลอดบุหรี่ทั้งหมด ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง รถแท็กซี่ เรือโดยสาร ที่พักรถโดยสาร ห้องสมุดประชาชน ร้านขายยาติดเครื่องปรับอากาศ คลินิก ศาสนสถาน ร้านอาหารในศูนย์การค้าที่ติดเครื่องปรับอากาศ สำรวจรวมกันทั้งสิ้น 466 แห่ง มีปฏิบัติตามกฎหมายเพียง 2.4% เท่านั้น

ขณะที่กลุ่มที่สอง สถานที่ที่กำหนดให้ปลอดบุหรี่ทั้งหมด ยกเว้นห้องพักและห้องทำงานส่วนตัว ได้แก่ โรงเรียน สถานรับเลี้ยงเด็ก อาคารท่าอากาศยาน สนามกีฬาในร่ม สำรวจทั้งสิ้น 97 แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเพียง 12% เท่านั้น กลุ่มที่สาม สถานที่ที่จะต้องจัด

บริเวณให้มีเขตปลอดบุหรี่ได้แก่ อาคารมหาวิทยาลัย อาคารแสดงสินค้าติดเครื่องปรับอากาศ สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร สถาบันการเงิน สำนักงานต่างๆ สรรวจทั้งสิ้น 347 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมายเพียง 1.7% เท่านั้น

กลุ่มที่สี่ สถานที่จำหน่ายอาหาร จัดเลี้ยง เฉพาะบริเวณที่มีเครื่องปรับอากาศ ผู้ประกอบการต้องจัดเขตปลอดบุหรี่ให้เหมาะสมปรากฏว่าสำรวจ 300 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมายเพียง 9% เท่านั้น ที่ร้ายที่สุดคือ ตู้โดยสารรถไฟ เพราะปกติกฎหมายกำหนดให้จัดเขตปลอดบุหรี่อย่างน้อย 75% ปรากฏว่าจากการสำรวจตู้รถไฟ 24 ตู้ก็ ผิดกฎหมายทั้งหมด การสำรวจครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แม้ไทยจะมีกฎหมายคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่มาเกือบ 9 ปี แต่ไม่ค่อยมีหน่วยงานใดเคารพกฎหมายบ้านเมือง (ผู้จัดการ 130744)

2.3.3 พิษสุราตี้มมาก “กะโหลกหน้าปัญญาทึบ” อายุ 20-29 กลุ่มเสี่ยงสมองเสื่อมเร็วสุด

จากกรณีที่ รศ.นพ.วิชัย ไปษยะจินดา ศุนยวิจัยยาเสพยิตต สสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย วิจัยพบว่าเด็กไทยมีแนวโน้มจะตี้มสุรามากขึ้น โดยเฉพาะในหมู่เด็กผู้หญิง ที่สำคัญอายุของผู้ตีมน้อยลงเป็นลำดับ เด็ก 7-8 ขวบก็เริ่มตี้มกันแล้วเกิดจากพ่อแม่ตี้มแล้วให้ลูกทดลองจิบ ผู้ปกครองหรือครูตี้มกันเป็นเรื่องปกติ จนเกิดการเลียนแบบ

ขณะเดียวกันก็มีแรงกระตุ้นจากสื่อโฆษณาให้เด็กอยากลิ้มลอง ซึ่งล่าสุดนายภท พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการกฤษฎีกา ไปศึกษากฎหมายเรื่องการกำหนดอายุผู้ตี้มสุรา นางอัมพร รัตนวิทย์ นักจิตวิทยา ได้ศึกษาวิจัยถึงผลเสียของการตี้มสุรา โดยเฉพาะผลกระทบต่อสุขภาพจิต พบว่าสุราไม่เพียงแต่จะปกปิดการทำงานของสมอง ซึ่งส่งผลให้ผู้ตี้มนั้นขาดความยับยั้งชั่งใจและความรู้สึกผิดชอบชั่วดี นำไปสู่การก่อเหตุรุนแรงนั้น หากยังทำให้ผู้ตี้มสุราตั้งแต่อายุยังน้อย มีระดับเซาว์ปัญญาลดลง โดยเฉพาะผู้ตี้มสุราที่อยู่ในช่วงวัยเรียนถึงเริ่มต้นทำงาน คือ อายุ 20-29 ปี จะมีความเสื่อมของเซาว์ปัญญามากกว่าผู้ตี้มในวัยอื่น (ผู้จัดการ 020744)

2.4 การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

2.4.1 หนุนโรงพยาบาลใช้ภูมิปัญญาไทยสร้างแนวคิดใหม่ส่งเสริมสุขภาพ

นพ.เปรม ชินวัตนานนท์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ จังหวัดปราจีนบุรี เปิดเผยว่า จากการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารบริการและทรงเยี่ยมชมอาคารพิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์เมื่อเร็วๆนี้ ทรงกล่าวชื่นชมโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ว่าทำหน้าที่ครบวงจร ทรงแนะว่า โรงพยาบาลนอกจากจะทำหน้าที่ให้บริการรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เจ็บป่วยให้กลับคืนสู่สภาพปกติแล้ว จะต้องทำเรื่องของการดูแลสุขภาพประชาชนให้แข็งแรงควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะภูมิปัญญาไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อสุขภาพได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากประชาชนปัจจุบันละทิ้งภูมิปัญญานี้มานาน และไม่เชื่อว่าจะสามารถใช้กับสุขภาพได้จริง

โดยหากโรงพยาบาลซึ่งมีบุคลากรสาขาต่างๆที่มีความรู้และปฏิบัติงานสายตรงในเรื่องของสุขภาพ เป็นที่พึ่งและศรัทธาของประชาชนทั่วไปอยู่แล้ว ทำการค้นคว้าพัฒนาวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร ยาสมุนไพร เครื่องสำอางที่ผลิตแปรรูปจากพืชสมุนไพรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ และพัฒนาโรงพยาบาลเป็นศูนย์กลางจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพด้วย ก็จะเป็นการรับรองด้านความเชื่อมั่นและปลอดภัยต่อประชาชนเบื้องต้นว่าภูมิปัญญาเหล่านี้มีประโยชน์ต่อสุขภาพ

นพ.เปรม กล่าวต่อไปว่า จากการพัฒนาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และสมุนไพรกลับมาใช้ในวงการแพทย์ของโรงพยาบาลตั้งแต่ พ.ศ.2526 เป็นต้นมา ทำให้โรงพยาบาลมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล่านี้ เดือนละประมาณ 8 ล้านบาท ส่วนชาวบ้านที่ปลูกสมุนไพรเป็นวัตถุดิบมีรายได้เพิ่มขึ้นเดือนละ 4,000-5,000 บาท ขณะเดียวกันโรงพยาบาลสามารถลดค่าใช้จ่ายในการซื้อขายได้ประมาณเดือนละ 2 ล้านบาทเช่นกัน

นอกจากนี้ โรงพยาบาลยังได้เปิดศูนย์การแพทย์ไทยอภัยภูเบศร์ เพื่อให้บริการด้านการแพทย์แผนไทยเป็นการเฉพาะ ได้แก่ การครอบ การนวดเท้า นวดตัว และประคบด้วยสมุนไพร เปิดให้บริการทุกวัน และได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอันมาก โดยเฉพาะช่วงวันหยุดราชการ (ผู้จัดการ 180744)

2.4.2 สูดทน สมุนไพรถูกเมินจาก “แพทย์” ปรับแผนใหม่ตั้งศูนย์เน้นประชาชน

พญ.เพ็ญญา ททรัพย์เจริญ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยว่า ถ้าหากพูดถึงอัตราการยอมรับและการใช้ของประชาชนโดยทั่วไปแล้ว สถานการณ์โดยรวมถือว่าเข้าขั้นดีมาก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นและถือเป็นจุดอ่อนสำคัญก็คือ ไม่สามารถพัฒนาการแพทย์แผนไทยให้ก้าวหน้าอย่างที่ควรจะเป็นในหลายด้านด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคลากรทางด้านสาธารณสุขนั้น ยังคงมีปัญหาพอสมควร เนื่องจาก “แพทย์” ยังคงตั้งหน้าตั้งตาร้องขอข้อมูลผลงานการวิจัยเพื่อยืนยันประสิทธิภาพในการรักษาอยู่เช่นเดิม ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ถึงแม้จะผลักดันให้สมุนไพรเข้าไปในบัญชียาหลักแห่งชาติบ้างแล้วก็ตาม แต่อัตราการสั่งซื้อหรือสั่งใช้ตามโรงพยาบาลต่างๆก็ยังคงเป็นไปอย่างจำกัดจำเขี่ย หน้าที่โรงพยาบาลบางแห่งยังซื้อแบบเสียไม่ได้ คือซื้อเพื่อนำไปเก็บไว้ ไม่ได้มีการใช้งานจริง

“การทำวิจัยแต่ละตัวใช้งบประมาณสูงมาก ถ้าเราไม่มีเงินแล้วตัดสินใจไปร่วมลงทุนกับต่างประเทศก็จะเกิดปัญหาในเรื่องของสิทธิบัตร ถึงแม้จะทำสำเร็จออกมาเป็นยาคนก็ยังมีติดกับหมอกอีก ต้องให้หมอสั่ง เพราะฉะนั้น เราจึงตัดสินใจเปลี่ยนยุทธศาสตร์ใหม่ โดยมุ่งไปที่การพัฒนาในรูปแบบของยาตัวรับแทน” นอกจากนั้น ยังติดปัญหาทางด้านของ “วัตถุดิบ” ที่ยังคงต้องอาศัยการนำออกมาจากธรรมชาติเป็นหลัก ไม่สามารถวางแผนการผลิตให้กระจายวงกว้างออกไปสู่เกษตรกรได้ เพราะอัตราราคาไม่แน่นอนตายตัว และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับในเรื่องของบุคลากร ที่ไม่สามารถผลิตขึ้นมาให้เพียงพอกับความต้องการได้

พญ.เพ็ญนภา กล่าวต่อไปว่า นับจากนี้เป็นต้นไป สถาบันฯจะมุ่งเน้นไปที่ 2 ส่วนด้วยกัน คือ หนึ่ง ส่งเสริมให้นโยบายปฏิรูประบบสุขภาพในระดับครอบครัวสามารถใช้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรในการป้องกันและฟุ้งตนเองก่อนเกิดโรคภัยไข้เจ็บ ภายใต้แนวคิด “ครอบครัวสุขภาพดีด้วยการแพทย์แผนไทย” กล่าวคือ อย่างน้อยแต่ละครอบครัวจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแพทย์แผนไทยบ้าง เช่น การใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน ทั้งในรูปของอาหาร และยารักษาโรคหรือการนวดต่างๆ เป็นต้น

สอง จะมุ่งคัดเลือกและพัฒนาตำรายาต่างๆเพื่อให้เข้าสู่ “โครงการ 30 บาทฯ” มากขึ้น รวมกระทั่งถึงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการแพทย์แผนไทยในจังหวัดต่างๆ ให้สมบูรณแบบครบวงจร ทั้งนวด อบ ประคบ และให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพ ซึ่งขณะนี้ มีประมาณ 35 แห่งทั่วประเทศแล้ว (ผู้จัดการ 130744)

2.4.3 ฟีกิจิตควบคุมโรคเอดส์ได้ เผยทำให้เชื้อเอชไอวีโตช้า

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในการสัมมนาระดับชาติเรื่องโรคเอดส์เมื่อเร็วๆนี้ มีการเสวนาเรื่อง การดูแลสุขภาพทางเลือกสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์ โดย นพ.อนุพงศ์ ชิตวรากร ผู้อำนวยการกองโรคเอดส์ นางอังคณา หิรัญสวัสดิ์ สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายไมตรี สุทธิจิตต์ คณะแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นายยิ่งยง เทาประเสริฐ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการแพทย์พื้นบ้าน สถาบันราชภัฏเชียงราย และนางสมพร เติร์มชัยศรี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นพ.อนุพงศ์กล่าวว่า ถ้าจะให้การรักษาผู้ป่วยเอดส์เป็นไปอย่างทั่วถึงและครอบคลุมผู้ป่วยทั้งหมด ต้องใช้งบประมาณ 3-4 หมื่นล้านบาทต่อปี เพื่อผู้ติดเชื้อ 200,000-300,000 รายที่อยู่ในเกณฑ์ต้องช้ยาต้านไวรัส ซึ่งในสภาพการณ์ปัจจุบันไม่สามารถเป็นไปได้ การแพทย์ทางเลือกจึงถูกพูดถึงกันมาก เพราะผ่านขั้นตอนการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์แล้วว่าได้ผล ไม่ว่าจะเป็นการรักษาด้วยสมุนไพร การฟีกิจิตหรือการรักษาโดยหมอพื้นบ้าน ถ้าทำความเข้าใจกับการดูแลสุขภาพทางเลือกที่มีความเชื่อมโยงกับการทำให้เกิดสุขภาพองค์รวม ก็จะทำให้คนมีสุขภาพที่ดีขึ้นได้

ส่วนนางสมพรกล่าวว่า สภาพจิตใจก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ติดเชื้อมีอาการดีขึ้นหรือแย่ลง หากสามารถควบคุมจิตใจได้ก็จะสามารถควบคุมสารเคมีในร่างกายได้ จากการวิจัยพบว่า หลังจากฟีกิจิตแล้วทำให้เชื้อเอชไอวีที่มีอยู่ในร่างกายเติบโตช้า บางส่วนตายไป แต่ทำให้ดีขึ้นมาก การบริหารจิตใจจึงเป็นการเยียวยาแบบจิตประสานกาย เป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นการเยียวยาแบบองค์รวมเช่นเดียวกับการเยียวยาทางจิตวิญญาณ

วิธีการฟีกิจิตมีอยู่ 3 วิธี คือ คิดดีทำดี พูดดี ปฏิบัติสมาธิ และในปี 2538-2540 มีผลการวิจัยว่า หลังฟีกิจิตแล้วทำให้การไหลเวียนของเลือดดีขึ้น หน้าตาสดใส สารเครียดลดลง นอกจากนี้ยังสามารถรักษาโรคซึมเศร้าได้ด้วย หมอเมืองหรือหมอพื้นบ้านชาวเหนือได้รับการถ่ายทอดการรักษาแบบพื้นบ้านมานับร้อยปี ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นวิธีการที่แยบยล ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถรักษาโรคเอดส์ให้หายขาดก็ตาม วิธีการต่างๆแบ่งเป็น 1.พิธีกรรมบำบัด เช่น บูชาเทียน ชันผีปู่ย่า ส่งผีตะวัน บูชาข้าวเท่าอายุ 2.กายบำบัด เช่น บีบเส้น บีบเอ็น เอาเอ็น เป่าห้า เช็ดไข่ ดีด้วยค้อนนมไม้ 3.สมุนไพรบำบัด เช่น ยาหม้อ ยาต้ม ยาตอง ยาขมหั่ว 4.อาหารบำบัด เช่น อาหารแสลง อาหารผิดกิน อาหารผิดสวบ 5.เหนือธรรมชาติ เช่น ยันต์ แก้วเคล็ด ยาป้อด ยาสะจจะ ยารพระโพธิสัตว์ ทั้งหมดสามารถดูแลรักษาตั้งแต่การป้องกันตั้งแต่เริ่มแรก นางสมพรกล่าว (มติชน 150744)

ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับท่าทางของการดำเนินชีวิต

1. ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการบริโภค

1.1 ความเคลื่อนไหวการบริโภคสินค้าทั่วไป

1.1.1 เซ็นทรัลเทรดดิ้ง ปลุกกระแสตลาดเครื่องดนตรี วางแผนทำตลาดเปียโนอัจฉริยะพูดได้

นายสาโรจน์ อุดมกิจมงคล รองกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายผลิตภัณฑ์ถ่ายภาพและเครื่องดนตรี บริษัท เซ็นทรัลเทรดดิ้ง จำกัด ผู้นำเข้าและจัดจำหน่ายเครื่องดนตรียี่ห้อคาสิโอ เปิดเผยว่าปัจจุบันสินค้าในกลุ่มเครื่องดนตรีได้รับความนิยมอย่างสูง โดยเฉพาะสินค้าประเภทคีย์บอร์ด และเปียโน ซึ่งมีอัตราการจำหน่ายเติบโตปีละ 10 - 15 % แม้ในช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะชะลอตัว แต่ธุรกิจนี้กลับได้รับผลกระทบน้อยมาก โดยเฉพาะการลดภาษีนำเข้าจาก 30 % เหลือ 10% ทำให้ราคาสินค้าไม่เพิ่มขึ้นแต่ได้สินค้าที่มีฟังก์ชันมากขึ้นกว่าเดิม

ปัจจุบันสินค้าหลักที่กลุ่มเซ็นทรัลเทรดดิ้ง จำหน่าย ประกอบด้วย คีย์บอร์ด เปียโน กีตาร์ และเครื่องเสียง โดยกลุ่มคีย์บอร์ดนั้นมีจำหน่ายตั้งแต่ราคา 1,500 บาทไปจนถึงประมาณ 60,000 บาท ซึ่งเป็นสินค้าที่จับกลุ่มลูกค้าทุกระดับตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงผู้ใหญ่และนักดนตรีมืออาชีพ ส่วนเปียโนนั้นมีจำหน่ายตั้งแต่ราคา 1 แสนบาทไปจนถึงระดับล้านบาท ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าพิเศษโดยการซื้อขายเปียโนจะทำอยู่บนรากฐานเดียวกับการซื้อขายรถยนต์ เช่น การขายระบบเงินผ่อน รวมทั้งจัดโปรโมชั่นขึ้นควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ลูกค้าสามารถตัดสินใจซื้อสินค้าได้ง่าย

สำหรับการทำตลาดในช่วงครึ่งปีหลังนั้น เซ็นทรัลเทรดดิ้ง ได้นำเข้าดีจิตอลเปียโน คาสิโอ รุ่น AL -100R หรือเรียกว่า เปียโนพูดได้เข้ามาทำตลาดในประเทศไทย โดยมีกำหนดเปิดตัวตั้งแต่วันที่ 3 ส.ค. 2544 ซึ่งเปียโนรุ่นนี้มีลักษณะเด่นคือ มีแสงไฟกะพริบบนคีย์ ซึ่งเป็นลิขสิทธิ์ เฉพาะของคาสิโอ เพื่อให้ผู้ที่เล่นเปียโนไม่เบื่อได้ฝึกหัดในเบื้องต้น มีโปรแกรมช่วยฝึกการเล่นเปียโน มีจังหวะในระบบอัตโนมัติ สามารถบันทึกข้อมูลที่โดดเด่นกว่าเปียโนทั่ว ๆ ไป ราคาจำหน่าย 120,000 บาท แต่จะขายในช่วงโปรโมชั่นเพียง 98,000 บาท เนื่องจากเปียโนรุ่นนี้ เหมาะทั้งกับผู้ที่เล่นเปียโนไม่เก่งไปจนถึงคนระดับมืออาชีพ ซึ่งทำให้บริษัทมั่นใจว่าจะได้รับการตอบรับจากผู้ที่กำลังมองหาเปียโนในขณะนี้อย่างแน่นอน

อย่างไรก็ตาม ยอดนำเข้าเปียโน ในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้มีมูลค่า 77 ล้านบาท ซึ่งมีการเติบโตเท่าเดิม คีย์บอร์ดนำเข้า 58 ล้านบาท เติบโต 10 % ดีจิตอลเปียโน 17 ล้านบาท เติบโต 25 % โดยคาดว่าปีนี้ตลาดดีจิตอลเปียโนจะเติบโตขึ้นอย่างน้อย 10% และในอนาคตเชื่อว่าจะเป็นสินค้าที่เข้ามาทดแทนเปียโนแบบเดิม (ผู้จัดการ 310744)

1.2 การท่องเที่ยว นันทนาการ และชีวิตทางวัฒนธรรม

1.2.1 ในหลวงทรงเตือนอย่าสร้างศัพท์ใหม่ ชีภาษาไทยวิกฤต จึงนำเลิกพูดปนฝรั่ง

เมื่อวันที่ 29 ก.ค. 2544 ที่หอประชุมใหญ่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในพิธีเปิดงาน "วันภาษาไทยแห่งชาติ" พร้อมทั้งทรงมีพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์สำคัญของชาติ เป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่แสดงความเป็นไทย นอกจากคนไทยจะใช้ภาษาไทยเป็นสื่อแสดงความคิดเห็น และความเข้าใจในชีวิตประจำวัน ยังมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสารสำหรับการประกอบอาชีพของบุคคลทุกสาขาอาชีพ เป็นเครื่องมือสืบทอดวิทยาการต่าง ๆ เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชาติ ตกทอดถึงอนุชนทุกยุค จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและพัฒนาประเทศ ดังนั้นชาวไทยทุกคนจึงควรตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย และถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องร่วมมือร่วมใจกันรักษาและทำนุบำรุงภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติไว้ให้คงดำรงยืนยงตลอดไป

จากนั้นนายชัชชัย สุมิตร อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อัญเชิญพระบรมราชโองการสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ อ่านแก่ที่ประชุมว่า "เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียงคือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยคนับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สามคือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้"

ทางด้านพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ส่งสารเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติถึงพี่น้องชาวไทยใจความว่า รัฐบาลกำหนดวันภาษาไทยแห่งชาติขึ้นเพื่อให้ทุกคนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ คนไทยโชคดีที่มี

ภาษาไทยของตัวเองจึงควรมีใจและตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยยิ่งกว่าภาษาอื่น ช่วยกันรณรงค์ส่งเสริมค่านิยมที่พึงประสงค์ในการใช้ภาษาไทย

ส่วนทางด้าน นพ.อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีเคยสถาน ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งของปาฐกถาว่า ถ้าคนไทยพูดและคิดโดยใช้ภาษาไทยจะมีเวลาคิด จะไม่พูดพล่อย ๆ หรือพูดแล้วทำให้เกิดความเสียหายหรือขาดศรัทธาได้ โดยเฉพาะถ้าเป็นผู้นำประเทศ เรื่องนี้เป็นปัญหาระดับชาติ วิกฤตไม่แพ้วิกฤตเศรษฐกิจ ถ้าภาษาไทยเสียและสูญไป วัฒนธรรมอย่างอื่นของชาติคงอยู่ไม่ได้ ผู้นำประเทศต้องเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดในเรื่องนี้ (มติชน, ข่าวสด 300744)

1.2.2 นักท่องเที่ยวต่างชาติมุ่งขอปingsินค้าราคาถูก พบ 6 จังหวัดเป็นที่นิยมมากที่สุด

นางสาวณัฐทิพย์ ทิวไผ่งาม รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2544 ว่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้สรุปข้อมูลผลการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศปี 2544 นอกฤดูท่องเที่ยวของเดือน พ.ค. ปรากฏว่ามีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 720,732 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ถึง 6.2 % โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่จัดการเดินทางเอง 73.4 % และที่เดินทางมาที่บริษัทนำเที่ยวอีก 26.6 % โดยนักท่องเที่ยวจำนวน 65.4 % เดินทางมาไทยโดยตรงอีก 34.6 % เดินทางเชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะในเอเชีย สำหรับระยะเวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในประเทศไทยเฉลี่ย 9.36 วัน แต่ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาไทยแห่งเดียวจะใช้เวลาเฉลี่ย 8.62 วัน หากเดินทางเชื่อมโยงกับประเทศอื่น จะใช้เวลาในประเทศไทย 10.75 วัน ขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาที่บริษัทนำเที่ยวจะใช้เวลาน้อยกว่าเพียง 6.14 วัน ในกรณีที่เดินทางมาไทยเพียงแห่งเดียว แต่ถ้าเดินทางเชื่อมโยงกับประเทศอื่นด้วยจะใช้เวลาในประเทศไทยเฉลี่ย 5.35 วัน

ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมากที่สุด 6 อันดับแรก ได้แก่ กทม. เชียงใหม่ พัทยา (จ.ชลบุรี) ภูเก็ต หาดใหญ่ (จ.สงขลา) และเกาะสมุย (จ.สุราษฎร์ธานี) ในขณะที่ยังมีเรื่องที่น่าท่องเที่ยวไม่พอใจในการมาเมืองไทย ได้แก่ การจราจร การสื่อสารทางภาษาอังกฤษ แท็กซี่ ระเบียบพิธีเข้าออกประเทศ และการให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว เป็นต้น แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ถึง 95.3% ประสงค์ที่จะกลับมาเที่ยวประเทศไทยอีก สำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มเอเชีย - อาเซียน และกลุ่มแอฟริกาส่วนใหญ่ต้องการมาเมืองไทย เนื่องจากเป็นแหล่งขอปingsินค้าราคาถูก

อนึ่ง วาระแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชาติระยะยาวคือ การมีเอกลักษณ์ไทย ในมาตรฐานสากลในปี 2555 โดยมุ่งความยั่งยืนที่ระดับคุณภาพการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น เพื่อให้ไทยเป็น "World Class Destination" ส่วนเป้าหมายของแผน 9 คือเป็นช่วงแห่งการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับครอบครัวไทยและสร้างภาพลักษณ์ให้ไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในเอเชียแปซิฟิก และผลักดันให้ไทยเป็นอาเซียน เกตเวย์ เต็มรูปแบบ ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 9 นั้นคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาไทยไม่น้อยกว่า 14 ล้านคน กลยุทธ์ที่สำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาฉบับที่ 9 คือจะเน้นลงไปสู่ระดับภูมิภาค ซึ่งททท.จะเลือบทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับชาติ (กรุงเทพธุรกิจ 250744)

1.3 ความเคลื่อนไหวด้านสื่อสารมวลชน

1.3.1 ดิงยูบีซีราคาแพง - รายการแย้

รายงานข่าวจากทำเนียบรัฐบาลแจ้งว่า ทางสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีโฆษณาในเครือข่ายโทรทัศน์ยูบีซี ซึ่งการสำรวจเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วประเทศจากครัวเรือนที่เป็นสมาชิกจำนวน 4,600 ครัวเรือน และครัวเรือนที่ไม่เป็นสมาชิกแต่ชมรายการของยูบีซีจำนวน 2,400 ครัวเรือน โดยการสำรวจได้กำหนดขอบเขตของการโฆษณาว่า หมายถึงการโฆษณาในช่องรายการที่ผลิตโดยยูบีซีและโฆษณาต่างประเทศในช่องรายการของต่างประเทศ (Pass through)

ผลการสำรวจการโฆษณาในยูบีซีปรากฏว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.1 ไม่เห็นด้วยกับการมีโฆษณา โดยร้อยละ 63.9 ของผู้ที่ไม่เห็นด้วยให้เหตุผลว่าเสียค่าสมาชิกรายเดือนแล้ว และร้อยละ 46.3 ของผู้ที่ไม่เห็นด้วยเห็นว่าเสียอรรถรสในการชมรายการ ส่วนความคิดเห็นต่อการมีโฆษณาเฉพาะจากต่างประเทศในช่องรายการต่างประเทศ (Pass through) พบว่าเห็นด้วยกับการมีโฆษณาในลักษณะนี้ร้อยละ 42.2 และร้อยละ 38.1 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากมีการอนุญาตให้มีโฆษณาพบว่า ร้อยละ 89.8 เห็นว่ายูบีซีควรลดราคาค่าสมาชิกลงเป็นลำดับแรกร้อยละ 78.3 และร้อยละ 24.6 เห็นว่าควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งสัญญาณ สำหรับราคาค่าสมาชิกรายเดือน ร้อยละ 60.1 เห็นว่าราคาแพง และร้อยละ 70 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงโดยลดค่าสมาชิกรายเดือนลงมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การปรับปรุงรายการให้ดีขึ้นกว่าเดิม

อนึ่ง การสำรวจดังกล่าวทำขึ้นเพื่อให้รัฐบาลสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจในกรณีที่เป็นปัญหา เนื่องจากเมื่อเดือน พ.ค. 2544 ที่ผ่านมาจากผู้บริหารของยูบีซีได้ยื่นเรื่องต่อบอร์ด อ.ส.ม.ท. เพื่อพิจารณาขอมีโฆษณาในช่องรายการ ซึ่งทางบอร์ดได้ส่งเรื่องให้ พล.อ.

ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา รมต. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแล อ.ส.ม.ท. อย่างไรก็ตามการพิจารณาเรื่องดังกล่าวต้องมีการแก้ไขกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ผู้รักษากฎหมายคือ กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งอยู่ในกำกับของนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โดยจนถึงขณะนี้ยังไม่มีความชัดเจน (มติชน 300744)

1.4 ความเคลื่อนไหวด้านการบันเทิงและการกีฬา

1.4.1 สหมณฑลฟิล์มวาดแผนส่ง สุริโยไท เข้าชิง ออสการ์

สุริโยไท ภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่ใช้ทุนสร้างสูงที่สุดในประวัติศาสตร์หนังไทยราว 400 ล้านบาท ซึ่งเป็นฝีมือการกำกับของ ม.จ. ชาตรีเฉลิม ยุคล หรือท่านม่วย ได้เปิดตัวแก่สายตาชาวต่างประเทศไปแล้วในเทศกาลภาพยนตร์ที่เมืองคานส์ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อเดือน พ.ค. ที่ผ่านมา และได้รับความสนใจจากค่ายผู้สร้างภาพยนตร์จากฮอลลีวูด ในการติดต่อซื้อภาพยนตร์ไทยเรื่องนี้ เพื่อฉายในสหรัฐอเมริกา รายใหญ่ ๆ อาทิ นิวไลน์ ซีนีมา หรือแม้กระทั่งมิราแมกซ์ ความสนใจของชาวต่างประเทศที่มีต่อภาพยนตร์เรื่องนี้มีจำนวนมากในทุกโซนของโลก ในเบื้องต้น สุริโยไทตั้งราคาจำหน่ายไว้ที่ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้น ในการจัดจำหน่ายนอกจากราคาจำหน่ายที่ตั้งไว้ค่อนข้างสูงแล้ว ค่ายภาพยนตร์ผู้จัดจำหน่ายในประเทศต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งที่บริษัท สหมณฑลฟิล์ม จำกัด ให้ความสำคัญ โดยจะมุ่งที่ผู้ประกอบการรายใหญ่เป็นหลัก ขณะนี้บริษัทมุ่งทำการตลาดในประเทศก่อน โดยพร้อมเปิดฉายในเดือน ส.ค. 2544 นอกจากนี้ สุริโยไท ยังเป็นภาพยนตร์ที่แสดงถึงความ เป็นไทย วัฒนธรรมไทย ประวัติศาสตร์ของชนชาติไทย ซึ่งจุดนี้เป็นสิ่งที่ชาวต่างประเทศให้ความสนใจ และทางสหมณฑลฟิล์มยังเตรียมส่ง ภาพยนตร์เรื่องนี้เข้าชิงรางวัลออสการ์ ซึ่งถือเป็นการนำวัฒนธรรมไทยผ่านภาพยนตร์สู่เวทีโลกอย่างเป็นรูปธรรมและยิ่งใหญ่ที่สุด รวมทั้งแสดงให้เห็นศักยภาพด้านภาพยนตร์ของคนไทยในทุก ๆ ด้าน ทั้งฉาก ตัวแสดง ผู้กำกับ (กรุงเทพฯธุรกิจ 170744, Bangkok Post 270701)

1.3.2 จีนเอาชนะใจกรรมการโหวตเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก 2008 หลังการลงคะแนนเพียง 2 รอบ

คณะกรรมการโอลิมปิกสากล จัดการประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ 112 ที่ศูนย์การค้านานาชาติ รีมฝั่งแม่น้ำมอสโกในกรุงมอสโกเมืองหลวงรัสเซีย เมื่อวันศุกร์ที่ 13 ก.ค. 2544 ท่ามกลางความสนใจของชาวโลกเพื่อลงคะแนนเสียงเลือกเมืองเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ฤดูร้อนครั้งที่ 29 ใน ค.ศ. 2008 หรือ พ.ศ. 2551 ซึ่งมี 5 เมืองที่เข้ารอบสุดท้ายของการคัดเลือกประกอบด้วย กรุงปักกิ่ง เมืองหลวงสาธารณรัฐประชาชนจีน กรุงปารีส เมืองหลวงฝรั่งเศส เมืองโตรอนโตของแคนาดา เมืองโอซาก้าของญี่ปุ่น และกรุงอิสตันบูลเมืองหลวงตุรกี โดยมีสมาชิก ไอโอซี. เข้าร่วมทั้งสิ้น 117 จากทั้งหมด 122 คน ซึ่งแต่ละคนมีสิทธิลงคะแนนได้ 1 เสียง

อย่างไรก็ตาม การลงคะแนนได้ตัดตัวแทน 13 คน ที่มาจากประเทศที่ผ่านเข้ารอบคือ ญี่ปุ่น 2 คน, ตุรกี 1 คน, แคนาดา 4 คน, จีน 3 คน และฝรั่งเศส 3 ออกไป รวมถึงนายฮวน อันโตนิโอ ซามารานซ์ ประธานไอโอซี. ทำให้คะแนนเสียงทั้งหมดมีทั้งสิ้น 103 เสียง ซึ่งหมายความว่าเมืองที่เป็นผู้ชนะจะต้องได้ 52 คะแนนเป็นอย่างน้อย ซึ่งการลงคะแนนในรอบแรก ยังไม่มีเมืองใดได้คะแนนเกินครึ่ง หรือถึง 52 เสียง ขณะที่โอซาก้ามีคะแนนน้อยที่สุด 6 คะแนนในรอบแรกจึงตกรอบไป ทำให้ต้องมีการลงคะแนนเป็นรอบที่สอง ซึ่งในคราวนี้ได้ผู้ชนะเด็ดขาดเมื่อนายฮวน อันโตนิโอ ซามารานซ์ ประธานไอโอซี. ได้ลุกขึ้นมาประกาศด้วยประโยคคมตะที่ใช้ในการประกาศผลทุกครั้งว่า "ผู้ชนะคือ ปักกิ่ง" ซึ่งได้คะแนน 56 คะแนน นับเป็นความสำเร็จของปักกิ่ง หลังจากเคยพยายามมาแล้วเมื่อ 7 ปีก่อน ซึ่งจากชัยชนะครั้งนี้ จะทำให้ปักกิ่งได้เงินส่วนแบ่งอย่างน้อย 1.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 54 พันล้านบาทจากการขายลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสดโทรทัศน์และผู้สนับสนุน ซึ่งได้มีการเซ็นสัญญาไปเรียบร้อยแล้วภายหลังจากผลการเลือกเมืองเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ประกาศออกมา

ขณะเดียวกันมีการแสดงความเห็นจากนักวิเคราะห์ในตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐและยุโรปทั่วไปที่คาดว่าจะเป็ผลดีต่อการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจของจีนและทวีปเอเชียอย่างแน่นอน ตลอดระยะเวลา 7 ปี ของการเตรียมเป็นเจ้าภาพ เพราะจีนจะมีการลงทุนและระดมทุนมหาศาลไม่น้อยกว่า 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 900,000 ล้านบาท (กรุงเทพฯธุรกิจ , มติชน 140744)

2. ความเคลื่อนไหวด้านศาสนา ประเพณี ความเชื่อและค่านิยมทางสังคม

2.1 ความเคลื่อนไหวด้านการศาสนา

2.1.1 ก.ศึกษาธิการ ก.สาธารณสุข และสำนักนายกรัฐมนตรีกำลังเปิดวัดทั่วประเทศบำบัดยาเสพติด

ในวันที่ 25 ก.ค. 2544 ที่หอประชุมพุทธมณฑล ได้มีพิธีลงนามความร่วมมือ 3 หน่วยงานระหว่าง ก.ศึกษาธิการ ก.สาธารณสุข และสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการให้วัดเป็นศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด สมเด็จพระพุฒาจารย์ เจ้าอาวาสวัดสระเกศ องค์ประธานฯ กล่าวว่า มหาเถรสมาคมรับทราบเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการให้วัดเป็นศูนย์กลางในการสงเคราะห์ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เพราะมีความรู้สึกที่ว่า พระภิกษุสามเณรจะต้องเข้าไปร่วมมือแก้ไขปัญหานี้ด้วย แม้ปัจจุบันจะมีวัดที่ทำงานในเรื่องนี้อยู่บ้าง แต่ก็ถือว่ายังไม่มากพอ เมื่อเกิดความร่วมมือลักษณะนี้ก็จะมิวัดเข้ามาช่วยเพิ่มขึ้น เพื่อให้แผ่นดินปลอดยาเสพติด

ติด นางสาวรัตน์ เกษราพันธุ์ รมต. สาธารณสุข กล่าวว่า ผู้ใช้ยาบ้าทุกวันนี้มีอายุเฉลี่ยเพียง 15 ปีเท่านั้น ขณะเดียวกันก็ระบาดเข้าไปตามสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งนำความสูญเสียมาสู่เยาวชน สังคมอย่างมหาศาล รัฐบาลจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องหยุดยั้งปัญหา ที่สำคัญต้องแยกผู้เสพออกจากยาเสพติดให้ได้ ขณะนี้วัดที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นศูนย์บำบัด นับเป็นโอกาสที่ดี เพราะนอกจากบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายแล้ว ยังบำบัดเรื่องของจิตใจไปด้วย

ทางด้านนางสิริก รมต. ศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า การที่วัดซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศประมาณ 3 หมื่นกว่าวัดเข้ามาร่วมมือเป็นศูนย์ฟื้นฟูจะเป็นประโยชน์มาก เพราะวัดเป็นสถานที่ที่ประชาชนให้ความเคารพและศรัทธา เรียกว่าเป็นที่พึ่งเกือบสุดท้ายของผู้บำบัดรักษาที่มีฐานะทางการเงินไม่ดีหรือปานกลางได้เป็นอย่างดี

ส่วนพล.อ.ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา รมต. ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งยาเสพติดและปราบปรามยากลำบาก เนื่องจากการผลิตออกนอกประเทศ ซื้อง่ายขายแพง ทำให้ผู้ขายมีกำไรมาก ผู้เสพไม่รู้จักภัยของยาเสพติดอย่างแท้จริง (ข่าวสด 270744)

3. การทุจริตประพฤติมิชอบ

3.1 ความเคลื่อนไหวด้านพฤติกรรมการเล่นพนันนอกระบบ

3.1.1 โพลชี้เงินพนันบอลทีมลิเวอร์พูล - ทีมแมนยู สะพัด 150 ล้านบาท

สำนักวิจัยเอแบคโพล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญสำรวจความนิยมของนักเรียน นักศึกษาไทยต่อทีมฟุตบอลลิเวอร์พูล - ทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนนักศึกษาอายุระหว่าง 14 - 24 ปีในเขตกทม. 1,449 ตัวอย่าง ระหว่าง 17-18 ก.ค.2544 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.4 เป็นชาย ขณะที่ร้อยละ 47.6 เป็นหญิง พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 81.9 ติดตามข่าวทีมชาติไทยแข่งขันกับทีมลิเวอร์พูล - ทีมแมนยู มีเพียงร้อยละ 18.1 ที่ไม่ได้ติดตามข่าว ส่วนใหญ่ร้อยละ 46.2 ชื่นชอบทีมแมนยู รองลงมาร้อยละ 30.6 ชื่นชอบทีมลิเวอร์พูล และเมื่อเปรียบเทียบความประทับใจต่อคุณลักษณะต่าง ๆ คือ ฝีมือการเล่น ความสามารถเฉพาะตัวของลูกทีม พบว่าส่วนใหญ่ประทับใจทีมแมนยูมากกว่าลิเวอร์พูล

สำหรับชื่อนักฟุตบอลทีมแมนยู ที่ชื่นชอบอันดับหนึ่ง ได้แก่ เดวิด เบ็คแฮม รองลงมาคือ โรอัน กิกส์ นอกจากนี้ ได้สำรวจความตั้งใจซื้อของที่ระลึกในช่วงการแข่งขันพบว่าร้อยละ 82.6 ไม่ซื้อ ขณะที่ร้อยละ 17.4 ตั้งใจจะซื้อ อย่างไรก็ตาม การสำรวจได้ประมาณวงเงินที่นักเรียน นักศึกษาเตรียมไว้ใช้จ่ายช่วงการแข่งขันครั้งนี้ เพื่อซื้อของที่ระลึก 98 ล้านบาท และเล่นทายพนันบอล 154 ล้านบาท (มติชน, ผู้จัดการ 200744)

4. ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด บ่อนพนัน และค้ายาของเถื่อน

4.1 ความเคลื่อนไหวด้านยาเสพติด

4.1.1 ศาลยุติธรรม ทิมล่าสังหารตัวจริงกลุ่มค้ายาเสพติด

ในช่วง 7 เดือนของปี 2544 นี้ ศาลอาญาเพียงศาลเดียว มีคำพิพากษาประหารชีวิตจำเลยในคดีมียาบ้าและเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายแล้วถึง 43 รายและจำคุกตลอดชีวิตอีก 42 ราย ล่าสุดเมื่อวันที่ 25 ก.ค. 2544 ศาลอาญาก็มีคำพิพากษาประหารชีวิตวันเดียวถึง 19 ราย จาก 5 ลานวนคดี ซึ่งคาดว่าจะภายในสิ้นปีจะมีผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตถึง 100 ราย

นายสมบัติ เดียววิเศษ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา ได้กล่าวว่า ในรอบ 6 เดือนของปีนี้ มีคดียาเสพติดเข้าสู่การพิจารณาของศาล 7,119 คดี เป็นคดียาบ้า 5,021 คดี เฮโรอีน 444 คดี กัญชา 302 คดี และยาอี 87 คดี เฉลี่ยแล้วมีคดียาเสพติดเข้าสู่ศาลถึงวันละ 40 คดี และคาดว่าจะเมื่อสิ้นสุดปี 2544 จะมีปริมาณคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ขึ้นสู่ศาลประมาณ 14,000 คดี ทั้งนี้ เหนือในการพิจารณาพิพากษาประหารชีวิต จะใช้หลักเกณฑ์ตามพ.ร.บ.ยาเสพติดคือ หากมีสารบริสุทธิ์เมทแอมเฟตามีนในครอบครอง 100 กรัม (ยาบ้าประมาณ 5 พันเม็ด) ก็จะประหารชีวิต แต่หากมีในครอบครองน้อยกว่านั้น แม้จะทำผิดซ้ำซากโทษสูงสุดก็อยู่ที่จำคุกตลอดชีวิต

ทางด้านนายวิฑิต สิริธรรมชโย ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา เจ้าของบั้งลังก์เลือด 906 ซึ่งได้ฉายว่าเป็นมือประหารคดียาเสพติด ล่าสุดประหารรวดเดียว 19 ราย ให้เหตุผลในการพิพากษาประหารชีวิตว่าจะพิจารณาจากจำนวนของกลางว่ามีจำนวนมหาศาล ซึ่งตามสภาพและลักษณะแห่งความผิดนับเป็นมหันตภัยต่อมวลมนุษยชาติ อีกทั้งยังทำลายทรัพยากรมนุษย์บนทอนความสงบสุขของสังคมและเศรษฐกิจของชาติ ที่ตัดสินประหารชีวิตไปไม่ได้ทำตามกระแสหรือนโยบายของรัฐบาล แต่ได้ประกาศไปก่อนหน้านี้แล้วว่าศาลจะรบกับยาเสพติด ที่ผ่านมาก็ตัดสินประหารชีวิตจำเลยคดียาเสพติดมาโดยตลอด (กรุงเทพธุรกิจ 300744)

ภาคผนวก

รายชื่อคณะผู้ดำเนินงานโครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย

(โดยการอุทธรณ์ของ สกว.)

-
- นายอนุช อภาภิรม** ตำแหน่งหัวหน้าโครงการฯ เป็นนักคิดนักเขียนและนักวิจัยอิสระ เคยทำงานเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด และสำนักพิมพ์สวัสดิ์ เคยเป็นที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร สมัยของนาย มารุต บุญนา และได้เป็นประธานคณะกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันพระปกเกล้า และเป็นรองประธานฝ่ายโครงการมูลนิธิโลกสีเขียวฯ ปัจจุบันเป็นประธานมูลนิธิศูนย์สื่อเพื่อการพัฒนา
 - นางวิสมัย อภาภิรม** ตำแหน่งบรรณาธิการประจำโครงการฯ มีประสบการณ์ในวิชาชีพสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ กว่ายี่สิบปี เคยเป็นบรรณาธิการสังเคราะห์รายงานจากสนาม ในโครงการแสวงหารูปแบบการพัฒนาระดับท้องถิ่นของรัฐ เคยเป็นบรรณาธิการวารสารประมวลข้อมูลข่าว “สารสนเทศ” และบรรณาธิการโครงการสื่อสิ่งพิมพ์ด้านสิ่งแวดล้อม มูลนิธิโลกสีเขียวฯ เป็นผู้แปลหนังสือชื่อ Mission Possible ของ เคน บลองชาร์ด
 - นางสาวชิลวี มาคตาสิณา ฮอลลิงก้า** ตำแหน่งนักวิจัย จบปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เคยทำงานเป็นอาจารย์ประจำและหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนอานวยศิลป์ อาจารย์ประจำและหัวหน้าภาควิชาประวัติศาสตร์ และหัวหน้าภาควิชาไทยคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาลัยคณา สวัสดิ์ มหาสารคาม และเคยเป็นนักวิชาการ บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด บริษัทสำนักพิมพ์สวัสดิ์ จำกัด และบริษัท ต้นอ่อน-แกรมมี่ จำกัด
 - นางสุภกานต์ รัตนพันธุ์** ตำแหน่งนักวิจัย จบปริญญาตรี มนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เคยทำงานเป็นนักเขียนหนังสือวิชาการให้กับบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด กองบรรณาธิการวารสารชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ นักวิชาการสำนักพิมพ์สวัสดิ์ จำกัด ผู้ช่วยประสานงานรองกรรมการผู้จัดการ บริษัทต้นอ่อน-แกรมมี่ จำกัด และมูลนิธิโลกสีเขียว
 - นางสาวสะไบทิพย์ พันธุ์อุทัย** ตำแหน่งธุรการบัญชี จบปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิชาเอก โสตทัศน์ศึกษา โทสื่อสารมวลชน เคยทำงานร่วมกับฝ่ายรวบรวมข้อมูลงานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสื่อศิลป์ ถ่ายภาพงานรับปริญญา ต่างๆ รวบรวมข้อมูลลูกค้า บริษัทเอ-ทีมแอดเวอร์ไทซิ่ง จำกัด เคยประจำกองบรรณาธิการวารสารวิทยาศาสตร์อนาคต บริษัท สำนักพิมพ์สวัสดิ์ จำกัด เคยเป็นนักข่าว Rewriter ติดต่อ ผลิตรายการ บริษัทไทยสกายเทเลวิชั่น จำกัด
 - นางสาวเยาวนันท์ เชษฐรัตน์** นักเขียนรับเชิญ จบปริญญาโทครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาโสตทัศน์ศึกษาจากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เคยทำงานประจำกองบรรณาธิการ บรรณาธิการและที่ปรึกษาบรรณาธิการนิตยสารมีชื่อหลายฉบับ เคยเป็น อาจารย์ประจำภาควิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลอยู่ประมาณ 12 ปี ก่อนที่จะผันตัวเองออกมา เป็นอาจารย์พิเศษ และทำงานเป็นนักเขียนนักแปลอิสระในปัจจุบัน
 - นางสาวแสงเสรี อภาภิรม** ผู้ช่วยวิจัย จบปริญญาตรีสาขา Finance: Investment & Banking; California State University, Fullerton, U.S.A ประสบการณ์ทำงาน 1 ปีประจำแผนก FX Operation, Global Risk Mgmt. Div., และ 1 ปี ตำแหน่ง Trader, Global Market Div., ธนาคาร Chase Manhattan, กรุงเทพฯ
 - Mr. Samuel Srethapakdi**, Translator, BA.,Economic, Brown University, U.S.A